

ZORGMAGAZINE

Een magazine voor en door zorg- en welzijnsmedewerkers in Oost-Nederland

NIEUW!
in zorg en welzijn

Wil jij verder groeien in de zorg?

Dat doe je met een Deltion diploma!

MBO-diploma's Zorg en Welzijn:

- BOL, DT-BOL en BBL
- meerdere startmomenten
- ook voor BIG herregistratie en EVC
- NIEUW: versneld VIG en VP voor omscholers met diploma SAW of SPW

Let op: momenteel gelden er aantrekkelijke bekostigingsregelingen voor bij- en nascholing in de ouderenzorg.

Vraag bij je werkgever of kijk op www.deltion.nl/langdurigezorg voor startdata.

Meer informatie? Ga naar www.deltion.nl of bel (038) 850 30 00.

deltion
college

Het ZorgMagazine is gemaakt in samenwerking met de volgende instellingen, aangesloten bij WGV Zorg en Welzijn.

Kijk voor het complete overzicht van de leden van de vereniging op www.wgvoost.nl.

Wie wint de Energiek Award 2012?

AriensZorgpalet

"Een vitale organisatie waar medewerkers prettig werken en wij onze resultaten gezamenlijk behalen."

Fatima Zorg

"Het valt of staat met de aandacht voor de individuele medewerker."

Zorggroep Sint Maarten

"Laat vitaliteit van ons allen zijn, dan kost het weinig maar levert veel op!"

zorggroep sint maarten

*Bekijk de filmpjes op www.energiekaward.nl
en stem op één van de genomineerden!*

Stemmen kan van 15 oktober tot 4 december 2012. Op 13 december 2012 wordt de winnaar bekend gemaakt.

Een initiatief van:

WGV Zorg en Welzijn

De sector vernieuwt

De arbeidsmarkt in de sector zorg en welzijn is in hoge mate regionaal. Theorie & praktijk en beleid & uitvoering komen elkaar tegen. Structuren en mensen ontmoeten elkaar. Partijen hebben elkaar nodig. Succes vraagt om samenwerking binnen de sector en nauwe afstemming met anderen. Dit is waarom WGV Zorg en Welzijn jaarlijks het ZorgMagazine uitbrengt.

Dit jaar is het thema van het ZorgMagazine 'Nieuw! in zorg en welzijn'. Het magazine laat zien dat zorg en technologie steeds meer verweven raken. Zorg is mensenwerk, maar zonder de zegeningen van de informatie- en communicatietechnologie, zou een grote stap teruggezet worden. Dat mijn schoonvader, als ALS-patient nog lang - op afstand - met zijn dochter Wordfeud bleef spelen, laat zien dat de nieuwe media niet alleen voor zorg, maar ook voor welzijn van belang zijn.

Dat goede zorg noodzakelijk is, staat voor alle partijen buiten kijf. Dat de kosten ook komende jaren zullen stijgen, beschouwt ook iedereen als onontkoombaar. De discussie gaat daarom primair over de vraag hoe de groei van de kosten kan worden afgeremd, hoe de sector bekostigd wordt en hoe de kosten worden verdeeld.

Dit magazine laat zien dat we niet alleen over de kosten, maar ook over de opbrengst moeten praten. Opbrengst in termen van kwaliteit van leven, genezing, ontplooiingskansen, geluk en waardering. Het enthousiasme dat blijkt uit de artikelen in dit magazine spreekt wat dat betreft boekdelen. Wat goed is en aandacht krijgt, dat groeit. De sector vernieuwt voortdurend. Via dit magazine geeft WGV Zorg en Welzijn aandacht aan deze goede voorbeelden: goed voorbeeld doet volgen.

Ik wil iedereen die heeft bijgedragen aan de totstandkoming van dit magazine bedanken voor hun inbreng. Dankzij financiële bijdragen van sponsors en adverteerders kan het magazine, net als voorgaande jaren, gratis worden verspreid. Voor de vormgeving en redactie waren de communicatieadviseurs van WGV Zorg en Welzijn, Liselotte Tap en Inge Rensink verantwoordelijk. Ik wil hen bedanken voor hun niet aflatende ijver om er ook dit jaar een prachtig magazine van te maken. Veel leesplezier!

Gerard Nederpelt, Directeur WGV Zorg en Welzijn

Inhoud

Een dag mee met...

9, 20, 27, 44, 60, 69, 77

Stagiaires en vernieuwing

29 t/m 32

Zorg en welzijn, ook online!

57 t/m 59

De iPad, helemaal van nu

17, 24, 43, 54, 73

Geef je mening over het ZorgMagazine en win een weekendje weg!

Wij willen graag weten wat jij van het ZorgMagazine vindt. Vul de korte vragenlijst in op www.zorgselect.nl/zorgmagazine. Onder de deelnemers verloten we een cadeaubon voor een weekendje weg. De winnaar ontvangt voor 1 januari 2013 per e-mail bericht.

Colofon

Het ZorgMagazine is een jaarlijkse uitgave van WGV Zorg en Welzijn en staat dit jaar in het teken van vernieuwing. Het magazine is samengesteld op basis van inhoudelijke bijdragen van diverse lidinstellingen en wordt mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van een groot aantal organisaties. Het magazine is bedoeld voor medewerkers en vrijwilligers werkzaam in de sector en studenten van de beroepsopleidingen in zorg en welzijn.

Redactie en vormgeving: Liselotte Tap en Inge Rensink,
WGV Zorg en Welzijn

Drukwerk en verspreiding via HaakMedia

WGV Zorg en Welzijn

Zutphenseweg 51 info@wgvoost.nl
7418 AH Deventer www.wgvoost.nl
Tel: 088 255 66 50 www.zorgselect.nl

BASTIAAN IN BEELD

"Vindt u dit geschikt voor een meisjesbaby?" Bastiaan is overstuur. Hij houdt een roze envelop voor zich. Met witte bolletjes er op. Hij klemt de envelop stevig vast en kijkt zijn begeleidster strak aan.

Bastiaan gaat zaterdag op kraamvisite. Hij heeft een cadeaubon gekocht. Het is vandaag woensdag en hij begint zich ernstig zorgen te maken of hij wel de juiste envelop heeft gekozen. Terwijl hij dit vertelt, kun je zien dat hij zich druk aan het maken is. Hij zweeft, begint heen en weer te wiegen en legt een arm over zijn hoofd. Dan zegt hij kort: "Heeft u een moment?" en verdwijnt uit beeld. Zijn begeleidster ziet alleen nog de grote wereldkaart aan de muur, waar Bastiaan de plaatsen aanwijst uit zijn favoriete reisprogramma.

Als Bastiaan terugkomt, houdt hij trillend de hoorn van de beeldtelefoon vast. Zijn begeleidster bekijkt de envelop en vertelt Bastiaan met een vriendelijke glimlach dat de envelop uitstekend gekozen is. Hoewel ze twee dorpen verderop achter haar bureau zit, kan ze voelen hoe bij Bastiaan de spanning van zijn schouders glijdt. Hij kan zaterdag naar de kraamvisite. En beter nog: hij hoeft de spanning niet op te sparen tot vrijdag, wanneer zijn begeleidster bij hem langskomt. "Dank u wel!" zegt Bastiaan blij en opgelucht.

Bastiaan doet mee met de pilot Digizorg waarmee Philadelphia de mogelijkheden verkent van nieuwe media. Dat betekent voor iedere cliënt en iedere begeleider iets anders. Voor Bastiaan betekent het dat hij twee keer in de week stipt om half acht de beeldtelefoon opneemt met de woorden "Hoe gaat het met u" en daarna in hoog tempo begint te vertellen over de dingen die hem bezighouden. Bastiaan is een eenzame man, die snel in paniek raakt. Bij hem helpt Digizorg om in beeld te blijven. En dat doet hem goed.

"Digizorg is een aanvulling op het menselijk contact", vertelt projectleider Digizorg, Xenia Kuiper. In een toekomst met veel bezuinigingen kan het Philadelphia helpen om tegen lagere lasten (bijvoorbeeld minder persoonlijke begeleiding, maar dan aangevuld met Digizorg) toch cliënten te blijven ondersteunen. Het is overigens geen wondermiddel waardoor onze cliënten opeens volledig zelfstandig worden. Met beeldcommunicatie sla je als begeleider een nieuw pad in. We verwachten dat een cliënt straks zelfstandiger aan kan geven wanneer hij welke ondersteuning nodig heeft. Dat maakt de eigen regie sterker en verbetert ook de mogelijkheden om mee te doen in de samenleving. Philadelphia onderzoekt met deze pilot hoe het in de praktijk werkt voor de cliënt en zijn begeleider. De eerste ervaringen zijn in ieder geval positief."

Mobiele nachtzorg geeft veilig gevoel

Cliënten kunnen met nieuwe voorziening BTKzorg langer thuis blijven wonen

Het stomazakje is geknapt. Eén telefoontje of een simpele druk op het knopje van de personenalarmering en de verpleegkundige komt er meteen aan om zorg c.q. hulp te verlenen. Middenin de nacht. Mobiele nachtzorg is voor BTKzorg een nieuw fenomeen. De werkwijze is even simpel als efficiënt en doeltreffend én vooral ook kostenbesparend. De in Twente opererende thuiszorgorganisatie BTKzorg heeft deze nieuwste vorm van hulpverlening sinds augustus in haar al uitgebreide zorgpallet opgenomen.

Het treft. Corien Grooters komt juist haar uniform ophalen op het kantoor van BTKzorg in Hengelo. En Gerja Meijer komt net weer terug van een huisbezoek. Het tweetal vervult een belangrijke rol bij de mobiele nachtzorg van BTKzorg. Corien Grooters uit Nijverdal is als verpleegkundige verbonden aan het eerste Mobiele Nachtzorg Team van BTKzorg ooit en Gerja Meijer - woonachtig in Rekken - is als teammanager blokszorg bij BTKzorg ook verantwoordelijk voor de mobiele nachtzorg. Zowel Grooters als Meijer hebben uitgebreide ervaring op het gebied van nachtzorg. Ze weten precies waar ze over praten en zijn ervan overtuigd dat de mobiele nachtzorg in de praktijk in een grote behoefte zal voorzien

Het Mobiele Nachtzorg Team van BTKzorg wordt ingezet tussen elf uur 's avonds en zeven uur 's ochtends. In de dagsituatie komt de alarmering bij de wijkverpleegkundige binnen. De verpleegkundigen kunnen worden ingeschakeld via de personenalarmering, voor de planbare zorg zoals wisselgigingen maar vooral ook voor de niet-planbare zorg. "Vannacht nog", vertelt Gerja Meijer, "belde een cliënt: zijn stomazakje was geknapt en wist niet wat te doen. Het nachtzorgteam komt dan direct in actie." Maar er zijn ook andere oorzaken voor nachtelijke zorg. Corien Grooters somt er een paar op. "Een valpartij, een niet te stoppen bloedneus of iemand die niet meer uit zijn rolstoel kan komen. Eén seintje is dan genoeg voor ons om in actie te komen."

Ingeschakeld worden voor nachtelijke controlemomenten kan ook. Gerja Meijer: "Laatst belde een huisarts. Een patiënt van hem had een epileptische aanval gehad. Hij wilde dat er twee keer per nacht iemand ging kijken. Dat is géén probleem."

Alleen het idee al dat er op elk moment van de nacht een verpleegkundige kan worden gewaarschuwd, is vaak voor de mensen al voldoende. Gerja Meijer en Corien Grooters knikken. "Het geeft een groot gevoel van veiligheid." Gebruik kunnen maken van de mobiele nachtzorg van BTKzorg heeft nog een groot voordeel. Gerja Meijer: "De cliënten kunnen met deze zorgvoorziening veel langer zelfstandig thuis blijven wonen. En dat is nu juist wat steeds meer mensen willen." Gerja Meijer en Corien Grooters zijn het er helemaal over eens: "Mobiele nachtzorg is een logische aanvulling van het al uitgebreide zorgpallet van BTKzorg. We zijn niet meer afhankelijk van derden maar kunnen nu een cliënt een compleet zorgpakket aanbieden. Helemaal op maat gemaakt."

Het Mobiele Nachtzorg Team heeft Borne als uitvalsbasis. Deze plaats ligt vrij centraal in het werkgebied van BTKzorg. Is de mobiele nachtzorg niet meer vanaf één plek te behappen dan wordt er elders een tweede team gehuisvest.

Signalen van geweld herkennen

Trots op digitale signalenkaart

Huiselijk geweld is een moeilijk onderwerp. Mensen vertellen niet graag aan een buitenstaander dat er binnen de muren van hun huis grenzen worden overschreden. De signalenkaart is een nieuw hulpmiddel om signalen van geweld te herkennen zodat in een vroeg stadium hulp geboden kan worden.

"In 2010 hebben we de papieren signalenkaart ontwikkeld in opdracht van de gemeenten Kampen en Zwolle. Op 19 april 2012 is de digitale kaart gelanceerd", vertelt Chris te Riele van Dimence. Drie organisaties werkten samen in de ontwikkeling van zowel de papieren als de digitale signalenkaart: Dimence, Kadera Aanpak Huiselijk Geweld en De Kern Maatschappelijke Dienstverlening. De digitale kaart is gepubliceerd op de websites van de organisaties en is zo toegankelijk en laagdrempelig dat iedereen die een vermoeden heeft van huiselijk geweld de kaart kan gebruiken. De projectteamleden vanuit de drie organisaties traiden zo'n tweehonderd medewerkers van onder meer jeugdhulpverlening, onderwijs, kerkelijke organisaties en kinderdagverblijven in het gebruik van de (digitale) signalenkaart en het omgaan met de meldcode huiselijk geweld.

Trots

Chris praat vol enthousiasme over de signalenkaart en de samenwerking. "Het klinkt misschien gek, maar juist de druk die erop zit maakt het leuk. Het is een project waarin je te maken hebt met een budget en een einddatum. Het dwingt je om diepgaand en efficiënt samen te werken. We moesten heel goed nadenken over welke signalen we beschrijven, hoe we ze beschrijven en welke praktijkvoorbeelden we noemen. Gebruiken we de goede taal, gebruiken we de juiste woorden? Samen hebben we een mooi product neergezet, waar ik trots op ben." Het enthousiasme en de gedrevenheid van Chris komen vooral voort uit het effect van de signalenkaart. "Wat mij vooral motiveert is de meerwaarde voor de doelgroep. De signalenkaart helpt mensen die in lastige situaties zitten en het helpt mensen die hiermee werken. We horen van gebruikers dat het een goede ondersteuning is van de eigen intuïtie. Het belangrijkste doel van de kaart is dat geweld vroeg gesignaleerd wordt."

Schade beperken

"Op tijd hulp aanbieden, er zo vroeg mogelijk bij zijn en schade beperken is het goede van preventiewerk", aldus Chris. De passie voor haar werk en haar medemens kreeg ze met de paplepel ingegoten. "Ik ben opgegroeid in een gezin waar we leerden dat welvaart niet voor iedereen vanzelfsprekend is en dat je je in moet zetten voor de wereld om je heen. Ik probeer een bijdrage te leveren aan een beetje meer gerechtigheid in de wereld."

Neem voor meer informatie contact op met Chris te Riele, c.teriele@dimence.nl.

Een dag mee met Hans Konter

"Als revalidatiearts ben ik betrokken bij de beoordeling van voetproblematiek die problemen opleveren voor het dagelijks functioneren en langere tijd duren. Dit doe ik in nauwe samenwerking met voetspecialisten, zoals een orthopedisch schoenmaker, orthopedisch instrumentmaker, podotherapeut en pedicure. Als revalidatiearts bekijk ik het totale functioneren van de patiënt en stel ik een behandeladvies op in samenwerking met het voetenteam."

11.00 uur
"Op het spreekuur breng ik in kaart welke klachten er zijn, welke medische problemen er mogelijk spelen en welke beperkingen de voetproblemen opleveren. Tevens wordt lichamelijk onderzoek verricht."

15.00 uur
"Goede voetverzorging bij een diabetische voet is erg belangrijk. Ik kijk even mee bij pedicure Sylvia de Ruiter. In veel gevallen is vroegtijdige en preventieve behandeling beter dan afwachten tot er grote problemen zijn."

16.00 uur
"Orthopedisch adviseur Hermann Wessendorf past een folieschoen bij de heer Klein. De pas in de folieschoen is goed, een paar kleine aanpassingen worden doorgevoerd, waarna het vervaardigen van de definitieve orthopedische schoen kan starten."

17.00 uur
"Jordy komt voor het eerst bij podotherapeut Koen Verheijen. Samen met hem bespreek ik de voetproblemen van Jordy."

18.00 uur
"Samen met orthopedisch adviseur Jeroen Olsman beoordeel ik de gangbeeldanalyse van de heer Veltmann. Hij heeft enkel- en knieklachten tijdens het voetballen. We spreken een aantal adviezen door en ik stel een behandelplan op."

Het belang van goede communicatie

Feedback geven binnen het team, mantelzorgers betrekken bij de zorg... Twee onderdelen van een module die vanaf 2013 in het standaard lesprogramma van het ROC van Twente zijn opgenomen. In een pilotproject tussen ROC en Carintreggeland is deze module ontwikkeld. Thea Reinders was één van de 'testpersonen' die aan de pilot heeft meegedaan.

Thea Reinders is student Verzorgende-IG niveau 3 bij Carintreggeland. Sinds november 2011 is ze met de opleiding bezig die bestaat uit vier dagen werken en één dag in de week naar school. In een aantal bijeenkomsten kregen Thea en haar medeleerlingen alle aspecten van communicatie met teamleden, ouderen en mantelzorgers onder de knie. "Vooral het feedback geven is een pittig onderdeel", aldus Thea. "Met mijn leeftijd, ik ben 55, sta ik misschien wat steviger in mijn schoenen dan een 19-jarige. Maar ook ik heb gemerkt dat het niet altijd makkelijk is om binnen een team je eigen mening te uiten. In de opleiding hebben we nu geleerd dat het heel waardevol is om verschillende invalshoeken te bespreken. Zo kun je ingesleten gewoontes doorbreken en sta je meer open voor de vraag van de klant."

Ook de communicatie met mantelzorgers is een onderdeel van de module. Thea: "Vergeleken met vroeger is er veel veranderd in onze woonzorgcentra. De insteek is nu veel meer het ondersteunen van de klant en de mantelzorger in plaats van alle zorg uit handen nemen. In de opleiding hebben we daarom geleerd om de klant en de mantelzorger op de voorgrond te zetten. Dus niet zelf meteen het potje urine bij de huisarts inleveren omdat je er toch langs komt, maar eerst kijken of een zoon of dochter in de buurt is. Ik heb jarenlang in de thuiszorg gewerkt, en dat vond ik altijd één van de leuke aspecten van het werk, dat je klant zoveel mogelijk zelfstandig blijft."

Om de koppeling tussen kennis en expertise optimaal te waarborgen, hebben ook de werkbegeleiders dezelfde lesmodule gevolgd. "Zo sta je toch wat sterker in je team als je het geleerde in de praktijk wilt brengen. Want je kunt dan zelf wel weten dat het belangrijk is om dingen bespreekbaar te maken, je collega's moeten er misschien nog aan wennen," zegt Thea met een lach.

De praktijktraining 'Ketenzorg en Communicatie Ouderenzorg' is tot stand gekomen met een financiering van ZonMw.

GOED GEREgeld

Vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke instellingen die hun vrijwilligersbeleid succesvol en aantrekkelijk organiseren, bieden betere omstandigheden voor vrijwilligers en verhogen automatisch de kwaliteit van hun dienstverlening. Het programma 'Vrijwillige inzet: Goed geregeld', dat in Zwolle wordt aangestuurd door Vrijwilligerscentrale Zwolle, helpt hierbij.

Met de onderscheiding 'Goed geregeld' laten organisaties onder andere aan vrijwilligers, subsidieverstrekkers en hun doelgroep zien dat hun vrijwilligersbeleid 'goed geregeld' is. Om in aanmerking te komen voor de onderscheiding, die een initiatief is van Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV), moeten organisaties zichzelf onder de loep nemen. Die evaluatie wordt getoetst door de lokale adviseur van Vrijwilligerscentrale Zwolle en een landelijke adviseur van NOV. WijZ nam op 26 juni 2012 als tweede Zwolse vrijwilligersorganisatie de onderscheiding 'Goed geregeld' in ontvangst. Het Ronald McDonald Huis Zwolle ging hen op 19 mei 2010 al voor.

Kracht bewezen

Voor Vrijwilligerscentrale Zwolle onderstreept dit tweevoudige succes de kracht van het programma. Coördinator Odella Otten: "Vrijwilligers worden niet betaald, maar zijn tegelijkertijd van onschatbare waarde voor organisaties en de maatschappij. Het stimuleert vrijwilligers wanneer er goede begeleiding, taakomschrijvingen en mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling zijn."

Zuinig

Petra van der Veer, assistent manager bij het Ronald McDonald Huis, beaamt dat: "Wij zijn heel zuinig op onze vrijwilligers, want zonder hun hulp konden we het niet voor alle ouders van zieke kinderen mogelijk maken om in ons huis te overnachten. Bovendien vinden we het belangrijk om aan de bedrijven die ons huis sponsoren te laten zien dat we niet

alleen voor de overnachtende ouders, maar ook voor onze vrijwillige medewerkers, alles netjes hebben geregeld." Ook voor WijZ was de wetenschap dat ze zonder vrijwilligers hun doel niet konden realiseren, een reden om hun vrijwilligersbeleid onder de loep te nemen. Manager personeel & office Annemarie van der Kolk: "Wij kunnen niet zonder onze 750 vrijwilligers. Dankzij hun inzet heeft WijZ zo'n groot bereik. Zij zijn van onschatbare waarde voor de Zwolse samenleving. Daarom willen wij hen iets teruggeven: een professioneel geregeld beleid."

Kroon op het werk

Otten benadrukt dat organisaties aan de hand van de methodiek van 'Goed geregeld' ook gewoon een verbeterslag kunnen maken. "Het is geen must om de onderscheiding aan het eind aan te vragen." Van der Kolk vult aan: "Zo begon het bij WijZ ook. Gaandeweg dachten we, we zijn nu zo dichtbij, laten we voor de onderscheiding gaan. Het is een kroon op je werk."

Uw vrijwilligersbeleid goed geregeld?

Vrijwillige Inzet: GOED GEREgeld! is een landelijke kwaliteitsonderscheiding die wordt toegekend aan vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke instellingen die met hun vrijwilligersbeleid voldoen aan door de NOV gestelde kwaliteitscriteria. De onderscheiding is drie jaar geldig. Voor meer informatie en contactgegevens lokale adviseurs: www.nov.nl

Systemisch werken

In dit artikel wordt Emma Hoogers (adviseur ROSET) geïnterviewd over systemisch werken. Zij heeft hiervoor een cursus gevolgd.

Wat is systemisch werken?

"Systemisch werk is een jonge wetenschap die is gebaseerd op de 'systeemtheorie'. Het bestudeert de manier waarop iemand deelneemt in een systeem (bijvoorbeeld gezin, organisatie of vereniging) en welke ervaringen in die systemen van invloed zijn op het functioneren. Opstellingen zijn een middel om dit zichtbaar te maken door te kijken, luisteren en voelen. Het laat verschijnselen 'spreken' zonder oordelen. De toepassing van opstellingenwerk neemt de laatste jaren toe."

Wat kun je ermee?

"Volgens de systeemtheorie bestaan er binnen systemen een aantal wetten. Problemen ontstaan wanneer één of meerdere van deze wetten geschonden worden. Aan de hand van een vraag/probleem kan een organisatieopstelling worden gemaakt. Dit is een bijzondere en effectieve methode die in korte tijd inzicht geeft. Het maakt op wonderbaarlijke wijze de systemische onderstroom en de blinde vlekken zichtbaar en laat oplossingen zien."

Hoe pas je systemisch werken toe in de dagelijkse praktijk?

"Systemisch werken kan een instrument zijn bij teamcoaching. Je hebt snel zicht op hoe een team in elkaar zit en waar de knelpunten zitten. Ook bij het opzetten van samenwerkingsverbanden kan het waardevolle inzichten opleveren. Systemisch werken brengt teams/organisaties meer in verbinding met de diepere organisatiewaarden en het geeft oplossingsrichtingen voor een beter functioneren."

Maar is dat dan soms niet te confronterend? Want 'onzichtbare' dingen worden op deze manier misschien pijnlijk zichtbaar?

"Het is niet pijnlijk, misschien wel confronterend maar door een zuivere waarneming zonder vooroordelen en zonder woorden."

Waarom geeft systemisch werken meer plezier in je werk?

"Het maakt mijn werk leuker, want je gaat anders kijken naar de organisatie en je eigen rol daarin. Dingen worden helder. Ook op persoonlijk vlak wordt je blik verbreed en verdiept. Je krijgt meer zelfinzicht en je leert om zonder vooroordelen te kijken naar knelpunten."

Biedt ROSET deze deskundigheid ook aan?

"Ja, omdat ik de cursus systemisch werken heb gevolgd, heeft ROSET deze deskundigheid nu in huis. We werken veel met externe partijen. Het systemisch werken kan nu ingezet worden om bepaalde knelpunten inzichtelijk te maken en op te lossen. Dit geeft een extra en positieve dimensie aan mijn werk. Ook bij persoonlijke coaching kan het ingezet worden."

Neem voor meer informatie contact op met Emma Hoogers (adviseur ROSET) via (074) 249 85 85.

FOTO'S DELEN, JE LEVEN DELEN!

Vandaag gaan we op pad met Margit Biemans, projectmanager binnen De Twentse Zorgcentra. Eén van haar projecten heet 'Foto's delen; je leven delen'. Ze is net onderweg voor een bespreking in Almelo, dus reizen we gezellig met haar mee. Als eerste vragen we waar het project over gaat: "Het delen van foto's tussen ouders en kinderen. We hebben namelijk een klein aantal woongroepen waar kinderen en jongeren wonen. Overdag gaan ze naar school of een kinderdagcentrum. 's Avonds zijn ze met zijn allen op de groep, eten daar, spelen wat, kijken soms tv en gaan dan weer naar bed. Hun ouders zien ze in het weekend of ze spreken hen aan de telefoon. Soms verloopt de communicatie moeizaam; het zijn kinderen met een beperking."

Maar hoe krijg je de communicatie dan verbeterd door de foto's? "De kinderen, hun ouders en begeleiders maakten foto's en plaatsten deze via de computer in een digitaal fotolijstje. Het leuke was, dat bij de ouders thuis dezelfde foto's zichtbaar waren op het lijstje, als bij de kinderen op de woongroep. Op deze manier kregen de ouders zicht op wat de kinderen op de woongroep deden en zagen de kinderen wat de ouders beleefden. Zowel de ouders als de kinderen en hun begeleiders hebben elk meer dan 700 foto's verstuurd tijdens de pilot van een aantal maanden!"

En hoe weten jullie dat de communicatie verbeterde? "Een student van de Universiteit Twente heeft onderzoek gedaan. De foto's waren voor veel kinderen aanleiding om te vertellen wat ze gedaan hadden, of wie er op de foto stonden. Op deze manier ondersteunden de foto's het uitwisselen van ervaringen. De ouders hadden niet alleen meer gespreksonderwerpen voor hun kinderen, maar de kinderen konden door op de foto's te wijzen ook meer duidelijk maken. Ook aan hun begeleiders. En door de foto's en de verhalen voelden de ouders zich directer betrokken bij het leven van hun kind."

Inmiddels zijn we in Almelo aangekomen. We hebben nog een laatste vraag aan Margit: Hoe gaat het nu verder met de fotolijstjes? "Ook nu de pilot is afgelopen blijft men foto's sturen. Het is dus nog steeds een succes! Vandaag gaan we over het vervolg overleggen, ik verwacht dat we zo'n mooi succes voortzetten". We konden nog net bedankt roepen, en weg was ze.

Jonge innoverende psycholoog volgt ambitie

Gedurende een vakantiebaan maakte hij kennis met het werken met ouderen. Dat bevalt en bepaalt zijn keuze voor gerontologie tijdens zijn studie psychologie. Nu, jaren later volgt Sander van den Brandhof de opleiding tot GZ psycholoog binnen Woonzorgconcern IJsselheem. "Een mooie kans om mijzelf verder te ontwikkelen", vindt hij.

GZ opleiding

In samenwerking met Rijksuniversiteit Groningen heeft IJsselheem in 2011 de erkenning gekregen om zelfstandig psychologen op te leiden tot GZ psycholoog. Sander, sinds drie jaar werkzaam als psycholoog bij IJsselheem, vindt de opleiding een goede aanvulling op zijn studie psychologie. Hij heeft er inmiddels een jaar opzitten van de twee jaar durende studie. "Tijdens de studie psychologie ben je vrij theoretisch met het vakgebied bezig. De GZ opleiding zorgt voor de koppeling met de praktijk. Eén dag in de week zit ik in de schoolbanken, de andere dagen werk ik. Ik word begeleid door een collega en door een supervisor van buiten de organisatie. Dat werkt prettig. De intensieve begeleiding biedt mij de ruimte om dieper op praktijksituaties in te gaan en om te werken aan mijn persoonlijke ontwikkeling."

Innovatie

Het team psychologen binnen IJsselheem is jong en vindt innovatie belangrijk. Relevante onderzoeken worden nauwgezet gevolgd en resultaten worden waar mogelijk teruggekoppeld naar de praktijk. "We krijgen de kans om nieuwe behandelmethoden toe te passen. Dit zorgt voor een creatieve werkomgeving waarin je wordt uitgedaagd", vertelt Sander enthousiast. "Vorige week bijvoorbeeld, gaf een collega een presentatie over een nieuwe behandelmethode voor depressie bij ouderen. Zij had hier een onderzoek over gelezen. De methode sprak ons aan en willen we toepassen in de praktijk. Zo streven we continu naar verbetering."

Samenwerken

Naast innovatie is samenwerking een belangrijk speerpunt. Samen met andere behandelaars heeft Sander de cursus 'cognitieve revalidatie' gevolgd. "Door een gezamenlijke aanpak van cliënten in het leren omgaan met hun beperking kunnen we de behandeling verbeteren. Sinds kort is het zelfs mogelijk om via het 'mobiele stroke' team revalidanten thuis te behandelen. Cliënten kunnen hierdoor eerder met ontslag naar huis. Dat is bevorderlijk voor het herstel." Ook de methode 'belevingsgerichte zorg' is een goed voorbeeld van samenwerking. Samen met medewerkers Zorg en Welzijn kijkt Sander hoe de hulpverlening zo goed mogelijk kan aansluiten op de belevingswereld van cliënten. "Het belangrijkste is dat mensen zoveel mogelijk zelf invulling kunnen geven aan hun manier van leven. Daar moet je het levensverhaal van de cliënt voor kennen. Dat maakt mijn vak boeiend."

SIMPELHOOG

Hans, waarom deed je dit en wat heb je bedacht?

"Ik heb in nauwe samenwerking met mijn producent systemen bedacht, modulair van opbouw om op verschillende afdelingen slangen, kabels en ander materiaal adequaat te bevestigen. Dit in antwoord op de rommelige - vaak onhygiënische - situatie in vele ziekenhuizen."

Onhygiënisch wat bedoel je daarmee?

"Nou, een veelvoorkomend fenomeen, namelijk het op de grond liggen van slangen en kabels die gebruik worden bij de patiënt. Door de afwezigheid van adequate bevestigingsmechanismen komt het geregeld voor dat slangen op een inadequate manier overal aan vastgebonden worden, zelfs onder het hoofdkussen liggen. Gedrag is hierbij belangrijk maar ook de aanwezigheid van een goed bevestigingsstelsel."

Eigenlijk een simpele oplossing voor een complex probleem, klopt dat?

"Ja, in ieder geval een belangrijke schakel. Fabrikanten van medische apparatuur maken fantastische machines maar aan het eind van de machines houdt het op. Oud ziekenhuis medewerker Roel Hoogenkamp en ik hebben daarvoor enkele oplossingen bedacht. De naam Simpelhoog is een samenvoeging van Simmelink en Hoogenkamp en pretendeert niets anders dan een simpele oplossing te hebben om kabels hoog te houden: 'Simpel-hoog' dus."

Zijn er ziekenhuizen die jouw innovatie al gebruiken?

"Ja, het Slingeland Ziekenhuis in Doetinchem heeft de cardiologie en de algemene intensive care voorzien van deze hygiënisch bevorderende, patiënt en medewerker veilige, kostenbesparende en esthetisch fraaie houders. MST vooralsnog op bescheiden schaal."

Is het aantal ziekenhuisinfecties in die ziekenhuizen merkbaar teruggelopen?

"Daarvoor is het nog te vroeg, zeker is dat vloercontaminatie door op de grond liggende slangen niet meer voorkomt. Bovendien zullen minder beschadigingen aan kabels optreden en creëert het systeem door zijn uitstraling rust, niet onbelangrijk op een hectische intensive care afdeling."

Aan Ellen Kalsbeek, ziekenhuishygiëniste MST: hoe belangrijk zijn deze bevestigingsproducten?

"Ziekenhuisinfecties komen, net als even een snoertje van de grond afrapen, nog steeds veel voor. Een schone omgeving is een van de vele factoren die bepaalt of een patiënt in het ziekenhuis een infectie oploopt. Het is moeilijk om hier concrete cijfers over te geven. Toch kan je ervanuit gaan dat deze oplossing zeker zal bijdragen bij het terugdringen van ziekenhuisinfecties."

Aan Ingrid Witz, teamhoofd afdeling Neurologie MST: en in de praktijk?

"Wij hebben als proef met een onderdeel gewerkt, met zeer enthousiaste reacties; prettig in gebruik, functioneel en hygiënisch."

Hans Simmelink, fysiotherapeut, mag een innovatie op zijn conto schrijven die het woord ziekenhuishygiëne een nieuwe dimensie heeft gegeven.

De kijk op jou in onze organisatie

Wij zoeken enthousiaste medewerkers

Met een breed aanbod van diensten op het gebied van welzijn, wonen en zorg helpen we mensen om prettig en zo zelfstandig mogelijk te leven.

Onze medewerkers zijn proactief en luisteren naar iedere klant. Daar zijn we trots op. En daarom ondersteunen we onze medewerkers zo goed mogelijk bij hun dagelijkse werkzaamheden. En helpen we ze om hun competenties verder te ontwikkelen. Wil jij je ook ontwikkelen in de zorg? Kom bij ons werken!

Kijk op www.carintreggeland.nl
of bel 074 367 37 55.

carint
reggeland

Graafschap College

Sector Zorg & Welzijn

Wil je iets betekenen voor anderen?

Kom dan een opleiding volgen bij de Sector Zorg & Welzijn van het Graafschap College in Doetinchem of Groenlo.

Opleidingen op het gebied van:

- Verpleging
- Verzorging
- Welzijn
- Cultuur
- Onderwijs
- Sport

Ook voor maatwerk cursussen
en deeltijdprogramma's
bieden wij vele mogelijkheden.

Kijk op onze website
voor meer informatie of bel
vrijblijvend voor een afspraak.

Graafschap College, Sector Zorg & Welzijn, Dr. Bardetplaats 7,
7001 DV Doetinchem, Tel. 0314 353 540, www.graafschapcollege.nl

IN DE ZORG GOED VERZEKERD

Bespaar tot honderden euro's op uw verzekeringen, elk jaar weer!
Weten welke mogelijkheden uw werkgever biedt?

Op <http://wgv.colijn.info> vindt u alle informatie over de collectieve verzekeringen.

KIJK EN VERGELIJK

Kijk voor werken in zorg en welzijn op www.zorgselect.nl

Met de iPad op stap

Eind vorig jaar is bij Tactus Verslavingszorg een pilot mobiel werken van start gegaan voor casemanagers en bemoeizorgers. De 6 deelnemers testten verschillende notebooks en tablets, waaronder de iPad.

De pilot moet een beeld opleveren van de toegevoegde waarde van mobiel en flexibel werken voor de outreachende medewerker. Ook moet de pilot invulling geven aan een aantal randvoorwaarden, zoals het meest geschikte en gebruiksvriendelijke apparaat, eisen aan informatiebeveiliging en (beheer)kosten. Een flexibelere manier van werken kan Tactus veel voordelen opleveren:

- Tijd en geld kunnen worden uitgespaard, omdat reis- en wachttijd efficiënter worden benut en minder kantoorruimte en vaste werkplekken noodzakelijk zijn.
- Zorginformatie is actueler en direct beschikbaar bij externe cliëntcontacten.
- Medewerkers krijgen meer ruimte voor eigen invulling aan het werk qua tijd en plaats.

De resultaten van de pilot worden ook gebruikt om het 'Nieuwe werken' op andere plekken binnen Tactus in te vullen.

Ervaringen halverwege

De deelnemers gebruiken verschillende tablets (Motorola Xoom, iPad) en notebooks (HP Probook), die allemaal zijn voorzien van een mobiele dataverbinding. Via een token is een veilige verbinding met het Tactus netwerk gegarandeerd. Volgens de pilotdeelnemers levert het gebruik van de mobiele apparatuur zeker tijdsbesparing op, omdat nu ook onderweg op 'verloren' momenten gewerkt kan worden. Verder hoeft je voor het lezen van de mail en ander naslagwerk niet meer terug te gaan naar kantoor. Thuiswerken is

door de meeste deelnemers als vanzelfsprekend gedaan.

Andere voordelen zijn er ook, zoals het samen met cliënten bepaalde zaken uitzoeken op internet. Zorgplannen met cliënten doornemen is ook ideaal, omdat je er anders altijd aan moet denken om dit vooraf uit te printen. Al met al scheelt dit veel papieren rompslomp. Een van de deelnemers: "Ik gebruik structureel bij het maken van nieuwe afspraken de agenda op de iPad en ben zeer tevreden. Wel met de toevoeging dat er technisch nog wel een paar verbeteringen zijn te maken. Nu kan er via Outlook ook de agenda van User gebruikt worden, maar in User staat dan wel de afspraak genoteerd, maar niet als direct contact met een cliënt."

Eigenlijk staat nu al vast dat niemand zijn notebook of tablet wil gaan missen!

OP-NIEUW! MOTIVEERT PEGGY

RIBW-cliënten Debby en Antoinette hangen de kleding op de juiste plek. Antoinette maakt mooie sleutelhangers, kraaltjes en hartjes die worden verkocht. Vrijwilligster Martha bepaalt of de kleding die binnenkomt er goed uitziet. Ook stelt ze de prijs vast. Cliënten en vrijwilligers runnen met plezier de kledingwinkel Op-Nieuw! van de RIBW IJssel-Vecht in het wijkcentrum van Zwolle-Zuid.

Op-Nieuw! biedt mooie en betaalbare gedragen dames- en herenkleding en accessoires. Steeds meer wijkbewoners nemen een kijkje in de winkel, maken een praatje en drinken een kopje koffie in het gezellige wijkcentrum. Het loopt goed en het werkt!

Ervaring opdoen

Op-Nieuw! is onderdeel van het wijkgericht werken in Zwolle-Zuid. "Cliënten die in de winkel werken komen met wijkbewoners in contact. Ze worden actiever in hun eigen leefomgeving, en dat is goed voor hun integratie in de maatschappij. Het doel is dat ze straks een reguliere baan krijgen", vertelt Peggy Griep van de RIBW. "Er komt veel op de cliënten af. Ze moeten in gesprek gaan met winkelbezoekers; de winkel moet netjes zijn en er kunnen onverwachtse dingen gebeuren. Hier leren ze mee omgaan. Het is mooi om te zien dat de wijkbewoners regelmatig langskomen en een praatje met de cliënten maken. Ik merk dat het erg goed werkt voor de cliënten. Ik hoop dat de bezoekers blijven komen, zodat cliënten ervaring op kunnen doen."

Peggy Griep

Peggy heeft 30 jaar lang in kledingboetiekjes gewerkt. 10 jaar geleden is ze bij de RIBW begonnen als begeleider (invalkracht). Later werd ze gastvrouw. "Ik begeleid cliënten met een psychiatrische en/of psychosociale beperking. Ik organiseer activiteiten waar wijkbewoners en cliënten aan deel kunnen nemen en ik help mee bij de dagbestedingactiviteiten. Ik zorg dat de eerste hoge drempel om iets te ondernemen wat lager wordt", vertelt Peggy.

Wijkgericht werken werkt motiverend

"Wijkgericht werken levert een positieve bijdrage aan mijn motivatie. Ik zie en ken veel mensen in Zwolle-Zuid. Mijn werk is afwisselend en daardoor heb ik er veel plezier in. Mijn uitdaging op dit moment is dat cliënten nog meer zelf naar het wijkcentrum komen. Als er een film wordt gedraaid wil ik graag dat er meer cliënten tussen de wijkbewoners zitten. Het doel is dat ze terug in de maatschappij komen. Dus moeten ze zelf actie ondernemen. Van beide kanten moeten we elkaar een beetje loslaten. Verder wil ik graag creatieve activiteiten opzetten zoals kaligrafie en scrappen. Ik heb genoeg motivatie en ideeën!"

Werken met de Digitale Pen, een uitkomst!

Aukje Wiskamp werkt sinds vier jaar bij Thuiszorg Markenheem. Zij is betrokken geweest bij de pilot en uitproberen van het digitaal schrijven, in de wandelgangen: de Digitale Pen. Aukje vindt de digitale pen een uitkomst.

Hoe werkt het precies?

"Er zijn mappen, notitieblokken en digitale pennen beschikbaar voor de thuiszorgmedewerkers. De digitale pennen staan in de opladers op het kantoor waar de medewerker haar ingeplande route krijgt aangereikt plus een handige zwarte leren A4-map waarin een notitieblok en de digitale pen worden opgeborgen. Tijdens de dienst schrijft de medewerker op het formulier de verleende zorg met de pen. Dit wordt dan gedigitaliseerd. Na alle diensten komt de medewerker terug naar het kantoor en stopt de pen terug in de oplader. Deze leest dan de gegevens in en registreert de gemaakte werkzaamheden. Vervolgens wordt het formulier en de route bij de administratie neergelegd. De administratie verwerkt nog eventuele fouten en de correcte regels worden automatisch geregistreerd bij de betreffende cliënt. Snel en efficiënt."

Minder fouten

Aukje is tevreden over het systeem: "Er worden veel minder fouten gemaakt en zodra je een foutje maakt, kun je dat meteen veranderen. Niet alleen minder fouten, maar het werkt ook echt altijd, dus geen gedoe met internetverbindingen of bereik bij de cliënten."

Snel geleerd

In zeer korte tijd is de digitale pen ingevoerd. Medewerkers hadden één proefweek met veel assistentie. Daarna liep het eigenlijk vanzelf. Navraag bij de administratie leert dat er inderdaad veel minder fouten worden gemaakt in de registratie. Soms vergeet een medewerker een pen uit te lezen en worden die diensten pas later geregistreerd. Ook de thuiszorgcliënt vindt het prettig om mee te lezen wat de thuiszorgmedewerker opschrijft, het systeem geeft geen geheimen. In vrij korte tijd hebben de thuiszorgmedewerkers dit nieuwe systeem geleerd en vinden zij het werken ermee prettig. Aukje wil niet meer anders: het is gemakkelijker, overzichtelijker en sneller: de digitale pen.

In dit digitale tijdperk wordt ook in de zorg steeds meer gebruik gemaakt van digitale systemen. Bij zorgorganisatie Markenheem - met Thuiszorg en zes locaties verzorgings- en verpleeghuiszorg in de regio Doetinchem - wordt het digitaal schrijven gestimuleerd. Zo is Thuiszorg Markenheem een jaar of twee geleden overgestapt op de Digitale Pen.

Een dag mee met Esther Slaaf

Gezinsbegeleiding van Riwis helpt niet alleen ouders hun leven op orde te krijgen, maar voorkomt ook dat hun kinderen ontsporen. Een werkdag van gezinsbegeleider Esther Slaaf.

De namen van genoemde personen zijn om redenen van privacy gefingeerd.

11.00 uur > De eerste cliënt is Chantal. Hoewel Chantal een goede kapster is, is een reguliere baan niet voor haar weggelegd. Ze is manisch-depressief. In goede periodes is ze tot veel in staat, maar in slechte periodes komt ze haar bed niet uit. In het leven van Chantal speelt Esther een belangrijke rol. "Bij haar kan ik mijn hart luchten zonder dat ik bang hoeft te zijn iemand te kwetsen. Samen zoeken we oplossingen voor mijn problemen."

10.30 uur > Het team gezinsbegeleiding is net klaar met het maandelijkse werk-overleg. Taken zijn verdeeld en nieuwe cliënten besproken. Gezinsbegeleiders zijn er niet alleen voor hun eigen cliënt, maar ook voor het functioneren van het gezinssysteem. Hoe is de relatie tussen ouder en kind? En tussen de ouders onderling? Komt de ouder - ondanks zijn of haar psychische problematiek - voldoende toe aan de opvoeding?

13.00 uur > De voortuin van het huis van Astrid ligt er netjes bij. Zij en haar zoontje Mick (10) wonen er sinds twee maanden. Daarvoor leefden Astrid en Mick op tal van plekken: bij Astrids moeder, in blij-van-mijn-lijfhuizen en in beschermde woonvormen. Astrid heeft ADD en last van angstaanvallen. Bovendien is ze hoogsensitief en continu bezig met hoe ze zich tot andere mensen verhoudt.

"Hoe gaat het met Mick en zijn nieuwe juf?", vraagt Esther. "Ik heb haar nog niet ontmoet", zegt Astrid. "Maar ik wil wel graag een afspraak met haar maken." Esther: "Wil je dat ik mee ga?" "Graag" zegt Astrid. Het is van belang dat Mick's nieuwe juf wat handvaten krijgt hoe ze met hem moet omgaan. Mick heeft namelijk ook ADD. Als je hem niet begrijpt, bestaat het risico dat je zijn gedrag negatief uitlegt.

14.30 uur > David en Charlene zijn begin twintig. Hun zoontje Tim is 14 maanden. Charlene en David zien er uit gelukkige ouders. Toch staan ze te boek als 'risicogezin'. David heeft een oppositioneel opstandige gedragsstoornis en woonde jarenlang op Hoenderloo. Daarom is het stel per definitie verdacht bij instanties. Daarom is het zo fijn, dat Esther er is. Zij vertrouwt hen tenminste.

15.30 uur > Vandaag staan geen cliëntbezoeken meer op het programma. Maar dat betekent niet dat de werkdag erop zit. Vanavond nog de dossiers bijwerken, en het gesprek van morgen bij de Stadsbank voorbereiden. Er staat nogal wat op het spel. Als het gesprek goed verloopt, kan dat David en Charlene wat financiële druk van de ketel halen. Het kan het verschil maken tussen leven en overleven.

Mediant interviewt Wencke van der Meijden en Lianne van Hoeij (KPMG Plexus) over de zorgpaden bij Mediant.

Gewoon goede zorg op een bijzondere manier

Mediant heeft het afgelopen jaar op hoog tempo zorgpaden ontwikkeld voor alle cliëntgroepen binnen de clusters volwassenen curatieve zorg, Jeugd en Ouderen. Uiteindelijk doel is de verbetering van de voorspelbaarheid van de zorgvraag en het verhogen van het inzicht in het effect ervan, om zo nog meer kwaliteit en service te kunnen leveren. Mediant heeft het adviesbureau KPMG Plexus ingehuurd voor de ondersteuning bij dit traject. KPMG Plexus heeft veel ervaring op dit gebied en is een bekende samenwerkingspartner voor Mediant.

Ontwikkeling van zorgpaden

Bij het ontwikkelen van zorgpaden staat de inhoud van de zorg voorop. Veel van de zorg die Mediant levert, is al vastgelegd in zorgprogramma's. Met het ontwikkelen van zorgpaden neemt Mediant echt een volgende stap. In 2010 was het de ambitie om voor alle curatieve volwassenen zorg met zorgpaden te gaan werken. Zoals vele GGZ-instellingen inmiddels hebben ervaren, was dit een forse ambitie. Maar na een jaar intensief ontwerpen en implementeren, kan Mediant concluderen dat dit is gelukt! Gedurende de eerste helft van 2012 werd de zorgpaden werkwijze ook integraal ingevoerd bij de clusters Jeugd en Ouderen. Iets om trots op te zijn!

Een instelling als Mediant heeft veel verschillende cliëntgroepen, ieder met een eigen dynamiek. Hier 'past' uiteraard niet één manier van werken bij. Om toch steeds vanuit één kader zo goed mogelijk aan te sluiten bij de cliëntgroepen, ontwerpt Mediant de zorgpaden volgens de vijf niveaus van zorgpaden die ontwikkeld zijn door KPMG Plexus. Over de voordelen van het werken met zorgpaden vertelt Lianne van Hoeij, projectleider vanuit KPMG Plexus: "Met zorgpaden ontstaat er een gemeenschappelijke taal over de te leveren zorg. Dit maakt de communicatie duidelijker en makkelijker. Cliënten krijgen daardoor sneller de juiste zorg die op hun eigen situatie is toegesneden. Vanuit de inhoud van de zorg worden doelen voor kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie benoemd. De zorgpaden bieden daarnaast een duidelijk kader, ook voor een berekenbare afwijking van de standaard. Door terugkoppeling over de inzet en de geboekte resultaten van de behandeling per zorgpad ontstaat er meer inzicht."

Mediant is een koploper

Veel instellingen zijn bezig met de ontwikkeling van zorgpaden. Wat maakt het traject binnen Mediant nu zo bijzonder? "Door een volledige integratie van de zorgpaden in het ICT-systeem kan Mediant de komende jaren blijvend sturen op het gebruik van zorgpaden en de doorontwikkeling van de kwaliteit van zorg. De borging van de zorgpaden in de ICT is ook een heel belangrijke reden waarom de implementatie, in tegenstelling tot veel instellingen, bij Mediant zo goed is gelukt. Al vanaf de start van het traject zijn vanuit Mediant en vanuit Impulse mensen betrokken geweest bij het ontwikkelen van de juiste ondersteuning. Door goede communicatie, doorzettingsvermogen en de juiste keuzes is het gelukt om 80% van alle 'wensen' aan ondersteuning te realiseren. Doordat de werkwijze wordt ondersteund in het systeem, is het voor de behandelaars gemakkelijker om met zorgpaden te werken. Daarnaast kan uit het management informatie systeem straks heel veel relevante informatie worden gehaald over de geleverde zorg. Mediant ontwikkelt nu management informatie die het effect van ieder zorgpad inzichtelijk maakt. Dit legt uiteindelijk de basis voor een blijvende innovatie cyclus waar Mediant en natuurlijk de cliënten de komende jaren veel profijt van zullen hebben."

Wencke (boven) en Lianne (onder)

Initiatief leidt tot sociale activering én kostenbesparing

Activiteiten voor thuiswonende cliënten met verstandelijke beperking

In verzorgingshuis De Matenhof in Apeldoorn vindt sinds juli 2012 een bijzondere pilot plaats. Zorgorganisaties 's Heeren Loo Zorggroep, Philadelphia Zorg en Siza bieden hier activiteiten voor cliënten met een verstandelijke beperking die normaal gesproken individuele begeleiding thuis krijgen. Het initiatief stimuleert cliënten elkaar buitenshuis te ontmoeten. Bovendien scheelt het kosten. Waar voorheen tien medewerkers belast waren met tien cliënten, zijn dat er nu nog maar twee.

De zorgorganisaties nemen hiermee een voorschot op de veranderingen in de financiering van de ambulante begeleiding, die onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) komt te vallen. En daarmee onder de gemeenten. "Hoe zij deze begeleiding gaan financieren, is nog onbekend. Zeker is dat er bezuinigingen aankomen. Vanuit onze expertise bedenken we graag samen met gemeenten oplossingen die én kostenbesparend zijn én bijdragen aan goede zorg en ondersteuning," aldus Annet Buitenhuis. Zij is voorzitter van de projectgroep Wmo van 's Heeren Loo die zich buigt over de vraag hoe cliënten straks de juiste ondersteuning blijven krijgen. "Na flink wat voorwerk loopt nu de eerste pilot. In een steunpunt in het verzorgingshuis organiseren de zorgorganisaties activiteiten."

Contact

"Het steunpunt wordt bemand door professionals. Zo ook ambulant begeleider Daniëlle de Jong. "We bedienen nu tien cliënten. De jongste is vier, de oudste 65. Samen ondernemen ze activiteiten. Dat kan van alles zijn: spelletjes doen, knutselen of een kleurplaat maken. We laten hen daar vrij in. Als cliënten samen mens-erger-je-niet spelen, doen ze dat volgens hun eigen spelregels. Door ze vrij te laten, blijven cliënten dicht bij zichzelf. Het mooie is dat cliënten elkaar ontmoeten. En omdat

ze allemaal uit dezelfde wijk komen, kunnen ze ook buiten het steunpunt contact houden. Bovendien is het goed voor de sociale activering. Zo is er een cliënt die graag koffie inschenkt voor de ouderen van het verzorgingshuis. In het begin zei ze: "Ik kan niet elke vrijdag hoor". Inmiddels is ze zo enthousiast dat ze alleen belt als ze echt niet kan." Er ontstaan leuke contacten tussen ouderen uit De Matenhof en cliënten. Het project 'Creatieve handen' biedt elke vrijdagmiddag activiteiten voor thuiswonende kinderen met een beperking. Daar was behoefte aan bij ouders. Ouderen genieten van de aanwezigheid van de kinderen. Er ontstaat dus op allerlei manieren contact."

Andere rol

Buitenhuis benadrukt dat er altijd behoefte blijft aan individuele thuisbegeleiding. "Bijvoorbeeld gezinsondersteuning, waarbij we ouders coachen in de omgang met hun kind. Feit is dat we activiteiten gezamenlijk beter en goedkoper kunnen doen. Dat vraagt van onze ambulant begeleiders een meer coördinerende rol. En omdat we meer samenwerken met andere zorgorganisaties, wordt de kennis breder. Omdat de ambulante begeleiding niet helemaal zal verdwijnen, wordt het werk veelzijdiger."

24/7 OBSERVEREN

“Epileptische aanvallen zijn meestal niet te voorspellen; ze overkomen de patiënt”

“Mijn werk is altijd al leuk geweest, maar door het nieuwe observatiesysteem vind ik het nog leuker omdat er sneller een diagnose gesteld kan worden”, aldus Janine Schrijver, verpleegkundige op de observatieafdeling voor jongeren bij SEIN (Stichting Epilepsie Instellingen Nederland) in Zwolle.

“Ik werk al 12,5 jaar met veel plezier bij SEIN”, zegt de enthousiaste medewerkster. “Mijn werkzaamheden bestaan uit het begeleiden van jongeren met epilepsie. Zij krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben en dit varieert van volledige verzorging tot mondelinge begeleiding. Gedurende dit alles ben je bezig met de belangrijkste taak, namelijk het observeren en begeleiden van de epileptische of niet-epileptische aanvallen.”

Omdat de aanvallen niet te voorspellen zijn, is het belangrijk dat de patiënt 24 uur per dag in de gaten kan worden gehouden. SEIN heeft hiervoor een ObservatieSysteem, ook wel het SOS genoemd. Het verouderde systeem is in april 2012 volledig vervangen door een hightech systeem, speciaal ontwikkeld voor SEIN.

Met 85 camera's worden de patiënten 24/7 geobserveerd. De camera's en microfoons hangen in de woonkamers, slaapkamers en de gangen. In de huiskamers en op enkele afdelingen staan computers, werkplekken, waarop de patiënten in de gaten gehouden kunnen worden. “Via deze werkplekken kun je, wat wij noemen, een event aanmaken.

Je selecteert dan een stukje film waar bijvoorbeeld een aanval op staat. Dit stukje markeer je door het te koppelen aan de naam van de patiënt. Je kunt hier een notitie bijvoegen. Wil de neuroloog dat dit bewaard blijft, dan wordt het geëxporteerd naar het SEIN netwerk.”

In een speciale SOS-ruimte staan twee touchscreenschermen waarmee je alle camera's kunt bedienen, geluid kunt regelen en aan kunt geven wanneer het akoestisch alarm af moet gaan. Ook hangen hier twee grote LCD-schermen waarop, per scherm, 16 patiënten in de gaten gehouden kunnen worden. “Als de patiënten in bed liggen, gaan wij in de SOS-ruimte zitten, zodat we de patiënten van alle afdelingen tegelijk kunnen observeren.”

Janine geeft aan dat de patiënten er geen moeite mee hebben om 24 uur per dag geobserveerd te worden. Hoe eerder de diagnose gesteld kan worden, des te beter. De patiënt kan eerder naar huis en de gerichte behandeling kan gestart worden. Uiteindelijk komt dit weer ten goede aan de patiënt, waar we het allemaal voor doen!

Beeldzorg met iPad

Thuiszorgklanten van Sensire met een AWBZ-indicatie kunnen via beeldzorg ondersteund worden door hun wijkteam. De klanten kunnen op elk gewenst moment beeldcontact maken met de wijkverpleegkundige via een iPad, die zij vanuit de AWBZ in bruikleen krijgen. Naast het ontvangen van beeldzorg, kan de klant ook beeldbellen met familie, vrienden en kennissen. Op termijn zijn ook 'digitale spreekuren' mogelijk met de huisarts of de specialist. Carla Overbeek is wijkverpleegkundige bij Sensire. Zij heeft 5 klanten van ver boven de 70 in beeldzorg.

Je heb nu 5 mensen in beeldzorg. Hoe is dat gegaan?

"Één klant wist wat een iPad was, want haar kleinkind had er ook één en zij wilde meteen. Ze skypt nu iedere dag met haar kleinkinderen en kinderen. De andere klanten waren meer terughoudend. "Dat kan ik niet, daar ben ik veel te oud voor", zeiden ze. Maar toen ik liet zien hoe een iPad werkt en zei dat ik het goed zou uitleggen, wilden ze het toch proberen. Ik zei ook dat als ze het niets vonden, ze de iPad gewoon weer terug konden geven. Nou, dat willen ze dus niet!"

Waarom dacht je dat deze mensen baat zouden hebben bij beeldzorg?

"Nou, ik heb een man en vrouw bijvoorbeeld die beiden zorg nodig hebben. Meneer heeft een paar keer een Tia gehad en zijn vrouw heeft hartfalen. Zij maakt zich vreselijk ongerust over haar man. Nu heb ik met haar afgesproken dat als ze bang is dat er iets is met haar man, ze kan beeldbellen en dan haar man aan mij of mijn collega's van de zorgcentrale kan laten zien. Dat is zo een geruststelling voor haar, dat het met haar nu een stuk beter gaat."

Is het niet onpersoonlijker, dat beeldbellen?

"Juist niet. Als wijkverpleegkundige kan ik nu eenmaal niet bij iedereen elke dag langs, maar met de iPad wel. En hier in de Achterhoek willen mensen nog wel eens zeggen dat alles goed gaat, maar dat is dan niet zo. Nu zie ik ze en kan ik veel beter inschatten hoe het echt met ze gaat. En als de kleur en oogopslag mij niet aanstaat, spring ik in de auto en rij langs."

Waarom maakt deze nieuwe manier van zorg verlenen jou blij?

"Naast dat het de klanten blij maakt? Ik merk dat mijn netwerk zich vergroot. Ik ken bijvoorbeeld een huisarts die gaat beeldbellen met zijn klanten. En scholen die hun leerlingen een maatschappelijke stage willen laten doen door klanten uitleg te geven over de iPad. En mijn man is geregeld van huis voor zijn werk, dus niet alleen mijn klanten profiteren van face-to-face contact met hun geliefden, maar ik ook! Het is de toekomst."

Foto Focus-Jack Tillmanns

Jaarringen verbonden met bladgroen: de Esdoorn

Jarenlange ervaring stevig als een jaarring

De vrolijke dames werken al een behoorlijke tijd bij Zorgcombinatie Zwolle. Tineke ruim 13 jaar en Hendriëtte spant trots de kroon met 25 jaar. Beiden werken als Eerst Verantwoordelijk Verzorgende (EVV). "Binnen Zorgcombinatie Zwolle bieden we passende zorg en begeleiding. Wonen en welzijn staan centraal, maar gezelligheid en huiselijkheid geven we graag de hoofdrol," legt Tineke uit. De jarenlange ervaring geeft bewoners vertrouwen en stevigheid; als de jaarringen in een boomstam. De nieuwbouw zorgt voor het frisse groen: de jonge bladeren. Samen een prachtcombinatie, vertelt Tineke opgetogen: "We hebben 19 verpleeghuisplaatsen psychogeriatricie (PG) in een kleinschalige woonvorm, er wonen dus 19 bewoners verdeeld over 3 woningen. Daarnaast hebben we 64 verzorgingshuisappartementen waar bewoners wonen met een PG en/of somatische achtergrond."

Gezelligheid en comfort in nieuwbouw de Esdoorn

Door de grootte van het nieuwe pand is werken bij de Esdoorn anders dan voorheen. Hendriëtte: "Eerder kwam ik collega's regelmatig tegen. Nu zoeken we elkaar bewuster op. Voor de bewoners die van het oude pand verhuisden naar het nieuwe geldt dat ook. Zij zoeken elkaar op in het restaurant voor een kop koffie of een maaltijd. Het mooie hiervan is dat zij minder op hun kamer blijven. Dit voorkomt vereenzaming en stimuleert het eetgedrag. Samen eten is immers veel gezelliger dan alleen. Een mooi resultaat." Lachend vult ze aan: "Het prettige aan de nieuwbouw is dat mensen hier langer kunnen blijven wonen. Dat de zorg te zwaar wordt en dat ze overgeplaatst moeten worden is hier verleden tijd."

Prettige werksfeer door luisterend oor

"Binnen de Esdoorn heerst een plezierige werksfeer. Dit komt met name doordat we een luisterend oor voor elkaar hebben, bij blijde en minder mooie dingen. Dat heeft een positieve weerslag op de bewoners," vertelt de bekwame Hendriëtte. Tineke vult bevlogen aan: "We dromen ervan dat iedere bewoner zich thuis voelt. En met thuis bedoel ik echt dat vertrouwd thuisgevoel. Het is de kers op de taart van zorg en begeleiding. Het doel? Tevreden bewoners die zich welbevinden."

Trots en tevreden

Dat de dames trots zijn op de Esdoorn is wel duidelijk. Hendriëtte: "De Esdoorn is voor mij een plek waar je mag zijn zoals je bent. Met respect voor geloofsovertuiging en behoud van eigen regie. Hier werken we aan goede communicatie tussen bewoner en eerste contactpersoon." Dat spreekt ook Tineke aan: "Ik wil elke dag een bijdrage leveren aan dit 'thuis', waar warmte, liefde en zorg centraal staan. Iedere betrokkene kan en mag zichzelf zijn en zich thuis voelen. Daar waar je er als mens toe doet!"

Net buiten het centrum van Zwolle, in de Esdoornstraat, ligt Woonzorgcentrum de Esdoorn. Eind 2011 werd een compleet nieuw pand opgeleverd. "Even wennen," vertelt Tineke Roelofs (57), "Maar wat zijn de bewoners gelukkig met hun tweekamerappartement en de ruime badkamer." Collega Hendriëtte Bosma (45) knikt instemmend: "Alles is gelijkvloers en deurposten zijn lekker breed. Zeer toegankelijk voor rolstoelgebruikers dus. De verlichting gaat automatisch aan in de douche- en toiletruimtes. Hierdoor is het aantal valincidenten al enorm teruggedrongen."

DUO-FUNCTIE

SCREENINGSLABORANTE EN MEDEWERKER ONDERZOEK & ONTWIKKELING

Als medewerker Onderzoek & Ontwikkeling is Marloes altijd op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op het terrein van de bevolkingsonderzoeken. Interessant?

“Ontzettend, want er vinden vele innovaties plaats in de zorg. En omdat ik als röntgenlaborante in de omgang met cliënten merk waar zij behoefte aan hebben, blijf ik dicht bij de praktijk.”

Meer dan cijfers en statistieken

Binnen Bevolkingsonderzoek Oost vervult Marloes twee functies: röntgenlaborante – officiële naam is MBB'er in de screening – en medewerker Onderzoek & Ontwikkeling. “Het zijn twee verschillende functies, maar tegelijkertijd liggen ze ook erg dicht bij elkaar. Als MBB'er in de screening werk ik in de praktijk, op de screeningseenheid. Dat is praktisch uitvoerend werk waarbij ik met cliënten werk. Als medewerker Onderzoek & Ontwikkeling houd ik mij bezig met wetenschappelijke onderzoeken opzetten, uitvoeren, analyses verrichten en rapportages en adviezen maken.” Deze laatste functie is theoretischer, meer beleidsmatig, maar heeft wel een duidelijke link met de praktijk. Bevolkingsonderzoek Oost zet bijvoorbeeld veel onderzoeken op of werkt mee aan onderzoeken om het bevolkingsonderzoek (borstkanker) voor de vrouwen aangenamer te maken. “Het aangenamer maken van mammogrammen is op dit moment een groot aandachtspunt. Veel cliënten zien op tegen het borstkankeronderzoek omdat het pijnlijk kan zijn. Sommige van deze cliënten zien om die reden af van het onderzoek. Dat is ontzettend jammer omdat het erg belangrijk is om wel deel te nemen!”

Bevolkingsonderzoek Oost denkt en ontwikkelt graag mee aan nieuwe technieken die het maken van mammogrammen een stuk aangenamer maken voor de vrouwen. “Vanuit mijn functie medewerker Onderzoek & Ontwikkeling werk ik op

dit moment aan de wetenschappelijk studie 'Compressie op maat en pijnbeleving bij mammografie'. Deze studie wordt uitgevoerd in samenwerking met het AMC, Sigmascreening en het Landelijk Referentiecentrum Bevolkingsonderzoek. Bij mammografie wordt de borst onder een plaat langzaam aangedrukt. Dit is nodig om een goede foto te maken maar helaas ook de oorzaak van de pijn. Op dit moment wordt elke borst, ongeacht de omvang, met dezelfde kracht aangedrukt. In het onderzoek 'Compressie op maat en pijnbeleving bij mammografie' wordt de kracht afgestemd op de omvang van de borst. Elke borst krijgt daarmee bij druk een individuele kracht. Dit kan, vooral bij kleine borsten, leiden tot minder pijn.” Of en wanneer de nieuwe methode beschikbaar is voor alle vrouwen in Nederland is nu helaas nog niet te zeggen.

Motivatie om te blijven werken bij Bevolkingsonderzoek Oost

“Bevolkingsonderzoek Oost is een innovatieve organisatie waar de cliënt voorop staat. We werken mee aan wetenschappelijke studies ten behoeve van nieuwe ontwikkelingen. De combinatie praktijk en wetenschappelijk onderzoek maakt het voor mij interessant om hier te werken. In de praktijk zie ik gelijk het effect van bijvoorbeeld nieuwe technologieën en kun je voor de onderzoeken ook goed inschatten hoe iets het beste in de praktijk ingepast kan worden.”

Een dag mee met Annelies, Christa en Jolanda

Rond half acht komt het hele huis tot leven. Eén van de dames loopt op de strijkplank af en begint geroutineerd een stapeltje zakdoeken te strijken. Om de beurt wordt iemand geholpen bij het douchen en aankleden en intussen dekt een bewoonster de ontbijttafel. Het is alsof ze dit al duizend keer met elkaar hebben gedaan. "Het voelt als een groot gezin", zegt Jolanda, terwijl ze de kopjes uit de afwasmachine haalt.

Als je het nieuws volgt, lijkt het alsof alles in de ouderenzorg snel-snel-snelst moet, waardoor echte aandacht voor cliënten erbij inschiet. In de kleinschalige woonvoorziening Kortslag merk je daar niets van. Sinds 2009 wonen hier twaalf ouderen met dementie. Ze krijgen 24-uurszorg aan huis. Dat is hard werken voor de zorgverleners, maar er is ook genoeg tijd voor een praatje, een spelletje of activiteit.

Na de koffie gaat iedereen z'n eigen weg. Drie dames schuifelen naar de tuin om daar wat zon te vangen. Buiten worden de dames opgeschrikt door het getoeter van een bestelbusje. Het is de overbuurman, de bloemist. Hij hevelt drie volle emmers met zonnig gekleurde gerbera's over de schutting. "Voor ons?" vraagt een van de dames verrast. "Ja, speciaal voor jullie, dames!" Kortslag hoort er helemaal bij in de wijk!

Later op de ochtend wordt de verjaardag van mevrouw Berghorst gevierd met slagroomtaart. Iedereen krijgt een stuk, ook de dochter van mevrouw Viering die eventjes op bezoek is. Tussen twee happen door zegt ze: 'Mijn moeder woont hier nog maar twee maanden. Ze woonde eerst in Zwolle. Het is hier een stuk rustiger en gemoedelijker. Ik vind het perfect geregeld. Als ik later zulke zorg nodig heb, dan teken ik ervoor!'

Na de lunch is het stil: de meeste ouderen doen een middagdutje. Annelies vertelt wat meer over het team. "We werken met een vaste ploeg. Voordat we hier kwamen werken, hebben we in dit huis een weekend met elkaar doorgebracht om ons in te leven in de bewoners." Het team is goed op elkaar ingespeeld en verbeteringen worden snel opgepakt. "Als iemand van ons een nieuw idee heeft, bespreken we het en gaan we het gewoon doen", vervolgt Annelies.

Het dagje meelopen zit er alweer bijna op. Christa steekt in de keuken de gerbera's in een zilveren vaasje. Ze is blij met haar werk in Kortslag. "Je krijgt er ontzettend veel voor terug. Je hebt geregeld de tijd voor een praatje of een potje rummikub. Als iedereen tevreden aan de koffie zit of als ik zomaar een kus krijg van mevrouw Wolff, dan denk ik: wat een prachtige baan heb ik!"

Hoe Azora ben jij?

Om in de zorg te werken, moet je uit het juiste hout gesneden zijn. Bij Azora werken we met ruim 1.500 mensen dagelijks met hart en ziel voor onze cliënten. Op het moment dat mensen zich niet meer helemaal zelfstandig kunnen redden, staan wij voor hen klaar. En dat doen we graag. In een open sfeer werken we gemotiveerd met elkaar samen om de beste zorg te bieden.

Om de kwaliteit van onze zorg naar een n g hoger niveau te brengen, hebben we jou nodig. Beschik jij over de kenmerken van een betrokken collega? Dan ben jij Azora!

Wij zoeken regelmatig:

- Verzorgenden IG
- Verzorgenden IG Thuiszorg
- Verpleegkundigen
- Wijkverpleegkundigen

Kijk voor alle vacatures van Azora op www.azora.nl/vacatures

Meer weten over Azora?
Kijk op www.azora.nl

Azora. Zo zorgen we voor elkaar in de Achterhoek.

Azora Zorgcentra en verpleeghuizen
Azora Advies- en behandelcentrum
Azora Revalidatiecentrum
Azora Thuiszorg

Terborg
Varsseveld
Ulft
's-Heerenberg
Gendringen
Silvolde

Antonia
De Bettekamp & Den Es
Debbeshoek
Gertrudis
Maria Magdalena Postel
De Schuylenburgh

Windesheim

Windesheim, partner in gezondheid en welzijn

Windesheim biedt expertise op het gebied van ouderen, jeugdzorg en overgewicht, psychiatrie en verslaving, logopedie, veiligheid en preventie. Door onderwijs, onderzoek en ondernemen te integreren levert Windesheim een bijdrage aan actuele

maatschappelijke vraagstukken. Naast hbo-bacheloropleidingen bieden wij diverse (post-)hbo cursussen en maatwerktrajecten. Ook met uw onderzoeksvraag op het gebied van gezondheid en welzijn kunt u bij ons terecht.

Windesheim Informatiecentrum
0900 - 8899 (lokaal tarief)
Campus 2-6, Zwolle
www.windesheim.nl

VOOR MENSEN MET EEN BEPERKING

Ruime zorg

De Twentse Zorgcentra biedt professionele zorg en ondersteuning aan kinderen en volwassenen met een verstandelijke beperking op 42 locaties in de regio Twente. Wij hebben alle denkbare hulp en voorzieningen 'in huis' en doen er alles aan het leven van onze cliënten zo aangenaam mogelijk te maken. Meer informatie?

088 430 4444 of kijk op:

www.detwentsezorgcentra.nl

MEERVOUDIG UNIEK

Kijk voor werken in zorg en welzijn op www.zorgselect.nl

Stagiaires en vernieuwing

Dat gaat goed samen!

Een opleiding volgen in zorg en welzijn

Er is een ruime keuze aan opleidingen. Een opleiding in zorg en welzijn is niet alleen een opleiding tot verzorgende of verpleegkundige. Er zijn veel beroepen binnen zorg en welzijn: je kunt werken met kinderen of volwassenen, computers en apparaten. Of je kiest voor creativiteit en spel, techniek, voeding en keuken of psychische problemen.

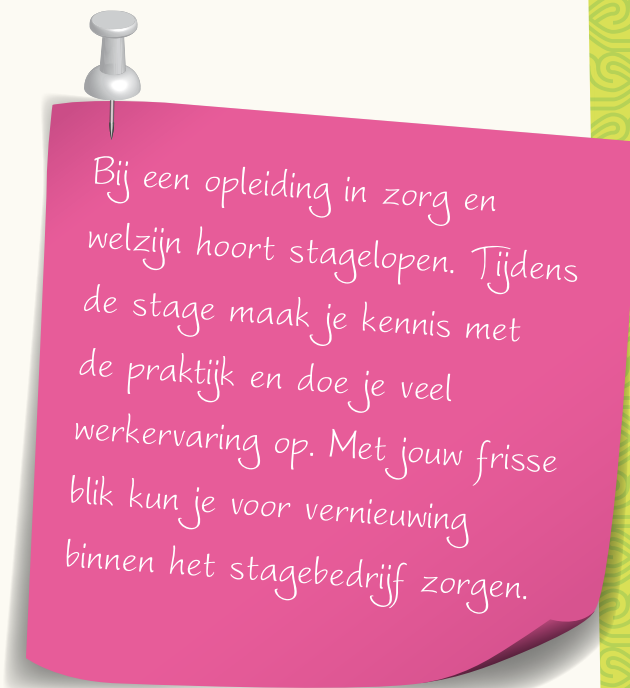
Je kan werken in de ziekenhuiszorg, thuiszorg, verpleging & verzorging, gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, kraamzorg, huisartsenzorg, jeugdhulpverlening of maatschappelijke opvang. Werken in zorg en welzijn is boeiend en afwisselend!

Op onder andere de volgende ROC's en Hogescholen kun je een opleiding volgen:

Alfa College	www.alfa-college.nl
ROC Aventus	www.ventus.nl
Deltion College	www.deltion.nl
Gereformeerde Hogeschool	www.gh-gpc.nl
Hoornbeeck College	www.hoornbeeck.nl
Landstede	www.landstede.nl
ROC Menso Alting	www.mensoaltingcollege.nl
Saxion	www.saxion.nl
Windesheim	www.windesheim.nl
Graafschap College	www.graafschapcollege.nl
ROC van Twente Hogeschool	www.rocvantwente.nl
Arnhem en Nijmegen	www.han.nl

Kijk op www.youchooz.nl voor meer informatie over beroepen en opleidingen in zorg en welzijn.

Op www.zorgselect.nl vind je vacatures in zorg en welzijn.

Bij een opleiding in zorg en welzijn hoort stagelopen. Tijdens de stage maak je kennis met de praktijk en doe je veel werkervaring op. Met jouw frisse blik kun je voor vernieuwing binnen het stagebedrijf zorgen.

Op de volgende pagina's lees je succesverhalen van stagiaires

Financiële bijdrage bevordert

gezondheid van kinderen

Financiële bijdrage bevordert de gezondheid van kinderen volgens hun ouders. Dat is het meest opvallende uit het onderzoek van Mariëlle Westerink en Esther van der Wal.

Mariëlle en Esther zijn in juni 2012 geslaagd voor hun diploma hbo-Verpleegkunde aan de **Gereformeerde Hogeschool** (GH) Zwolle. Voor hun afstudeerproject hebben ze onderzoek gedaan naar de interventie 'Armoede en Gezondheid van kinderen van 0-12 jaar'. De interventie houdt in dat ouders van kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar, die onder de armoedegrens leven, een financiële bijdrage kunnen krijgen van de gemeente. Die bijdrage is bedoeld om de gezondheid van de kinderen te bevorderen. Ouders kunnen bijvoorbeeld voeding of speelgoed aanschaffen ter bevordering van de gezondheid van hun kinderen.

Dit project is gestart in de gemeente Zwolle in samenwerking met de GGD en Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg. Het onderzoek werd gedaan in opdracht van Icare. Mariëlle en Esther hebben onderzocht hoe ouders van kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar deze interventie hebben ervaren. Uit het onderzoek is gebleken dat ouders de interventie als positief hebben ervaren. Ouders gaven aan het prettig te vinden om met een verpleegkundige in gesprek te gaan over financiële zaken. Het vertrouwen in de verpleegkundige is gegroeid en er kwamen veel gezondheidsveranderingen of verbeteringen naar voren.

De gezondheidsveranderingen hebben Mariëlle en Esther geclusterd aan de hand van het model van Lalonde. Marc Lalonde is voormalig minister van Volksgezondheid en Welzijn in Canada. Lalonde heeft een model ontwikkeld dat veel gebruikt wordt in de jeugdgezondheidszorg. Op alle determinanten van het model kwamen gezondheidsveranderingen voor, veel meer dan de studenten verwacht hadden. Wat daarbij vooral opviel was dat het sociale leven van het kind en van het gezin was verbeterd. Dit was bijna bij alle gezinnen aan de orde. Daarnaast viel het op dat kinderen zich beter konden ontwikkelen door middel van bijvoorbeeld ontwikkelingsspeelgoed, een fiets of voeding. De interventie heeft dus volgens ouders daadwerkelijk effect op de gezondheid van kinderen!

Daarom hebben Mariëlle en Esther de aanbeveling gedaan om de interventie te continueren in de gemeente Zwolle en de interventie ook in andere gemeentes op te starten. Aangezien in de toekomst een grotere armoedepopulatie wordt verwacht zou deze interventie een steentje bij kunnen dragen om deze armoede te beperken en gezondheidsproblemen bij kinderen te voorkomen. Een goede en belangrijke vernieuwing in de zorg dus!

Interview met Mariëlle Westerink en Esther van der Wal.

Begeleiding tijdens onderzoek door drs. Aliza Damsma Bakker (docent GH Zwolle, hbo-v).

Interview door Annemieke Strijker-Vogel (docent GH Zwolle, hbo-v).

“Ik wil Mindfulness toepassen in maatschappelijk werk”

“Bewustwording en persoonlijke ontwikkeling is voor mij verweven met mijn keuze voor de opleiding MWD. Ik verdiep me graag in filosofie en psychologie en wil graag iets voor anderen betekenen.”

“Zelfkennis is voor mij één van de belangrijkste uitgangspunten om te kunnen functioneren als maatschappelijk werker. Zo kwam ik terecht bij Mindfulness. Een methode waarbij je aandachtig observeert wat er in jezelf afspeelt waardoor je bewust wordt van je eigen emoties, gedachten en gedrag.”

“Uiteindelijk heb ik over dit onderwerp ook mijn afstudeeronderzoek gedaan. Voor mij is Mindfulness een absolute meerwaarde voor het vak van maatschappelijk werkers. De methodiek helpt om beter om te gaan met stress, neerslachtigheid en angst. Maar ook om meer zelfinzicht te krijgen in eigen overtuigingen, lichamelijke gewaarwordingen en weggestopte emoties.”

“Tijdens mijn afstudeeronderzoek ontdekte ik dat er slechts enkele instellingen zijn die met deze methodiek werken. Toch kregen wij op ons onderzoek veel leuke reacties, onder andere dat sommige instellingen de methode Mindfulness willen integreren in hun beleid. In de toekomst hoop ik zelf als maatschappelijk werker deze methodiek veelvuldig in te zetten bij cliënten. Eerst wil ik nog een post-hbo-studie volgen.”

Michel Wielink,
vierdejaarsstudent MWD,
Hogeschool Windesheim

Vele helpende handen

maken licht werk

Ondersteuning bij boodschappen doen, de maaltijd bereiden of het huishouden. Sarina Spilleman (22) uit Oele en de Hengelose Sandra Reuvekamp (42) draaien er hun hand niet voor om sinds ze stage lopen bij Wijkleerbedrijf Helpende Handen Hengelo.

Deze organisatie, die 7 mei 2012 de deuren opende, slaat twee vliegen in één klap: wijkbewoners met een niet-geïndiceerde hulpvraag krijgen voortaan hulp van studenten van het **ROC van Twente**, die zo praktijkervaring opdoen én binnen een jaar worden opgeleid tot Helpende of Zorghulp.

Sarina en Sandra zijn enthousiast over het concept van het Wijkleerbedrijf, waar opgedane theorie meteen wordt toegepast in de praktijk. Samen met 20 andere studenten zetten zij zich dagelijks volop in voor de medemens. Sarina: "Het is vooral heel dankbaar werk. Via de SWB kreeg ik de kans dit traject te volgen en ik heb er geen moment spijt van." Sandra deelt haar mening: "Ik ben hier gekomen via een re-integratieconsultant en ontdekte dat ik veel voldoening haal uit werken met demente bejaarden, nooit verwacht." Beide dames hebben hun roeping gevonden en gaan na het behalen van hun diploma zeker aan de slag in de zorg.

De cliënten zijn erg tevreden over de geboden hulp. "We maken daar vooraf goede afspraken over, zodat we weten wat we van elkaar kunnen verwachten, wel zo prettig", aldus Sandra. Sarina haakt in: "Het is namelijk zo dat we alleen ondersteunen bij dat wat de cliënt echt zelf niet kan, bijvoorbeeld stofzuigen, ramen lappen of begeleiden bij een doktersbezoek. Voor onze cliënten is dat al meer dan gehoopt, omdat ze niet in aanmerking komen voor een PGB of thuiszorg." De cliënten van het Wijkleerbedrijf variëren van jong tot oud en zijn lang of kort hulpbehoevend. Elke cliënt krijgt hulp op maat en ook nog eens kosteloos.

Bij het Wijkleerbedrijf staat het leren van en met elkaar centraal. "We motiveren elkaar en dat is ook nodig door de pittige combinatie van werk, studie en privéleven. Met onze begeleiders bespreken we elke dag het werk; wat ging goed en wat kan beter? Daardoor leren we snel en worden we steeds zelfstandiger en zekerder van onszelf", besluiten Sarina en Sandra.

Het Wijkleerbedrijf is tot stand gekomen in onder regie van Calbris en in samenwerking met Carintreggeland, Olcea, SWB Midden Twente, ROC van Twente en de gemeente Hengelo. Deze partijen hebben baat bij goed opgeleide studenten om tegemoet te komen aan toenemende personeelsvraag in de zorg.

Meer informatie: www.helpendehandenhengelo.nl.

Meer kwaliteit van leven door zorginnovatie

Zorginnovatie: een woord dat vaak associaties oproept met begrippen als onpersoonlijk, afstandelijk, robots en ingewikkelde technologieën. Terwijl zorginnovaties er vaak voor zorgen dat mensen langer of meer zelfstandig kunnen leven.

In het Project 'Shift Happenz' werken onderwijsinstelling ROC Rijn IJssel, Kenniscentrum Beta Techniek en zorgorganisatie Siza samen. Het doel: gebruikers moeten technologie in de zorg gaan omarmen en de meerwaarde ervan zien. Het project liet cliënten, medewerkers en studenten het gebruik van een innovatief product ervaren in de praktijk. Twee voorbeelden zijn Verzorgend Wassen (Joy in Care) en PAL4 (Focus Cura).

Verzorgend wassen

Ingrid Hardebelt (begeleider van mensen met een ernstig meervoudige handicap) is een enthousiaste gebruiker van de methode 'Verzorgend Wassen'. "Met speciale geïmpregneerde washandjes kunnen we een volledige wasbeurt geven zonder waskommen, washandjes en handdoeken". We hebben de tijd opgenomen die we gebruikten voor de traditionele manier van wassen. De tijd die we nu besparen geven we op een andere manier 'terug' aan de bewoner. Er zijn bewoners die de 'overgebleven' tijd bijvoorbeeld willen inzetten om een keer uitgebreid in bad te gaan. Overigens kiest een bewoner zelf of hij wel of niet gebruik maakt van deze manier van wassen." Om te weten wat de bewoner ervaart heeft Ingrid zelf de washandjes geprobeerd. "Het werkt", zegt ze enthousiast. "Je voelt je lekker fris en schoon na het gebruik. Het zijn washandjes met een lotion die reinigt en verzorgt. Afdrogen is niet nodig. Comfort kan ook een rol spelen. Een bewoner vertelde minder pijn te hebben tijdens het wassen. Omdat hij niet meer zo lang op zijn zij hoeft te liggen."

Pal4

Pal4 is het systeem waarop Siza Contact functioneert. Siza Contact biedt een beschermde internetomgeving voor mensen met een verstandelijke handicap. Een van de functionaliteiten van Siza Contact is beeldbellen. Dit is bijvoorbeeld een uitkomst voor een cliënt die met gebarentaal met zijn ouders communiceert. Nu kan hij wel bellen met zijn ouders. Dit extra contact creëert veel rust. Siza Ambulante Ondersteuning onderzoekt nu hoe Pal4 ingezet kan worden bij de ondersteuning van cliënten. Naast de bezoeken bij de cliënt thuis zijn contactmomenten mogelijk via het beeldbellen. Voordeel is dat dit meer informatie geeft dan een 'gewoon' telefoongesprek. En er is zo sneller een extra contact te realiseren, omdat er geen reistijd mee gemoeid is.

Inktvlek

Het project is inmiddels afgerond. Op basis van de bevindingen gaat Siza verder met het introduceren van technologie. Want dit project heeft werkelijk het effect van een inktvlek. Collega's worden nieuwsgierig, cliënten praten er onderling over en willen het uitproberen. En door de samenwerking met het ROC Rijn IJssel komen studenten ook in aanraking met het toepassen van technologie in de zorg. Door samen op te gaan in dit project heeft het ROC een nieuwe module ontwikkeld waarin technologie aan bod komt.

‘Welzijn ontzorgt’

Zorgfederatie Oldenzaal bestaat uit de woonzorgcentra Scholtenhof en Mariahof, 150 aanleunwoningen en de ThuisZorg. In de woonzorgcentra komen steeds meer cliënten te wonen die verpleeghuiszorg nodig hebben en uiteindelijk zal dat voor al onze cliënten gelden. Daarop zijn we ons als organisatie goed aan het voorbereiden. Naast de zorg vinden we het welzijn van onze cliënten belangrijk. Daarom een gesprek met een man die als lijfspreuk heeft: ‘Welzijn ontzorgt’.

Marcel Dijkhuis is vanaf december 2011 werkzaam bij Zorgfederatie Oldenzaal als verpleegkundige. Hij heeft jarenlange ervaring in verschillende zorginstellingen en weet dus waar hij over praat. Marcel: “Ik heb altijd als verpleegkundige in de ouderenzorg gewerkt omdat ik het een prachtig beroep vind. Mensen verzorgen en helpen als ze dat op oudere leeftijd nodig hebben, dat is helemaal mijn ding. Door de jaren heen merk je dat mensen pas op latere leeftijd de keuze maken naar een verzorgings- of verpleeghuis te gaan. Onze ThuisZorg helpt de mensen eerst om langer thuis te kunnen wonen. Maar als het moment komt dat dat niet meer kan en ze naar één van onze huizen komen dan staan mijn collega’s en ik klaar om hen een fijn nieuw thuis te bezorgen.”

“Bij ons is het plan om welzijn en zorg nog beter te gaan integreren. We noemen dit methodisch handelen en dat wordt ondersteund door een goed beschreven zorgdossier. In ons zorgleefplan zijn de vier domeinen lichamelijk, mentaal, wonen, participatie en leefomgeving opgenomen. Deze zijn bij iedereen in de zorg bekend.”

Op de vraag wat volgens Marcel het ideaalplaatje is voor onze cliënten heeft hij een duidelijk beeld. Marcel: “Ik vind dat het welzijn van de cliënten de zorg ten goede komt. Als een cliënt zich goed voelt heeft hij/zij minder zorg nodig. Denk hierbij aan een zorgmedewerker die samen met de cliënt boodschappen gaat doen in het winkeltje op Mariahof of Scholtenhof. Dit kost extra tijd maar dit haal je met de zorg weer in. Ook vind ik het belangrijk dat familie betrokken wordt. Als de dochter altijd met haar moeder naar de kapper ging, dan kan ze dit ook blijven doen. Hierdoor zijn de veranderingen voor de cliënt minder en voelt hij/zij zich prettiger.”

Marcel: “Wij noemen dat de Verantwoorde zorg. Mijn idee, en gelukkig ook die van Zorgfederatie Oldenzaal, is dat welzijn ontzorgt. Met andere woorden: wanneer je welzijn en wonen goed geregeld hebt zal de zorgvraag van de bewoner afnemen. Het mooie is dan ook dat ik mag deelnemen in de vakgroep Welzijn die zich met nadruk bezighoudt met het beter kunnen integreren van dit aspect in ons dagelijks handelen en dit goed te beschrijven in het zorgdossier. Ik zou dan ook willen afsluiten met de opmerking dat alles te maken heeft met beleving. Het woordenboek zegt dat beleven meemaken is. De beleving van de bewoner moet voelen als een eigen huis. De beleving moet voelen als een warme deken, waarin zij het gevoel moeten hebben dat er in vergelijking met hun oude omgeving niet veel veranderd is.”

OMDENKEN ZORGT VOOR VERNIEUWING

Ideale mix van openbaar vervoer en taxibus

Patrick is 25 jaar en woont in Zwolle in een focuswoning. Een focuswoning is een aangepaste woning met hulp op afroep. Patrick zit namelijk in een rolstoel en heeft een speciale woning nodig. Dat geldt ook voor vervoer. Eerder werd hij altijd met een taxibusje van en naar school gebracht. Maar toen hij de bushalte voor de deur van zijn nieuwe woning ontdekte, zag hij nieuwe kansen. De vrijheid van het openbaar vervoer leek hem erg fijn. De eerste keer was het wel lastig in de bus. "Je weet niet waar je eruit moet en waar het knopje zit." Maar Patrick hield vol om met de bus te gaan. Zo kon hij zelfstandig van en naar zijn stageadres. Sindsdien minder taxibusjes voor Patrick.

Ambassadeur en projectmedewerker

Per toeval leerde Patrick Emmely Lefèvre van MEE IJsseloevers kennen. Hij vertelde over zijn ervaringen en zij vertelde over het project MEE op Weg. Toen Patrick over het project hoorde is hij meteen ambassadeur geworden. Hij is zelf immers het beste voorbeeld. Inmiddels is Patrick ook projectmedewerker voor MEE op Weg.

Omdenken, dat is vernieuwend!

Omdenken is een belangrijk woord binnen het project. Er wordt vaak automatisch gedacht aan taxivervoer voor gehandicapten, maar dat kan anders volgens MEE. Door deelnemers zelf een route en vervoermiddel te laten bepalen, krijgen ze meer vrijheid. En het is ook nog eens goed voor hun zelfvertrouwen. De deelnemers hebben zelf aangegeven zich minder afhankelijk te voelen en meer in de samenleving te staan. De eerste paar keer gaat een OV/fietsmaatje mee (studenten MWD en SPH van Windesheim of vrijwilligers), maar op den duur staat zelfstandigheid voorop. "Al is het maar van huis naar de glasbak. Je kan iemand hier erg mee helpen", aldus Patrick.

Het succes

MEE op Weg is in eerste instantie gestart in Zwolle. In 2011 waren er 29 deelnemers. Voor 2012 ligt de verwachting op 60. Het enthousiasme van Patrick en het projectteam boekt resultaten: ook in Ommen, Kampen en Dronten is het project van start gegaan. Patrick zou het liefst zien dat het project in heel Nederland uitgerold wordt: "Er is al landelijke aandacht geweest van de Telegraaf en Metro en Stentor volgen binnenkort." Hij verwacht dat gemeenten belangstelling zullen tonen. Zij laten ermee zien dat ze burgerkracht belangrijk vinden en het kan ze een kostenbesparing opleveren. Al maakt Patrick wel duidelijk dat kostenbesparing niet het doel van MEE op Weg is. Nee, het doel is duidelijk: meer deelname in de samenleving, vrijheid en omdenken.

Met het project 'MEE op Weg' wil MEE IJsseloevers mensen met een beperking laten meedoen aan het verkeer. Meedoen aan het verkeer is meedoen aan het maatschappelijk verkeer en daarmee de samenleving. Zo zijn ze minder afhankelijk van speciaal vervoer. In dit interview vertelt Patrick Schmidt over het project en over zijn eigen ervaringen.

PeuterPlus Groep

Sterker en zelfstandiger door extra aandacht

Ieder kind is uniek. Daarom is het niet verwonderlijk dat de ene peuter wat meer ontwikkelingsstimulering nodig heeft dan de ander. Stichting de Parabool heeft om die reden een PeuterPlus Groep gestart.

Lianne Hagen, persoonlijk begeleider bij Stichting de Parabool, is hoofdverantwoordelijke voor deze groep en dolenthousiast. "Paramedici uit Raalte (de ergotherapeuten, fysiotherapeuten en logopedisten) merkten dat peuters, waarbij een ontwikkelingsachterstand geconstateerd werd, voor extra begeleiding naar Deventer of Zwolle moesten. Daar vonden wij een oplossing voor," vertelt Hagen met een trots gezicht. "Op de PeuterPlus Groep kunnen peuters terecht met een vermoedelijke ontwikkelingsachterstand. Bijzonder is dat er bij ons multidisciplinair gewerkt wordt, dat wil zeggen dat de begeleiders en behandelers (fysiotherapeut, logopedist en ergotherapeut) samen naar het kind kijken. Ons doel is om, ook in samenspraak met ouders, te kijken wat de mogelijkheden van het kind zijn én hoe hun ontwikkeling zo goed mogelijk gestimuleerd kan worden. Dat een kind niet uit een normale beker kan drinken, heeft er misschien mee te maken dat de mondmotoriek of de slikbewegingen niet goed zijn ontwikkeld. De logopediste kijkt mee en geeft hiervoor tips en adviezen." De unieke samenwerkingsvorm die gehanteerd wordt bij de PeuterPlus Groep biedt veel meerwaarde voor de kinderen, maar ook voor hun ouders. Hagen: "We hebben alle deskundigheid in huis, dus ouders hoeven niet nog extra bezoeken te doen aan therapeuten. Dit brengt dus ook meer rust."

Peuters met een achterstand kunnen in de reguliere opvang met leeftijdsgenootjes onzeker worden. Zo geven ze bijvoorbeeld net iets later antwoord op een vraag dan hun leeftijdsgenoten of ze hebben minder fysieke kracht, waardoor ze hun stoel niet zo gemakkelijk in de kring kunnen zetten. "Deze kinderen zijn vaak als laatste, of komen net niet aan bod. Door ze in hun eigen tempo dingen aan te leren, maken we ze sterker en zelfstandiger," aldus Hagen. De PeuterPlus Groep in Raalte biedt de peuters overzicht en structuur door een vast dagprogramma. Op die manier hebben de peuters houvast en zekerheid omdat ze weten wat er die dag gaat gebeuren. Er wordt net als op een gewone peuterspeelzaal gewerkt met thema's, alleen wordt alles aangepast aan het ontwikkelingsniveau van ieder individueel kind. Ouders krijgen tips en spelletjes mee naar huis, zodat zij ook thuis spelenderwijs kunnen oefenen.

Wanneer peuters de PeuterPlus Groep verlaten, krijgt het een ontwikkelingsplan mee, waarin de mogelijkheden beschreven staan die het kind heeft en waarin te vinden is welke basisvaardigheden hij of zij nodig heeft om zich zo goed mogelijk verder te ontwikkelen binnen een vorm van onderwijs die bij hem of haar past. Hagen: "Dat dit nieuwe concept een succes is blijkt uit de grote vraag die er is. De PeuterPlus is onlangs gestart op een nieuwe locatie om te kunnen uitbreiden. Ik ben supertrots!"

“IK WIL NIET MEER TERUG”

Na 16 jaar gewerkt te hebben in het bedrijfsleven, maakte Ronald Herder (42) anderhalf jaar geleden de switch naar de sector waar al jarenlang zijn hart ligt: de zorg. Hij combineert met veel enthousiasme werken en leren bij ZorgAccent.

Metaal en mensen

Ronald ontdekt al op jonge leeftijd dat hij affiniteit heeft met de zorg. Op 19-jarige leeftijd geeft hij als zweminstructeur les aan verstandelijk beperkte jongeren. Na de MTS gaat hij aan het werk bij een serrebouwbedrijf. In zijn vrije tijd zet Ronald zich in als vrijwilliger voor mensen die wat extra zorg en aandacht nodig hebben. Dat gaat jaren goed tot hij, na 16 jaar, in februari 2011 merkt dat het werk niet meer zo lekker loopt. Hij gaat in gesprek met zijn werkgever en krijgt het advies om eens na te denken wat hij nou het liefste doet. Daar hoeft hij niet lang over na te denken. “De zorg! Daar lag altijd al mijn hart”. Dat is het moment dat hij de sprong waagt. In september 2011 start hij bij ZorgAccent met de tweejarige BBL-opleiding voor Verzorgende IG3. Hij werkt 28 uur en gaat 1 dag per week naar school. Met ontzettend veel plezier en ook nog eens een goed resultaat. “Zulke hoge cijfers had ik nooit!”, zegt Ronald lachend.

Liefde voor de dementerende cliënt

Hij start op De Hoge Es in Nijverdal waar hij met PG-cliënten (dementerenden) werkt. En dat blijkt hem erg goed af te gaan. “Ik vind het dementieproces ontzettend fascinerend.” Ronald blijkt de dementerende cliënt erg goed aan te voelen. “Elke dementerende vraagt een andere benadering; de een wil graag een knuffel, een ander voelt zich prettiger bij een meer afstandelijke benadering.” Hetzelfde geldt overigens ook voor de familie en mantelzorgers. Ronald: “Ik combineer humor met een serieus gesprek. Dat wordt door mensen heel positief ervaren.” Ik hoef zeker niet te vragen of je spijt hebt van je beslissing? “Geen moment! Ik zit nu veel beter in mijn vel dan toen ik in het bedrijfsleven werkte. Niet dat het nemen van de beslissing zo makkelijk was”, nuanceert Ronald, “je neemt wel een grote stap. Je gaat enorm achteruit in je inkomen. Daar hebben mijn vrouw, die chronisch ziek is, en ik wel uitgebreid over moeten praten: je hebt toch een eigen huis en een bepaalde levensstandaard. Maar ik wil nooit meer terug!”

PROJECTLEIDER

E-HULP

Mijn Verhaal 2.0

Met Mijn Verhaal kan de jongere zijn verhaal kwijt en gebeurtenissen in zijn leven een plek geven. Uithuisplaatsing kan heel heftig zijn voor een jongere. Hyves en Facebook bestaan al, waarom nu dan ook Mijn Verhaal? "Hyves en Facebook zijn openbaar, met Mijn Verhaal heeft de jongere zelf grip op wie zijn verhaal kan zien. Het is een veilige omgeving. Niemand kan toegang vragen tot een jongere, de jongere doet dit zélf, hij heeft de regie. De groepsleider heeft niet vanzelf toegang. Mijn Verhaal 2.0 past binnen de behandeling van de jongere van 16+: we stappen uit het beheersklimaat en gaan behandelen." Mijn Verhaal is een samenwerkingsverband tussen Ambiq en Jarabee en wordt begeleid door BMC. Het platform wordt gebouwd door Thorax.

Jouw Omgeving

Jouw Omgeving is een hulpverleningstool, een verlengstuk van de hulpverlening. Jongeren werken aan hun eigen doelen uit het behandelplan, in hun eigen tempo. Frank vertelt: "De jongere werkt aan zijn doelen onder andere met behulp van een digitale woedethermometer en een digitale dagstructuur. De groepsleider kan binnen Jouw Omgeving precies volgen wat de jongeren doet. Eind dit jaar zal de jongere kunnen chatten met zijn hulpverlener. De ambulante hulpverlener hoeft daardoor minder vaak op huisbezoek te gaan. Jouw Omgeving biedt een vernieuwende manier van communiceren binnen de zorg. Met Jouw Omgeving is de hulpverlener in staat om zo transparant mogelijk, dichtbij de cliënt te werken." Jouw Omgeving is een samenwerkingsverband tussen Tjallingahiem, Driever's Dale en MEE Friesland. Het platform wordt gebouwd door Leukeleu en De Ruimte Ontwerpers. Het project wordt begeleid door e-Hulp Nederland.

Prijsvraag iPads

Binnen Ambiq is een prijsvraag uitgeschreven: wie levert de meest innovatieve ideeën aan voor het gebruik van de iPad voor jongeren en door hulpverleners? Frank: "Inmiddels zijn zes iPads uitgereikt, wat een bijzondere happening was: drie groepen 'onbekenden' bij elkaar, de verbindende factor was de iPad. Een jongere van 11 jaar vertelt de groepsleider hoe het werkt."

Doelen van e-Hulp

- Verlaging regeldruk.
- Verbetering hulpverlenersrelatie cliënten-groepsleiders.
- De jongere beïnvloed eigen hulpverleningstraject.
- Verhogen mediawijsheid cliënt én groepsleider en vertrouwen krijgen in digitale media.

Het Project voldoet aan de kernwaarden (Menselijk, Bekwaam, Toekomstgericht, Samenwerkend en Resultaatgericht) van Ambiq en is innovatief en onderscheidend in de zorg.

Frank Lauwers is projectleider van e-Hulp binnen Ambiq. Frank vertelt vol enthousiasme over het project e-Hulp, dat bestaat uit drie deelprojecten.

Innovatie en ouderenzorg, hoe pak je dat aan?

We raken er met z'n allen steeds meer van bewust dat ouderenzorg om meer aandacht vraagt. Onze blik en onze aanpak van ouderenzorg ligt onder de loep.

"Natuurlijk, nu is er aandacht van alle helpende, verzorgende en verpleegkundige medewerkers voor onze oudere medemens. Maar is er nog voldoende aandacht met de vergrijzing in het vooruitzicht? En voldoet die aandacht van nu nog wel aan de wensen van de toekomstige tijd?"

"Mensen worden steeds ouder, willen langer zelfstandig wonen en zelf de regie houden. Er ontstaat een groeiende, veranderende zorgvraag van (kwetsbare) ouderen. Wat moeten en kunnen wij in de toekomst bieden? Zijn er voldoende voorwaarden, waardoor het werk dat voor de ouderen gedaan moet worden soepel verloopt? Hoe pak je dat aan? Zijn er vernieuwingen nodig, en zo ja welke?"

"Er zijn zoveel vragen en er is al een duidelijke verschuiving merkbaar van de zorg rondom ouderen. Dit is zeker te merken in de eerstelijnszorg. En dat vraagt om een praktische aanpak nu en een frisse blik op de toekomst. Samenwerking tussen alle partijen is belangrijk om zorg en welzijn voor onze oudere medemens zo goed en kwalitatief mogelijk te bieden. De zorg is vaak versnipperd en niet op elkaar afgestemd. We werken ernaar toe dat de zorg steeds meer wordt aangeboden vanuit een georganiseerd netwerk."

Symposium 'Aan de slag met ouderenzorg'

"Wij – Mirjam Jansen, Adrie Schimmel en Wilma Nijenhuis – adviseurs bij Caransscoop in Beekbergen zijn met het thema ouderenzorg bezig. Het is onze taak om eerstelijns zorgverleners die betrokken zijn bij ouderenzorg te informeren over de veranderingen en ontwikkelingen."

Huisartsen, praktijkassistenten en praktijk ondersteuners

"Huisartsen zijn vaak het eerste aanspreekpunt voor de (oudere) wijkbewoner. Daarom organiseren we – samen met huisartsen en praktijkondersteuners – op dinsdag 11 december 2012 het symposium. We gaan daar heel praktisch met de deelnemers aan de slag. Zo zijn er meer dan 10 workshops waarin uitleg wordt gegeven over onder andere preventie, voeding, beweging, welzijn en GGZ. Kennis delen, praktijkervaringen en tips uitwisselen."

"Daarnaast komen de eerstelijns zorgverleners tijdens het symposium met elkaar in contact, delen ze hun kennis en praktijkervaringen en wisselen ze tips uit. En dat is belangrijk als je met elkaar moet samenwerken."

Ambulance Oost zet ambubikers in

Arjan Christenhusz is verpleegkundig specialist acute zorg, Ambulance-verpleegkundige en ambubiker bij Ambulance Oost

Januari 2012

“Een product voor mijn opleiding tot verpleegkundig specialist (nursepractitioner) is het maken van een beleidsplan. Op verzoek van het management Ambulance Oost is het onderwerp ambubikers Ambulance Oost. Ambubikers zijn solistisch werkende ambulanceverpleegkundigen die op mountainbikes ingezet worden. Zij fietsen op felgele mountainbikes met alle medische materialen om een acute hulpverlening te starten. Ambubikers kunnen worden ingezet tijdens grote publieksevenementen. Zij worden aanvullend ingezet ten behoeve van de beschikbaarheid en spreiding van de reguliere ambulances in de regio Twente. Ambubikers kunnen tijdens evenementen sneller ter plaatse zijn, de hulpverlening starten, beoordelen of ambulancevervoer noodzakelijk is en de patiënt naar de Spoedeisende Hulp of Huisartsenpost te gaan met eigen vervoer.”

Maart t/m juli 2012

“Ambulance Oost schaft twee volledig medisch uitgeruste Cannondale 29” mountainbikes aan die felgeel gespoten zijn, voorzien zijn van de bekende blauw-rode striping en het logo ‘Ambulance Oost’. Zes ambubikers dragen herkenbare fietskleding en krijgen een trainingsdag van een instructeur van de politiebikers van Politie Twente. Specifieke vaardigheden zijn geoefend, zoals remmen en het maken van een noodstop, grote kruisingen oversteken, fietsen door parkeergarages en het op- en afstappen. De meldkamer en ICT worden betrokken bij het bepalen van de inzetcriteria en de communicatiemiddelen. Er zijn contacten gelegd met de Politie Twente. Met de politie Enschede is afgesproken dat op twee avonden een ambubiker samen met politiebikers door het centrum gaat fietsen.”

9 augustus 2012

“Om 18.00 uur meld ik mij in fietskleding en met de ambubike aan de poort van politiebureau binnenstad Enschede voor mijn eerste ambubikersinzet. Ik ga met politiebikers Tim en Bart-Jan een avond in het centrum van Enschede fietsen. Na de briefing vertrekken we richting de Oude Markt. Deze avond is de Rico Latino’s Salsa Night die druk bezocht wordt. Het is mijn eerste inzet en het fietsen met de tassen is wat zwaarder, maar het manoeuvreren tussen de mensen gaat goed. De politiebikers krijgen diverse meldingen op het gebied van ordehandhaving en dan houd ik mij afzijdig. Een aantal mensen spreken mij verbaasd aan en vragen wat ik met deze fiets kan. Ik antwoord dat ik hetzelfde kan als met een ambulance, behalve vervoeren. De verbazing stijgt: ‘En dat zit allemaal in die tassen?’ Gelukkig voor de aanwezigen, maar ‘jammer’ voor mijn eerste praktijkinzet krijg ik deze avond geen melding voor een medische hulpverlening. De politiebikers en ik hopen op een vervolg en een intensievere samenwerking.”

"PERSONEEL KAN WERKEN WANNEER ZE DAT WIL"

"Eigenlijk is het thema Nieuw! In de Zorg en Welzijn, letterlijk en figuurlijk van toepassing op mij; ik ben Briegitte Masselink, accountmanager bij ZORGassist, in deze functie zit ik nu ongeveer 1,5 jaar. Daarvoor heb ik 18 jaar in de financiële/commerciële dienstverlening gewerkt in Enschede en Apeldoorn en was toe aan compleet iets anders."

"In eerste instantie had ik niet gedacht ooit iets in de zorg te gaan doen maar bij ZORGassist waren ze op zoek naar een persoon die geen zorgachtergrond had, maar meer een commerciële inslag om balans in de organisatie te krijgen. In het begin vond ik het eng om de overstap te maken, want het enige wat ik met zorg had was dat ik ervaring had met zorgverzekeraars en het regelen met cliënten als er declaraties waren of overstappen naar andere zorgpartijen of het aanvragen van bepaalde zorgvragen via een zorgaanbieder. Maar dan hield het wel op."

"Als je een dag van mij zou moeten omschrijven dan is deze nooit hetzelfde; je moet contacten kunnen leggen, partijen bij elkaar brengen, oplossingen bieden en luisteren naar de wensen van de zorgaanbieders om daar zo goed mogelijk op in te spelen."

"Deze functie is in het leven geroepen omdat ze de organisatie landelijk bekend wilden maken. Dus het commerciële waar ik me vooral op richt, komt naar voren wanneer ik me aansluit bij netwerkactiviteiten in de zorg en welzijn, maar ook bij de gemeentelijke activiteiten. Zorgen dat je met elkaar de aansluiting kunt vinden en het bereiken tot een goed resultaat, maatwerk leveren. Bij deze netwerkactiviteiten spreek je vaak de juiste personen en is de sfeer vaak informeel. Ik sta bijvoorbeeld ook op beurzen die gericht zijn op de zorg, om zo de aansluiting te vinden met de organisatie, maar ook met de medewerker."

"Tevens zorg ik ook voor een deel van de werving van het zorgpersoneel in mijn regio, het vernieuwende bij ZORGassist is dat het personeel bij ons kan werken wanneer ze dat wil. Dit komt omdat we met een goed roostersysteem werken."

"Vanaf vestiging Apeldoorn heb ik het rayon Midden Nederland en een deel van Limburg onder mijn hoede. Tevens hebben we ook een vestiging in Leeuwarden en daar worden de overige delen van Nederland aangestuurd. Wij hebben hiermee landelijke dekking"

"ZORGassist is dienstverlener in de (thuis)zorg. Wij zijn gespecialiseerd in het (onderaanneming) invullen van AWBZ en Wmo functies bij zorgaanbieders. Wij hebben zelf geen rechtstreekse afspraken met gemeentes en het zorgkantoor. Wij werken vraaggestuurd en leveren maatwerk bij de zorgaanbieders, daarom is het voornamelijk om goed te inventariseren wat er speelt."

"Vooral het samenwerken in deze functie spreekt me erg aan; hetzij met mijn collega's of met relaties. Als ik op deze afgelopen periode terugkijk dan kan ik zeggen dat ik veel waardevolle relaties heb opgebouwd in de zorg en dat is ook wat ze altijd roepen; heb je eenmaal iets opgebouwd dan is het vaak permanent. Het woord 'nieuw' in de zorg heeft voor mij dus een dubbele betekenis!"

wij zoeken
je, jullie, u!

www.delichtenvoorde.nl

De Lichtenvoorde
eigen leven ♦ eigen plek

**BEN JE DIE BEVLOGEN
Verzorgende IG M/V**

MET HART VOOR ONZE CLIËNTEN?

Viattence is een zorg-aanbieder op de Noord-Veluwe. In het gebied van Vaassen, Epe, Heerde en Wezep bieden wij zorg aan voornamelijk ouderen. Onze kernwaarden zijn: zorg, aandacht, warmte, attentie en betrokkenheid.

Viattence werkt met de volgende locaties:

- Locatie Wendhorst
- Locatie Kortslag
- Locatie Turfhorst
- Locatie Weidebeek
- Locatie De Klaarbeek
- Locatie De Speulbrink

Viattence

Eperweg 33
8181 ET Heerde
T (0578) 668300
www.viattence.nl

Bij alle locaties zijn verschillende dienstverbanden mogelijk.

Heb je belangstelling? Kijk dan op onze website www.viattence.nl voor de verschillende vacatures. Of bel Riëtte, Korien of Nathalie (P-advies) op (0578) 668 434 en vraag de **speciale Zorgkrant** aan met ervaringen van jouw toekomstige collega's.

Wil je meteen solliciteren, stuur dan een sollicitatiebrief en CV naar de afdeling PO&O. Mailen mag ook: vacature@viattence.nl. Tot horens!

Viattence
wonen zorg en welzijn

Kom
verder

SAXION

Hart voor de mens?

Weet je op dit moment nog niet precies wat het beste bij je past?
Kies dan voor één van de opleidingen op het gebied van zorg en welzijn.

Kom naar onze Open Avonden:

Deventer	Dinsdag 2 oktober 2012	17-21 uur
Enschede	Dinsdag 9 oktober 2012	17-21 uur

- Bij- en nascholing voor zorg en welzijn
- Fysiotherapie
- Maatschappelijk Werk en Dienstverlening
- Management in de Zorg
- Master Advanced Nursing Practice
- Master Health Care & Social Work
- Master Musculoskeletaal
- Podotherapie

- Propedeuse Psychologische en Pedagogische Studies (3PS)
- Sociaal Pedagogische Hulpverlening
- Studieroute Gezondheid & Technologie
- Verpleegkunde

In februari 2013 starten

- Master Arbeid & Gezondheid
- Master Revalidatie bij Chronische Aandoeningen

saxion.nl/zorgenwelzijn

“Mijn tas is mijn kantoor!”

Jos de Klein (50) werkt als teamleider bij Trias Jeugdhulp: “Ik ben net een nomade, alleen de tapijten en kamelen ontbreken nog!” roept hij gekscherend. Jos is veel onderweg en heeft bewust geen vaste werkplek; nergens een ladenblok, alleen een tas. Een tas met een smartphone en tablet, met dank aan de pilot mobiel dataverkeer die Trias Jeugdhulp begin 2012 in het leven riep.

De oefenfase is alweer even voorbij, maar Jos beschikt tot zijn grote geluk nog over zowel een smartphone als een iPad. Geen overbodige luxe nu hij - tijdelijk - vier teams dagbehandeling en ambulante aanstuurt. Met vestigingen in Kampen, Steenwijk, Zwolle en Rijssen: “Ben ik te vroeg voor een afspraak of sta ik een uur in de file? Dan is het geen verloren tijd, maar kan ik gewoon aan het werk! Even de mail checken op de iPad, een berichtje retour, de agenda altijd online, snel een adres opzoeken met de kaart in beeld. En met de smartphone erbij, ben ik optimaal bereikbaar. Geweldig!”

Effectief werken

Jos: “Tijdwinst is een hele belangrijke. Het levert mij wel zo’n vijf uur per week op; een uur per dag wat je effectiever kunt gebruiken. Maar ook de toegankelijkheid is een mooie. Je kunt overal direct aan het werk en het scheelt gigantisch veel papier! Bij een vergadering heb ik alleen het iPadje voor de neus. Je

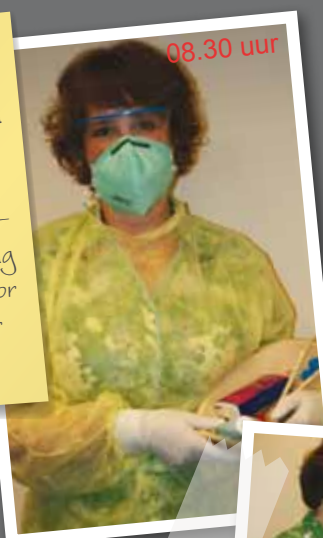
kunt er ook zo mooi dingen mee tonen: ‘Kijk, je contract is klaar; dit krijg je volgende week in de bus.’ Of je draait als hulpverlener de tablet even naar ouders toe: ‘Staat het er goed? Klopt dit verhaal?’ Dat is heel anders dan binnenkomen met agenda’s en mappen en de hele papierkraam!” Naast een reeks voordelen ziet Jos nog wel een belangrijk aandachtspunt: “Als je niet uitkijkt, dan kom je niet los van je werk ... Dat kán een valkuil zijn.”

Trias Jeugdhulp is inmiddels overtuigd van het succes; alle ambulante hulpverleners krijgen een tablet en alle teamleiders een smartphone: “Een terechte keuze. Teamleiders kunnen in de regel toch iets gemakkelijker inloggen op een locatie dan collega’s ambulante.” Er gloren overigens alweer nieuwe digitale ontwikkelingen. “Nog een stap verder is een compleet digitaal dossier; dan hebben we alles in één apparaatje bij ons!”

Een dag mee met Judith Keizers

"Samen met mijn collega's van het team Infectieziektebestrijding beginnen we met het oefenen van het afnemen van monsters. Als er een uitbraak is door een onbekende of gevaarlijke ziekteverwekker, moeten we dit zorgvuldig kunnen uitvoeren. Niet alleen voor bescherming van cliënten, maar ook voor onszelf!"

Judith Keizers is sociaal verpleegkundige Infectieziektenbestrijding bij GGD Twente te Enschede. Het team Infectieziektenbestrijding probeert infectieziekten te bestrijden, op te sporen en te voorkomen.

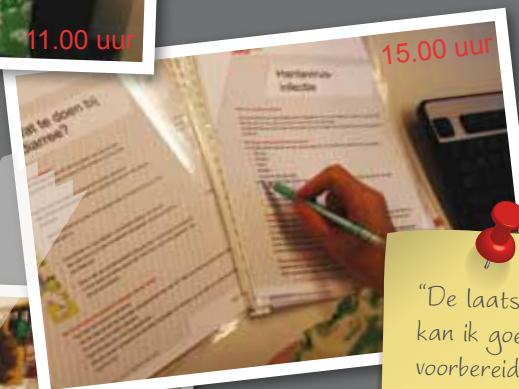
"De laboratoriumuitslagen komen binnen. Samen met de arts Infectieziekten beoordelen we bij welke uitslagen we actie moeten ondernemen. Daarnaast beantwoorden we vragen van mensen en instellingen (kinderdagverblijven en verpleeghuizen) over infectieziekten."

"Bij veel infectieziekten nemen we contact op met de behandelend arts en de cliënt. Dit is nodig om bron- en contactonderzoek te kunnen doen. Als een soort Sherlock Holmes proberen we uit te zoeken waardoor iemand ziek is geworden en of hij anderen besmet kan hebben."

15.00 uur

"De laatste uurtjes van de dag kan ik goed gebruiken voor het voorbereiden van een gastles. We bezoeken regelmatig opleidingen voor verpleegkundigen en verzorgenden om te vertellen wat de GGD doet en waarom het erg leuk is om bij de GGD te werken!"

"Tijd om verder te werken aan het hertalen van onze folders. Sinds kort passen we het taalniveau van alle folders over infectieziekten aan zodat deze voor meer mensen goed te begrijpen zijn. Daarna sturen we ze naar het RIJM zodat er landelijk gebruik van gemaakt kan worden."

Foto: Ilse de Vries (Ilse fotografie en vormgeving)

“Mijn doel is om mensen zo lang als mogelijk in hun vertrouwde omgeving te laten wonen”

Casemanagement = de toekomst

Als casemanager Dementie boekt Jeannet Kleine Schaars mooie resultaten bij cliënten. Ze maakt bovendien flinke stappen met het ‘op de kaart zetten’ van casemanagement in Salland. Haar werkgever Zorggroep Raalte is trots. “Casemanagement is de toekomst”, voorspelt Ietje de Jong, manager Ondersteuning & Ontwikkeling. “Het begint bij de vraag van de cliënt en is bedoeld om mensen, zolang als mogelijk, in hun vertrouwde omgeving te laten blijven. Die benadering sluit naadloos aan op onze filosofie.”

In Nederland hebben bijna 250.000 mensen dementie. Dit aantal groeit snel, tot naar verwachting een half miljoen in 2050. Zorgaanbieders en patiëntenorganisaties zoeken daar al een tijd een antwoord op. Ook in Salland wordt hierover door verschillende partijen gepraat en in praktijk gebracht door onder andere Jeannet. Ze hoopt dat casemanagement een begrip in Raalte en omgeving gaat worden. “Ik zie een vaste club professionals voor me, met bekendheid en erkenning bij huisartsen, gerieters en andere verwijzers”, droomt Jeannet hardop. In de dagelijkse praktijk is er weinig ruimte voor dromen. Een drukke agenda, een volle mailbox en vele telefoontjes zijn de realiteit. Jeannet geniet van die afwisseling en dynamiek. “Casemanagement is een vak apart. Ik vergelijk mezelf wel eens met een kameleon, omdat ik me in veel verschillende situaties moet bewegen en aanpassen. Inlevingsvermogen is daarom erg belangrijk. Voor

mij begint het altijd met vertrouwen winnen. Gelukkig lukt me dat meestal vrij snel. Ik spreek het dialect, ben een echte Sallandse en vind altijd wel een aanknopingspunt om het gesprek op gang te brengen.”

Met het winnen van vertrouwen en het bespreekbaar maken van problemen legt Jeannet de basis. Jeannet: “Het omslagpunt zit ‘m vaak in het besef: ‘gelukkig, ik ben niet gek’. Mijn doel is om mensen zolang als mogelijk in hun vertrouwde omgeving te laten wonen, zonder daarbij de mantelzorger te overbelasten. Ik ken de sociale kaart van Salland op mijn duimpje en heb een breed netwerk als het om zorg gaat. Voor iedere cliënt bewandel ik een ander pad. In mijn functie moet je onafhankelijk durven zijn.”

Ietje de Jong gelooft in deze aanpak en is trots op haar pionierende collega. “Wat ik mooi vind is dat Jeannet de verbinding maakt naar onze organisatie. Door ook collega’s te ondersteunen en te adviseren. Ze ontwikkelde speciale signaleringskaarten die helpen bij het signaleren van de eerste gedragsveranderingen bij dementie. Ook leverde ze een bijdrage aan een druk bezocht symposium over dit onderwerp. Het draagt allemaal bij aan de kwaliteit van zorg voor dementienden. En dat is nodig, want dementie heeft een grote invloed op het leven van steeds meer mensen.”

Solis zorgt voor Deventer

Zorggroep Solis levert al ruim 700 jaar zorg en is daarmee de meest ervaren zorgverlener van Nederland. Sinds mensenheugenis zijn we er gewoon, voor mensen die onze zorg nodig hebben, welke vorm van zorg dan ook.

Sinds 1267 is de zorg ingrijpend veranderd, vaak geleidelijk aan en soms met grote stappen. Solis heeft zich altijd goed aan deze veranderingen kunnen aanpassen, waarbij we altijd de vraag en behoefte van onze cliënten als uitgangspunt namen. Ook nu staan we voor een stevige verandering in de zorg. En net als op andere momenten in de afgelopen 700 jaar loopt Solis ook nu voorop.

Deventer wethouder Margriet de Jager is dagelijks met de toekomst van de zorg bezig en heeft een helder beeld welke kant het op gaat. "We gaan van een hangmat naar een vangnet. Hiermee bedoel ik dat de vraag van de cliënt centraal staat en niet het dienstenaanbod van een zorgorganisatie. Als er mensen bij het Zorgloket komen met een zorgvraag, dan kijken we eerst goed wat er aan de hand is, wat de persoon zelf wil en wat hij/zij op eigen kracht nog kan. Mensen willen steeds langer thuis wonen. Ze willen niet in een verzorgings- of verpleeghuis wonen, maar samen in een wijk, met individuele op maat gesneden zorgpakketten."

Solis is er klaar voor

"Solis zag deze ontwikkeling aankomen en speelt hier al volop op in", vertelt hoofd Cliëntbemiddeling Rogé van Maasakker. "Een cliënt met een zorgvraag begint bij onze 'voorkeur': de afdeling Cliëntbemiddeling. Hier wordt er gekeken naar wat de cliënt nog zelf kan en wat aanvullend nodig is. Vanuit deze voorkeur kunnen afzonderlijke en passende diensten worden aangeboden, bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, verpleging aan huis, fysiotherapie, een maaltijdservice of maatschappelijk werk. De behoefte van de cliënt is uitgangspunt, waarbij we graag een

stap verder gaan. We bieden alle diensten die nodig zijn om op een zo veilig en comfortabel mogelijke manier thuis te blijven wonen. Al eeuwen is dit het uitgangspunt van Solis."

Margriet de Jager: "Ondanks de vergrijzing, hebben we in Nederland meer fitte vutters dan dat we ooit hadden. Mensen kunnen een heleboel zelf, vervullen nog een nuttige rol in de samenleving, hebben veel ervaring en zijn ook prima in staat elkaar te helpen. Deze generatie vormt bijvoorbeeld de grote groep vrijwilligers, mantelzorgers en oppasma's en -opa's. We moeten ervoor oppassen dat we niet de hele groep wegzetten als een 'kostbaar pensioen- en ziektekostenprobleem'. Het zijn tenslotte wel déze mensen die Nederland met lang en hard werken welvarend hebben gemaakt. Dat mogen we niet vergeten. We moeten kijken naar hun mogelijkheden. Vanuit dit oogpunt ben ik het ook erg eens met de uitspraak van Ko Portengen, algemeen bestuurder Solis: 'Als je aandacht en welzijn voor bewoners tot belangrijke speerpunten maakt, dan kan je voorkomen dat je onnodige zorg gaat leveren!'"

Vanuit deze gedachte heeft Solis haar 'welzijnsconcept' geïntroduceerd. In de woonzorgcentra betekent dit drie keer per dag samen eten, dagelijks een gevarieerd activiteitenprogramma en een bijscholing van medewerkers op het gebied van welzijn. Ook mensen die thuis wonen, zijn welkom om deel te nemen aan de activiteiten of om een hapje mee te eten in het restaurant. We moeten elkaar helpen om de zorg in Deventer haalbaar en betaalbaar te houden. Dat gaat prima samen met het welzijn van onze cliënten. Als je maar voorop durft te lopen met verrassende oplossingen.

VAN PAPIER NAAR DIGITAAL

Twee bevlogen zorgassistentes vertellen

Ruim tien jaar geleden is de functie van voedingsassistente opgegaan in de functie van zorgassistente. Zij verstrekken voeding en dranken aan patiënten, verrichten schoonmaakwerkzaamheden en faciliteren ondersteunende werkzaamheden.

Gastvrijheid en aandacht voor de patiënt, daar draait het in hun vak om vinden zorgassistenten Ellen Hengeveld en Jolanda van der Zwet. Ellen werkt al bijna vijftieng jaar in het Streekziekenhuis Koningin Beatrix (SKB) in Winterswijk en Jolanda inmiddels zeven jaar. Beide dames hebben de afgelopen jaren veel zien veranderen. En hoewel niet alle verandering altijd even gemakkelijk was, hebben ze nog altijd veel plezier in hun werk als zorgassistentes.

Ellen is destijds begonnen als voedingsassistente. "Toen werden de maaltijden nog in het ziekenhuis bereid en via een lopende band uitgezet. De afgelopen jaren is er veel veranderd. "Er komt geen pen en papier meer aan te pas bij het noteren van de maaltijdkeuze van de patiënt. In plaats van keuze uit twee maaltijden die een dag van te voren moesten worden doorgegeven, hebben patiënten nu de keuze uit tien seizoensgebonden maaltijden. We noteren 's middags op een kleine mobiele handcomputer wat de patiënt 's avonds wil eten."

"Het nieuwe voedingsconcept zoals het wordt genoemd is een hele vooruitgang. Door patiënten zelf te laten kiezen, zijn we veel gastvrijer. En bovendien eet een patiënt beter, als hij zelf kan uitzoeken of kan aangeven wat hij lekker vindt. En goed eten draagt ook bij tot een sneller herstel."

Zelf je broodmaaltijd kiezen

"Daarom is ook de verstrekking van broodmaaltijden sinds twee jaar aangepast. In plaats van een standaard ontbijt en lunch, hebben we nu een broodserverwagen." Jolanda legt uit hoe dit werkt: "We komen met de broodserverwagen op de afdelingen, patiënten kiezen zelf hun broodmaaltijd of snack uit en wij maken dit direct klaar." "Naast deze maaltijdverstrekking zorgen wij ervoor dat de kamers en bedden schoon zijn en dat de patiënten zich zo prettig mogelijk voelen. Want gastvrijheid, zorgen voor een extra glaasje water of kopje bouillon, aandacht voor de patiënt, dat is waar het om draait in ons werk."

Open staan voor verandering

Jolanda en Ellen staan open voor elke nieuwe ontwikkeling, want zoals zij zeggen: "Ga je niet mee met de verandering, dan heb je alleen jezelf ermee. Bovendien zijn de veranderingen erop gericht de zorg aan patiënten steeds verder te verbeteren en dat maakt veranderen en vernieuwen boeiend en ons werk uitdagend."

De broodserverwagen is van alle gemakken voorzien. Ellen Hengeveld en Jolanda van der Zwet zetten een maaltijd klaar.

“DOORBREEK DE CLICHÉS”

Doorbreek de clichés

“Als meewerkend teamleidster bij thuiszorg Randon sta ik net zo zeer midden in de zorg, als dat ik het van bovenaf coördineer. Ik kijk regelmatig bewust om me heen en merk dat het mij de grootste moeite kost om te begrijpen waar ooit het vooroordeel is ontstaan dat de zorg suf, saai en oubollig zou zijn.”

“Zoals bij ieder vak hangt de mate van plezier en voldoening die de (thuis)zorg je geeft sterk af van wat je er zelf van maakt. Kun je niet verder kijken dan clichés als wassen, aankleden, steunkousen, medicatie, verbinden en koffie zetten, dan ontnem je jezelf een hoop eer van een beroep met variatie, afwisseling, uitdagingen en dynamische en complexe situaties. Doorbreek de clichés, durf de diepgang te zien en zie in dat ‘zorgen voor’ niet gelijk staat aan ‘wassen en aankleden.’”

Specialisme

“Tegenwoordig is ook het sociale aspect van de thuiszorg niet meer weg te denken uit het vak. Met ons specialisme dementie zijn we baanbrekend bezig door mensen zo lang mogelijk in hun thuissituatie te kunnen laten wonen. Samen met de o zo belangrijke mantelzorgers brengen we structuur en een gevoel van veiligheid in een onzekere periode. We nemen letterlijk en figuurlijk een stukje zorg uit handen, variërend van totale verpleging of het zorgen dat de cliënt er verzorgd bij loopt, tot een oogje in het zeil te houden. We verdiepen ons in de totale cliënt en creëren een totaal beeld, zodat we mee kunnen in de beleving van de cliënt en diens familie en/of mantelzorgers.”

“Belangrijk is natuurlijk een organisatie die achter je staat en het mogelijk maakt om het beroep in te vullen met een intensief contact met de cliënt en een hoge mate van betrokkenheid. Dat er dus niet alleen van je verwacht wordt het onderste uit de kan halen en een waardevolle bijdrage te leveren aan de autonomie van de cliënt, maar je hiervoor in de gelegenheid stelt. Onder andere doen we dat door alle medewerkers een cursus dementie aan te bieden, gegeven door geregistreerd klinisch psycho(geronto)loog en gezondheidszorgpsycholoog Bère Miessen. Het inzicht dat men met deze cursus krijgt in de belevingswereld van de dementerende is onontbeerlijk voor ons werk. Het biedt volop handvaten om de beste zorg te kunnen leveren op individueel niveau. Volop redenen dat ik met trots kan zeggen dat ik teamleidster zorg ben bij Thuiszorg Randon. Wij maken idealisme uitvoerbaar.”

De spraakcomputer

Geeft letterlijk een stem aan onze doelgroep

Hannina Slotman behandelt kinderen met een motorische beperking die niet of nauwelijks kunnen spreken. Als logopedist van De Vogellanden, centrum voor revalidatie in Zwolle werkt ze op de mytylschool van onderwijscentrum de Twijn.

In de afgelopen 12 jaar zag Hannina een toename van digitale middelen in haar vakgebied. Door het gebruik van bijvoorbeeld een spraakcomputer krijgen niet sprekende kinderen letterlijk een stem en meer controle over hun omgeving.

“Toen ik begon, leerden we kinderen communiceren met behulp van een communicatiemap. Daarin stonden foto’s en plaatjes”, vertelt Hannina. “De therapeut bladerde door de map en kinderen hielden hun blik gericht op een bepaald plaatje als ze daarover wilden communiceren. Dat gaf kinderen een grote afhankelijkheid van de gesprekspartner die de map doorbladerde.”

Met de komst van de spraakcomputer kunnen kinderen zelf het initiatief nemen om te communiceren. Ze kunnen plaatjes, foto’s of woorden aanklikken die de computer vervolgens uitspreekt. Om de spraakcomputer te bedienen, zijn vaak extra hulpmiddelen nodig. De logopedist en de ergotherapeut zoeken uit wat het meest geschikt is, bijvoorbeeld een hoofdbediening of een joystick. De laatste jaren is vooral de oogbediening in opkomst.

De logopedisten van de Twijn leren kinderen omgaan met de spraakcomputer en vullen deze in overleg met het kind en zijn omgeving met passend vocabulaire. “Als logopedist met deze doelgroep kun je geen angst hebben voor computers, stekker-tjes, snoertjes en computerprogramma’s.”

Kinderen worden mondiger door de spraakcomputer. Een voorbeeld: een moeder liet haar zoon regelmatig kiezen uit twee verschillende video’s. Dat deed ze door beide video’s omhoog te houden. Haar kind keek vervolgens naar de video die hij wilde bekijken. Toen de jongen een spraakcomputer kreeg en opnieuw voor deze keuze stond, liet hij het apparaat het woord ‘knutselen’ uitspreken. Zijn moeder was zeer verbaasd. De jongen gaf een nieuwe optie aan die hij zonder spraakcomputer niet duidelijk had kunnen maken.

Spraakcomputers worden geavanceerder en kunnen steeds meer functies overnemen van ‘gewone’ computers. Afhankelijk van hun fysieke en cognitieve mogelijkheden kunnen kinderen met hun spraakcomputer muziek luisteren, het internet op, mailen en chatten. Verder kan omgevingsbediening op de spraakcomputer worden gezet. Zo kunnen kinderen met een motorische beperking toch lampen aan- en uitdoen of deuren openen en sluiten.

“Het is mooi dat mijn vakgebied zich zo ontwikkelt met nieuwe digitale middelen. Dat maakt het vak interessant en geeft kinderen met een motorische beperking die niet kunnen spreken een stem en meer controle over hun omgeving”, besluit Hannina.

Careaz introduceert nieuwe manier van werken

Medewerkers stimuleren tot bewustwording en reflectie

Cliënten en mantelzorgers veranderen. Ook hun zorgvraag verandert. Al deze veranderingen vragen om een goede afstemming tussen cliënt, zorgverlener en familie, maar ook tussen medewerkers onderling. Kortom, tijd voor een nieuwe manier van werken. Truida Boneschanker, praktijkopleider bij Careaz Dr. Jenny, begeleidt het eenjarige scholingstraject.

Truida: "Het is tegenwoordig echt nodig dat je regelmatig met elkaar stil staat bij de vraag: 'hoe vraaggericht werk ik en werken wij? Tijdens de scholing 'Mijn voordeur is mijn voordeur' gaan (zorg)medewerkers van het woonzorgcentrum en de verpleegunit PG en somatiek samen aan de slag met deze vraag en de concrete invulling ervan. Alle input wordt opgehangen op een echte voordeur, die gedurende de scholing in onze centrale ruimte staat. Ook krijgen medewerkers tegeltjes met spreuken gemaild om het onderwerp onder de aandacht te houden."

Elke voordeur een verhaal

"De scholing besteedt veel aandacht aan houding en gedachten over vraaggericht werken. Leren om de cliënt te volgen en niet proberen te leiden. Realiseer je dat achter elke voordeur een cliënt woont met een verhaal, een mens. Wie is die mens achter de voordeur? Om daar achter te komen, is een medewerker nodig die luistert, veelzijdig is, humor toepast en creatief is met de tijd en mogelijkheden die er zijn."

Keuze geeft kleur

"Een eyeopener voor veel medewerkers was dat je iedere dag, ieder moment de keuze hebt om je houding te bepalen. Hoe wil je zijn? Deze keuze kleurt jouw dag én die van de cliënt. Wees bereid in de spiegel te kijken en weet dat je samen met je collega's werkt volgens de visie van je organisatie. Bewustwording en reflectie, daar draait het om!"

Iedereen blij

Wat is nu de meerwaarde van het nieuwe werken?
Truida: "Onze medewerkers zijn meer dan ooit bezig om

samen met de cliënt te kijken naar de invulling van de wensen en behoeften. Een mooi voorbeeld: een cliënt die om 12.00 uur haar medicatie kreeg, wilde graag op tijd naar het restaurant. Regelmatig ging mevrouw op zoek naar de verzorgende of moest de verzorgende achter mevrouw aan naar het restaurant om haar tabletje te brengen. Nu krijgt mevrouw om 8.00 uur het tabletje in een doosje en is ze niet meer afhankelijk van de verzorging om 12.00 uur. In de nieuwe situatie vindt mevrouw het gevoel van vrijheid erg prettig en ervaart de medewerker meer werkplezier. Zo leidt een betere samenwerking tot een win-win-situatie!"

Careaz wonen, welzijn en zorg

Careaz is een kleinschalige Achterhoekse zorgorganisatie die vanuit lokale betrokkenheid het totale pakket aan ondersteuning biedt op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Careaz is graag dichtbij, herkenbaar en vertrouwd. Behoud van eigen regie en kwaliteit van leven van de cliënt staan hierbij voorop. Careaz heeft ongeveer 650 medewerkers in dienst.

Truida bij de voordeur die volhangt met goede ideeën voor en spreuken over het nieuwe werken.

DICHTBIJ IN DE WIJK

“Fietsend door de straten in de wijk ben ik meer betrokken bij de bewoners dan wanneer ik, zoals vroeger, achter de computer zit.”

Tineke Stoffelsma, persoonlijk ondersteuner bij Frion, is blij met het wijkgericht werken. “De verbinding tussen mensen met een verstandelijke beperking, de wijk en andere zorginstellingen en organisaties staat centraal.”

Volledig Pakket Thuis

Frion is een organisatie die ondersteuning biedt aan mensen met een verstandelijke beperking. Tineke biedt voornamelijk ondersteuning aan hen met het Volledig Pakket Thuis. Met dit pakket kunnen deze mensen hun leven zoveel mogelijk volgens eigen wensen en mogelijkheden blijven leiden. Frion komt bij hen thuis. Door een scheiding van wonen en zorg kan Frion de mensen deze ondersteuning thuis bieden, met alle voordelen van een 24-uurs achtervang.

Wijkcentrum

Tussen haar afspraken door werkt Tineke nu in een wijkcentrum. “In het wijkcentrum werkt ook de politie, de woningcorporatie, welzijnsorganisaties, RIBW, maatschappelijk werk en het wijkbeheer van de gemeente. Hierdoor zijn de lijnen naar andere organisaties kort en weet ik nu beter bij wie ik moet zijn. Daar profiteren de bewoners van. Zo kon bijvoorbeeld iemand met zijn scooter soms zijn woning niet uit doordat foutgeparkeerde auto’s de uitrit blokkeerden. Door het contact met de wijkbeheerder van de gemeente kwamen er snel paaltjes om dit te probleem op te lossen.”

Geluk in de buurt

“Ik zie mooie resultaten van buurtprojecten in de wijk. Een van de wijkbewoners met een verstandelijke beperking kwam amper buiten. Hij was ook erg verlegen”, vertelt Tineke. “Eenzaamheid is een veelvoorkomend probleem”, voegt ze toe. “Maar met een buurtproject hebben we, samen met de bewoners, het voor elkaar gekregen dat hij weer meedoet. Hij vertelde laatst in een buurtbijeenkomst last te hebben van hard rijdende auto’s en hangjongeren. Hij doet nu zijn verhaal. Dat is mooi om te zien. In een nieuw buurtproject werken we met meerdere organisaties samen om problemen als geluidsoverlast, zwerfafval en hangjongeren in de wijk aan te pakken. Centraal staat dat de buurt in eigen kracht komt te staan.

Wij lossen de problemen niet op maar bieden professionele ondersteuning. Uiteindelijk moet de wijk het weer zonder ons kunnen.”

Expertise

“In de buurtprojecten gebruiken we ieders expertise. Voor de ene instelling is dat psychiatrische hulp, voor Frion is dat het bieden van ondersteuning aan mensen met een verstandelijk beperking. Er zijn mensen en gezinnen met meerdere problemen. Met het wijkcentrum als centraal punt kunnen we de mensen de juiste ondersteuning bieden.”

Tineke in gesprek met haar collega's van Frion en RIBW in het wijkcentrum.

'Geen nieuwe slachtoffers' en 'geen geheimen'

"Iedereen wil het liefst dat pedofielen op een eiland worden gezet. Maar dat is niet de realiteit."

20 Jaar lang heeft vrijwilliger Anke zich ingezet voor hulp aan slachtoffers. Totdat ze een folder in handen kreeg van Reclassering Nederland over COSA. Inmiddels begeleidt ze bijna drie jaar zedendelinquenten bij hun terugkeer in de maatschappij. "Ik heb altijd achter het slachtoffer gestaan. En dat blijf ik doen. Maar ik wilde ook iets doen om slachtoffers te voorkomen." Binnenkort start COSA ook in de regio Oost-Nederland.

Zedenmisdriven veroorzaken veel commotie in de samenleving. Vooral als er kinderen bij betrokken zijn. Burgers reageren vaak verontrust, de politiek staat onder druk om deze mensen 'niet meer los te laten'. Anke is moeder van vijf kinderen en oma van vier kleinkinderen. "In mijn werk bij slachtofferhulp heb ik genoeg gezien waarvan ik hoop dat mijn gezin dat niet hoeft mee te maken. Iedereen wil het liefst dat pedofielen op een eiland worden gezet. Maar dat is niet de realiteit. Ook zedendaders keren op een goed moment terug in de maatschappij. Dan kan je beter helpen voorkomen dat iemand weer de fout in gaat."

COSA in regio Oost-Nederland

Anke is daarom vrijwilliger geworden bij COSA. COSA staat voor 'Cirkels voor Ondersteuning, Samenwerking en Aanspreekbaarheid'. Het is voor de regio Oost-Nederland een nieuwe methode om te zorgen dat zedendaders op een verantwoorde en sociale

wijze terugkeren in de samenleving. Professionals vormen samen met vier tot zes vrijwilligers een cirkel rondom de terugkerende zedendelinquent (kernlid in COSA thermen). De vrijwilligers zijn daarbij een soort vervangend sociaal netwerk totdat het kernlid een eigen ondersteunend sociaal netwerk heeft ontwikkeld. Tegelijkertijd zijn ze ook de oren en ogen van de professionele hulpverleners en politie. Zo kan tijdig worden gesignaleerd wanneer een zedendader weer de fout in dreigt te gaan. In Canada is 80% minder recidive onder terugkerende zedendaders die het COSA-programma hebben gevolgd.

Geen nieuwe slachtoffers, geen geheimen

Deelname van het kernlid is vrijwillig. De deelnemer sluit ook een contract met de vrijwilligers. De twee belangrijkste punten zijn: 'geen nieuwe slachtoffers' en 'geen geheimen'. Voor Anke was dit een uitgangspunt voor haar deelname als vrijwilliger. "Als een kernlid kiest om hieraan mee te doen, dan wil hij niet meer terugvallen in zijn oude gedrag. Alleen dan wil ik hem daarbij helpen. Al voorkom ik er maar één geval van misbruik mee. Dan is het dat waard geweest."

Meer informatie en aanmelden als vrijwilliger voor de regio Oost-Nederland kan op www.cosanederland.nl. Of kijk op www.reclassering.nl.

FACT ONTSCHOT

“Ik ben Judith Warmelink en sinds juni 2011 werk ik als GZ psycholoog in een nieuw team van Accare in Zwolle, een FACT team gericht op jongeren.”

“FACT staat voor Functie - Assertive Community Treatment. ‘Assertive’ wil zeggen dat de intensieve zorg die je mag verwachten binnen een psychiatrische kliniek, omgezet is naar intensieve ambulante zorg, zo nodig bemoezorg, in de leefwereld (community) van cliënten. FACT vanuit Accare is bedoeld voor jongeren met psychische klachten en/of gedragsproblemen, die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd en tegelijkertijd de juiste behandeling vermijden, niet kunnen vinden of vasthouden. Deze relatief nieuwe vorm van hulpverlening aan jongeren is creatief, laagdrempelig en flexibel en sluit aan bij alle knelpunten die er op dat moment liggen (gezin, geld, wonen, dagbesteding, onderwijs, werk).”

“FACT is een geweldige organisatievorm omdat het de kennis vanuit de psychiatrie uit de ‘ivoren toren’ haalt en koppelt aan de problemen waar jongeren met psychiatrische stoornissen dagelijks tegenaan lopen. Je geeft niet alleen adviezen, maar helpt daadwerkelijk op alle fronten mee en bent op betekenisvolle plekken aanwezig om coaching of steun te bieden. Op die manier word je voor jongeren een betrouwbare volwassene en bouw je al doende aan een goed behandelcontact, hetgeen de kans op het slagen van een therapie enorm verhoogt. FACT ‘ontschot’. Je denkt met de jongere en zijn of haar systeem mee en doet wat nodig is om perspectief en vertrouwen in de toekomst te herstellen.”

“Mijn team bestaat uit een medisch secretaresse, sociaal psychiatrisch verpleegkundige, systeemtherapeut/verslavingsdeskundige, maatschappelijk werker, gedragstherapeut, gezinsbehandelaar en een arts. Ik geniet van de dynamiek en vind het steeds een uitdaging om als GZ psycholoog bijvoorbeeld gedragstherapeutische principes te gebruiken bij het zoeken naar oplossingen in vastgelopen situaties. Zo weeg je steeds samen af op welke manier je jongeren en gezinnen in beweging kunt krijgen en in hun eigen kracht kunt zetten. FACT verbindt mij als GZ psycholoog aan prachtige collega’s die kennis hebben over geld, wonen, werken, onderwijs, medicijnen, therapieën en verslavingszorg en dat maakt dat 1+1 meer wordt dan 2!”

“Tenslotte vind ik de dynamiek in een FACT team waardevol, omdat je steeds samen naar nieuwe oplossingen moet zoeken, daar waar de weg herhaaldelijk ‘dood’ lijkt te lopen. Dit vraagt om doorzettingsvermogen, het verdragen van crisis, vertrouwen houden in cliënten en collega’s, kwetsbaar én krachtig durven zijn en een hoge mate van zelfreflectie, om niet meegezogen te worden in de ‘waan van de dag’.”

Nieuwe mogelijkheden voor cliënten, mantelzorgers en medewerkers

Sinds 2011 maakt een aantal activiteitencentra van InteraktContour enthousiast gebruik van de iPad; een veelzijdig communicatiemiddel, dat wordt ingezet om de communicatie van mensen met afasie en hun omgeving te verbeteren. Daarnaast biedt het werken met de iPad ook voor medewerkers nieuwe mogelijkheden. Gerrie Verveda, projectleider van het iPad-project van InteraktContour, legt uit waarom.

“Door de introductie van de iPad in de zorg, komen de vakgebieden zorg & ICT opnieuw samen”, vertelt Gerrie. “Dat betekent dat begeleiders van de iPad-activiteit niet alleen inhoudelijk deskundig zijn, maar ook kennis hebben van de apparatuur en de diverse technische toepassingen ervan. Hoe werkt de iPad bijvoorbeeld precies? Welke applicaties zijn beschikbaar? Maar ook: welke nieuwe technologische ontwikkelingen zijn er? Een kwestie van continue aandacht en scholing.” De volgende stap is om deze kennis en mogelijkheden over te

brengen op de doelgroep, mensen met afasie en hun mantelzorgers (zie kader). Het is aan de medewerkers om deze vertaalslag te maken. Gerrie: “Zo kunnen we op een aantal activiteitencentra de iPads op een beamer of elektronisch schoolbord aansluiten. Doordat de instructies en handelingen groepsgewijs plaatsvinden, ontdekken medewerkers eenvoudig of cliënten de instructies daadwerkelijk begrijpen. Zonodig kunnen ze daar vervolgens de begeleiding weer op aanpassen.”

Kortom, het werken met de iPad biedt medewerkers volop kansen. “Het voortdurend zoeken naar nieuwe kennis en werkvormen doet een beroep op de creativiteit van medewerkers: het maakt het werken in de zorg dynamischer,” besluit Gerrie. “En, dat zien we terug in het enthousiasme van medewerkers en van cliënten; het vergroten van hun communicatieve zelfredzaamheid, dat is waar we het uiteindelijk voor doen!”

Over de iPad-activiteit van InteraktContour

Om cliënten met afasie en hun mantelzorgers kennis te laten maken met de moderne communicatiemogelijkheden van de iPad, is er een speciale module ontwikkeld. In deze module laten medewerkers ze ervaring opdoen in de mogelijkheden en de bediening ervan. Zo ontdekken ze of het werken met de iPad voor hen iets is. Bij een positieve uitkomst volgt er een speciale iPad-training voor cliënten. In deze training leren cliënten om de diverse mogelijkheden van de iPad toe te passen in het dagelijks leven. De iPad-activiteit wordt aangeboden op Activiteitencentrum Knooppunt in Almelo, Activiteitencentrum Hogeland in Enschede en Activiteitencentrum Oldenzaal. Op dit moment wordt beoordeeld of en op welke wijze de activiteit stichtingsbreed wordt geïmplementeerd.

Meer weten? Neem contact op met Gerrie Verveda, projectleider 'Verbeteren van de communicatieve redzaamheid met behulp van de iPad': g.verveda@interaktcontour.nl

Het vak van de toekomst

In 2008 studeerde ze af als basisarts. Ze werkte twee jaar op de chirurgie, maar het was niet het vak waar ze verder in wilde. Ze wilde huisarts worden. Ze ging tijdelijk aan het werk als basisarts in een verpleeghuis in Vlaardingen. Ze werkte er met veel plezier en kwam er achter dat Specialist Ouderengeneeskunde een boeiend en afwisselend vak is. Vervolgens begon ze toch met de huisartsenopleiding, maar ze kwam er achter dat specialist Ouderengeneeskunde haar nog veel meer trok. "Ik miste dat ik de tijd kon nemen voor mensen, het multidisciplinair samenwerken en de afwisseling, elke dag is anders," vertelt Marjolein.

"Ik vind Specialist Ouderengeneeskunde een ondergewaardeerd vak. In de opleiding komt het vak haast niet aan de orde, of in ieder geval niet op een aantrekkelijke manier. Je moet aan het begin van de opleiding stage lopen in een verpleeghuis, je loopt mee met de verzorgenden, maar hierdoor krijg je geen goed beeld van wat een arts doet."

"Je kunt veel met het vak. Het is breed, je moet van alles wat weten en je werkt veel samen met andere disciplines. Je kunt je verder specialiseren er zijn veel mogelijkheden. Het is ook een moeilijk vak. De communicatie is complexer dan bij andere specialismen. Je hebt te maken met de klant, maar ook veel met de familie. Je hebt een sturende, maar ook een ondersteunende rol. Ik werk op drie afdelingen als arts. 's Morgens begin ik met visites lopen, ik voer gesprekken met de familie en heb overleg met de andere disciplines. Veel klanten en familie staan eerst wel even verbaasd dat ik de dokter ben, zo'n jong iemand. Maar ze wennen er ook wel weer snel aan."

"Er gaan steeds meer jonge mensen in het vak werken. Het stoffige imago van Specialist Ouderengeneeskunde zal langzamerhand verdwijnen. Het is een afwisselend vak. Revalidatie speelt een steeds grotere rol en ook de contacten en consulten die we doen in het ziekenhuis voor opname van patiënten."

"Een arts in Vlaardingen zei destijds tegen mij: 'In dit vak is het vaak de kunst van het niet doen'. En dat is zo. Het is uitdagend om een gesprek aan te gaan over leven en dood. Dat moet je ook niet uit de weg gaan. Daarnaast moet je de signalen kunnen opvangen, juist over de dingen die niet gezegd zijn."

Via heel wat omwegen, zit ze nu op haar plek, Marjolein ten Brinke. Sinds januari 2012 is ze arts in opleiding bij Livio. Nooit gedacht dat zij Specialist Ouderengeneeskunde zou worden, maar nu vertelt ze enthousiast over dit specialisme.

Ligt uw hart bij werken in de zorg en welzijn?

En bent u toe aan een nieuwe stap in uw loopbaan?
Kies dan voor de zorg- en welzijnsopleidingen van ROC van Twente, want dan kunt u werken én leren combineren.

● **MBO College voor Zorg & Welzijn:**

BBL-opleidingen Zorghulp en Helpende Zorg & Welzijn

● **MBO College voor Gezondheidszorg:**

BBL-opleidingen Verpleegkundige en Verzorgende-IG

● **MBO College voor Mens & Maatschappij:**

BBL-opleidingen Pedagogisch Werk en Maatschappelijk Zorg

Kijk voor meer informatie op www.rocvantwente.nl
of bel 0800 838 38 38 (gratis)

Werken én leren: dat is investeren!

ROC van Twente

ROC van Twente is dé onderwijsinstelling
voor middelbaar beroepsonderwijs en
volwasseneneducatie in de regio Twente.

Wonen in een huis dat je prettig vindt.
Werk doen waar je van houdt.
Je ontwikkelen waar dat mogelijk is.
Genieten van je vrije tijd.
Contacten onderhouden.
Deel uitmaken van de samenleving.
Dàt is léven.

Wil jij werken in de zorg bij één van de beste werkgevers?

De Baalderborg Groep is gespecialiseerd in gehandicaptenzorg en in ouderenzorg. Je vindt ons op ruim 80 locaties in Drenthe en Overijssel met voorzieningen op het gebied van wonen, werken, dagactiviteiten, logeren, recreatie en een Expertisecentrum Kind en Jeugd. De zorg en begeleiding wordt geboden door ca. 1.400 medewerkers en 500 vrijwilligers.

Wil jij bij ons werken? We zijn bezig met een aantal nieuwe projecten (zowel gehandicaptenzorg als ouderenzorg), waarvoor we nieuwe medewerkers nodig hebben met verschillende opleidingsniveaus. Dus houd onze website in de gaten voor vacatures!

Vlasakkerkamp 19
Postbus 429
7770 AK Hardenberg
Telefoon (0523) 287100
info@baalderborggroep.nl

www.baalderborggroep.nl

THUISZORG EN KRAAMZORG VANUIT HET HART

- ♥ 24 uur per dag bereikbaar
- ♥ Professionele zorgverleners
- ♥ Geen wachtlijsten
- ♥ Snelle en flexibele zorgverlening

www.btkzorg.nl of bel 088-238 37 37

Kijk voor werken in zorg en welzijn op www.zorgselect.nl

Zorg en welzijn, ook online!

Op internet en sociale media is zorg en welzijn veel aanwezig. Maar wat is nou leuk en goed om te volgen?

ZorgSelect

www.zorgselect.nl
www.twitter.com/zorgselect

Open Dag van Zorg en Welzijn

www.opendagvanzorgenwelzijn.nl
www.twitter.com/opendagvanzenw
www.facebook.com/opendagvandezorg

Gezond & Zeker

www.gezondzeker.nl
www.twitter.com/gezondzekerzorg
www.facebook.com/gezondzeker

YouChooz

www.youchooz.nl
www.twitter.com/youchooz

Zorgvisie

www.zorgvisie.nl
www.facebook.com/zorgvisie

Overig twitter

@VenVN	Beroepsvereniging van en voor verzorgenden, verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten
@nursing_nl	Meest gelezen blad voor verpleegkundigen
@zorgtweet	Nieuwsberichten van de Nza, VGN, GGZ, NVZ, DBC onderhoud, ziekenhuiskrant en VWS
@ZorgHR	Online netwerk voor HR-professionals in de zorg
@zorgenwelzijn	Platform voor de sociale professional in zorg en welzijn

Mobiele apps

Eigentijd	Een uitgave van Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Blokje Om	Een app die elke keer een nieuwe wandelroute genereert
EHBO Rode Kruis	EHBO instructie en naslag
Zorgkennis	Kennisbank die je helpt bij het op de hoogte blijven van wet- en regelgeving
Sociaal Totaal	Nieuws, achtergrond en opinie voor sociale professionals werkzaam in de publieke en private sector
Zorgmarkt	Toegang tot nieuwsartikelen van Zorgmarkt

Kijk ook eens op
www.zorgselect.nl/socialemedia.
Daar vind je een overzicht
van de sociale media
accounts van alle zorg- en
welzijnsinstellingen in Oost-
Nederland!

Op de volgende pagina's
lees je hoe zorginstellingen
sociale media inzetten

Kadera: "Twitter is ideaal om nieuws naar buiten te brengen"

Kadera aanpak huiselijk geweld is sinds enige tijd behoorlijk actief op social media. Daar heeft Maaike van Dijk-Bokkers een belangrijke bijdrage aan geleverd. Zij is vanaf augustus 2011 werkzaam bij Kadera en verantwoordelijk voor social media en intranet. Ook biedt zij ondersteuning bij de andere communicatiewerkzaamheden.

Voordat Maaike bij Kadera kwam werken deed de organisatie niet veel met social media. "Er waren wat accounts aangemaakt maar die waren niet in gebruik. Dat heb ik meteen veranderd. Nu is de uitdaging dit steeds meer uit te bouwen, zodat mensen (professionals en de burgers die hulp nodig hebben) ons ook op die manier kunnen vinden. Mensen zijn actief op social media, en wij moeten zijn waar burgers en professionals zijn en informatie zoeken."

Het is natuurlijk belangrijk ook de collega's mee te krijgen in het gebruik van social media. Daarom is Maaike binnen Kadera een soort ambassadeur: "Ik probeer collega's enthousiast te krijgen om Kadera ook via social media bekender te maken. De zorgsector loopt helaas toch een beetje achter over het algemeen, dus het is wel een uitdaging om collega's te enthousiasmeren, en ook de directie gerust te stellen zonder het helemaal dicht te timmeren met beleidsstukken."

Inmiddels gebruikt Kadera Twitter, Facebook en LinkedIn en heeft het een YouTube kanaal. Maaike legt uit: "Twitter is een ideaal kanaal om nieuws naar buiten te brengen, en in contact te blijven met de wereld om ons heen. We plaatsen minstens één keer, maar vaak meerdere keren per dag iets op Twitter of reageren op anderen. Facebook gebruiken we om zowel slachtoffers als omstanders als professionals bekender te maken met Kadera, en daarop plaatsen we eens per dag ongeveer een bericht. Daar wordt leuk op gereageerd. LinkedIn is voor professionals, daar plaatsen we een paar keer per week iets nieuws op en vacatures als we die hebben. We

linken veel naar onze website. Op YouTube staat een aantal filmpjes die we zelf hebben gemaakt of die we interessant vinden."

Het gebruik van social media heeft Kadera al het een en ander opgeleverd, zoals leuke contacten met organisaties en burgers, en interessante weetjes en artikelen. Een recent succesverhaal is volgens Maaike: "Dat we via Facebook een ex-cliente, waar we ons nog zorgen over maakten en die naar Turkije was gegaan, terug hebben gevonden. We hadden geen contactgegevens, maar een hulpverlener zag toevallig dat ze daarop zat. Nu hebben ze weer contact. Dit succes hebben we mensen laten weten via social media, en daar werd veel op gereageerd, vooral met vragen naar 'best practices'."

- www.kadera.nl
- www.facebook.com/KaderaAanpakHuiselijkGeweld
- twitter.com/kadera_ahg
- www.linkedin.com/company/kadera-aanpak-huiselijk-geweld

VVT Zorgverleners: "Leer ons kennen, via Facebook"

'Dit zijn de mensen van VVT Zorgverleners'. Zo luidt de nieuwe campagneleus van VVT Zorgverleners, die zowel thuis- als kraamzorg biedt. Pure, échte mensen en de unieke band tussen zorgverlener en cliënt staan centraal. Maar dit blijft niet beperkt tot algemene bewoordingen; je kunt hen, medewerker én cliënt, leren kennen via Facebook!

Mariëlle Valk, communicatieadviseur bij VVT Zorgverleners, licht toe: "Het bijzondere aan thuiszorg en kraamzorg is dat onze medewerkers regelmatig in de privésfeer van cliënten komen. Gevraagd of ongevraagd, je krijgt een heleboel mee. We werken met vaste medewerkers voor onze cliënten, zowel in de thuis- als kraamzorg. En in het geval van thuiszorg komen veel medewerkers, Dinie bijvoorbeeld, al jaren bij een cliënt over de vloer. Er is een omgang gecreëerd waar beide zich prettig bij voelen, afhankelijk van de behoefte van de cliënt. En wat je dan vaak ziet is dat ze elkaar inmiddels goed hebben leren kennen en dat er echt sprake is van een unieke band."

Waarom dan Facebook?

"Die persoonlijke omgang is voor ons heel belangrijk, één op één, ieder uniek op zijn eigen wijze. We willen dan ook graag deze mensen achter VVT Zorgverleners, onze medewerkers en hun cliënten, laten zien, hetgeen waar het werkelijk om gaat. Facebook biedt een laagdrempelige mogelijkheid om een kijkje te nemen in het leven van onze mensen én nodigt uit tot interactie. En ook als je zelf niet over een facebookaccount beschikt, kun je de pagina bekijken."

Wat kunnen we verwachten op de facebookpagina?

"Op [facebook.com/wijzijnvvtzorgverleners](https://www.facebook.com/wijzijnvvtzorgverleners) zijn persoonlijke verhalen en foto's te vinden van onze mensen. Je kent hun naam, weet waar ze wonen en vangt een glimp op van hun unieke band. Vind je een verhaal leuk? Reageer vooral! Daarnaast houden we je op de hoogte van mogelijkheden om ons ook in 'real life' te ontmoeten, bijvoorbeeld tijdens lokale gelegenheden. Op deze manier willen we de persoonlijke benadering die we hanteren tijdens de zorg ook overbrengen op het grotere publiek. Het gaat niet om de organisatie als geheel, maar om de één-op-één zorgrelatie."

Benieuwd geworden naar Dinie, mevrouw Heuver en de andere koppels? Ga naar [facebook.com/wijzijnvvtzorgverleners](https://www.facebook.com/wijzijnvvtzorgverleners) en leer hen kennen!

Een dag mee met Claudia Raamsman

09.15 - Yoga

"De oefening is vandaag een 'balspel'. Het is de bedoeling om de bal over te gooien. Voordat we gooien moeten we elkaar goed aankijken. Op deze manier leren we het maken van oogcontact."

Claudia Raamsman is activiteitenbegeleider bij stichting Zonnewoud in Hellenboom. Stichting Zonnewoud biedt vakantie-weekendopvang, heeft een kleine woonvorm en een kleinschalig dagactiviteitencentrum voor mensen met een verstandelijke beperking. We schenken veel aandacht aan variatie in ons dagprogramma. Nieuw in ons programma zijn de buitenprojecten; het tuincentrum en het bejaardencentrum.

10.30 - Nieuwe activiteiten

"De groep wordt verdeeld in twee kleinere groepjes. De ene groep gaat naar het tuincentrum om spulletjes klaar te maken voor de verkoop. De andere groep gaat naar het bejaardencentrum om met de mensen daar een zeepketting te maken."

10.00 - Theepauze

"We drinken gezellig samen een kopje thee. Dit is ook het moment waarop onze dieren worden gevoerd. De geiten en konijnen worden verwend met lekkere hooi/brokjes en vers water."

12.00 - Pauze

"Een ieder geniet van zijn/haar vrije tijd."

13.00 - Activiteit

"We gaan servethouders maken. Twee keer per jaar verkopen we onze zelfgemaakt spulletjes op de plaatselijke weekmarkt."

Vitale vruchten in zorg en welzijn

WGV Zorg en Welzijn organiseerde voor haar leden de bijeenkomst Vitale Vruchten om praktijkervaringen van zorg- en welzijnsinstellingen te delen over de opzet van programma's gericht op gezondheid, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid. AriënsZorgpalet, Zorggroep Sint Maarten en Careaz waren op deze bijeenkomst aanwezig en vertelden over hun ervaringen. Verhoogde aandacht voor vitaliteit werpt vaak al snel zijn vruchten af...

Vitale medewerkers bij AriënsZorgpalet

Sinds 2010 krijgt vitaliteit van medewerkers bij AriënsZorgpalet speciale aandacht middels een meerjarencampagne. De kick-off voor de vitaliteitscampagne vond begin 2011 plaats. Verschillende activiteiten worden sindsdien georganiseerd om vitaliteit onder de aandacht bij medewerkers te brengen en te investeren in de gezondheid en welbevinden van medewerkers. AriënsZorgpalet wil haar medewerkers vooral meegeven, dat vitaliteit leuk is. Wanneer je je vitaal voelt heb je meer energie, voel je je fitter en helpt het mee om met plezier naar je werk te gaan en thuis te genieten van je vrije tijd.

Careaz, sterk in beweging!

Begin 2012 is het Project 'Careaz, Sterk in beweging' van start gegaan. Het doel is medewerkers positief te stimuleren om zelf verantwoording te nemen voor eigen gezondheid en vitaliteit. Tijdens de inventarisatie naar de wensen en behoeftes van de medewerkers is een groep gezondheidsambassadeurs opgericht. Zij ondersteunen bij de uitvoering van de activiteiten en motiveren collega's om aandacht aan hun gezondheid te besteden. Er is een groeiend enthousiasme; medewerkers nemen deel aan activiteiten die bij hen passen; het management is betrokken, ondersteunt en faciliteert. De gezondheidsambassadeurs blijken van onschatbare waarde voor het slagen van het project. 'Careaz, Sterk in beweging' is inmiddels een begrip binnen Careaz die herkenbaar is voor iedereen!

Zorggroep Sint Maarten

Ook Zorggroep Sint Maarten deed eerst onderzoek naar de behoeftes van hun medewerkers. Daarna werd gestart met een

kick-off vitaliteit. De locatiemanagers waren van begin af aan zeer betrokken bij de vitaliteitsactiviteiten. Hierdoor was de respons maar liefst 80% bij het onderzoek naar werkvermogen van medewerkers. Om een project vitaliteit te laten slagen is het zeer belangrijk teamleiders te betrekken. Zij zijn belangrijk om medewerkers te stimuleren en motiveren. Zorg dat op iedere locatie iemand het aanstuurt en nauw betrokken is bij het project. Zo houd je de vaart erin.

Om medewerkers te stimuleren om met de eigen vitaliteit aan de slag te gaan is het belangrijk om hen actief te betrekken bij dit onderwerp. In de eerste plaats door als werkgever te faciliteren dat werknemers daadwerkelijk met vitaliteit bezig kunnen zijn. Daarnaast door hen te vragen wat hun behoeftes zijn en door hen een gevarieerd aanbod aan activiteiten aan te bieden, zodat zij zelf een keus kunnen maken aan welke activiteiten zij deelnemen. Zo wordt vitaliteit een onderwerp waarvoor zij zelf verantwoording dragen.

IN DE SPORT IS IEDEREEN GELIJK

't Buitenkansje is een winkel van Kansentraject Humanitas Onder Dak in Hengelo, vol prachtige mozaïekwerken, meubels en snuisterijen. Het complete winkel-aanbod wordt gemaakt door de circa 40 deelnemers die hier regelmatig komen.

Deelnemers die hun talenten gebruiken om een bijdrage te leveren aan 't Buitenkansje en gaandeweg leren hoe ze een winkel moeten runnen, omgaan met klanten en hun (hand) vaardigheden verbeteren. De medewerkers van Humanitas Onder Dak ontdekken steeds meer mogelijkheden met een vorm van begeleiding, die het zelfrespect van deelnemers enorm vergroot. Sport! Het maakt niet uit om welke sport het gaat, de motivatie en het enthousiasme bij veel deelnemers is ongekend hoog.

Binnen Humanitas Onder Dak zijn zelfs sportfunctionarissen aangesteld, omdat sport zoveel mogelijkheden biedt in de begeleiding. Ine Klumper en Boy Jhan Jhan werken bij 't Buitenkansje en ervaren hoe sporten hun deelnemers motiveert. Ine: "In ons sociale activeringstraject gaan we altijd uit van wat iemand kan en graag doet. De talenten verschillen per persoon, maar we hebben ontdekt dat in de sport iedereen gelijk is. Het enthousiasme om deel uit te maken van het volleybalteam, of zelfs maar als supporter aan de kant te zitten is enorm. En al doende praten we over persoonlijke hygiëne, omgaan met autoriteit en het verbeteren van iemands conditie. Dat maakt sport tot een ideaal middel om ons doel te bereiken: persoonlijke groei en meedoen in

de maatschappij. Op het gebied van werk, ontspanning en vrijetijdsbesteding, om uiteindelijk door te stromen naar een reguliere sportvereniging."

Tuintafel voor een vismiddag

Het sporten nam echt een vlucht na een bezoek aan de Social Inclusion Games in Denemarken. Boy: "We zijn met 14 deelnemers die kant op gegaan om een hele week te sporten met deelnemers uit heel Europa. Iedereen heeft er een prachtige tijd gehad en er ontstonden veel leuke internationale contacten; sommige deelnemers mailen nog steeds met mensen die ze daar hebben ontmoet."

Sporten kost natuurlijk wel geld. Niet alleen het lidmaatschap van een club, maar ook de benodigde materialen of de huur van een locatie. De deelnemers van 't Buitenkansje zetten hun talenten in, in ruil voor een middag sporten. Ine: "Zo zijn ze nu bezig met een tuintafel als tegenprestatie voor een dag survivalen in Zenderen. En we maken vogelhuisjes voor de visvereniging die ons spullen ter beschikking stelt."

Voor meer informatie over 't Buitenkansje en het sporten met deelnemers kunt u bellen met Ine Klumper of Boy Jhan Jhan: 074 – 259 55 44.

De toegevoegde waarde van SAS

Eigen regie voor cliënten en medewerkers Baalderborg Groep

Wlita-borden en kaizen-groepjes, Jessica en Harold zijn er blij mee. Het zijn twee hulpmiddelen van het project SAS - Samen aan het Stuur - waarmee de Baalderborg Groep cliënten en medewerkers meer zeggenschap en invloed wil geven. De organisatie onderzoekt de werkwijze en het effect in een pilot bij een woonlocatie en een dagactiviteitencentrum.

Wij weten het zelf

"Het zal wel weer" dacht persoonlijk begeleider Jessica de Vries eerst, maar tijdens de startbijeenkomst op haar werkplek activiteitencentrum De Wanne werd ze enthousiast. Ter plekke besloot ze in het kernteam te gaan, waarin medewerkers en liefst ook cliënten of familieleden zitten die het project op de locatie invulling geven. Waarom? Jessica: "Medewerkers, cliënten en/of familieleden hebben weer de regie, de leiding wordt minder sturend. Wij weten wat er speelt en kunnen zo wezenlijke zaken veranderen als dat nodig is!" Het kernteam van De Wanne komt wekelijks bij elkaar en heeft twee onderwerpen uitgekozen om mee aan de slag te gaan: samenwerking en tijdwinst boeken. Voor elk onderwerp is er een kaizen-groepje, Japans voor verbetering ten goede. Op het wlita-bord, wat staat voor 'waar loop ik tegenaan?' kunnen alle medewerkers en cliënten en/of hun familie hun opmerkingen kwijt.

Vanuit de cliënt

Projectleider Harold Potgieter legt uit: "SAS gaat om vanuit de cliënt werken. Bij alles wat je doet, vraag je je af: voegt dit waarde toe voor de cliënt? Aan de cliënten of - bij mensen met

een ernstige verstandelijke beperking - hun familie én aan de medewerkers vragen we: hoe moeten we het doen? Voor de Baalderborg Groep is SAS een logische stap. Als organisatie hebben we de laatste jaren veel in gang gezet, maar daardoor stuurden we wat meer van bovenaf. Nu gaan we weer meer naar de eigen regie. Een voorbeeld van een snelle verbeteractie: bij de woonlocatie gaf familie aan dat bij het terugbrengen van cliënten op zondagavond regelmatig niet snel een begeleider te vinden was. Toen is meteen de oplossing bedacht dat de familie vanuit de huiskamer zondag de begeleider - die ergens in de woonlocatie bij een cliënt is - kan bellen."

Veranderingen dragen

Na de startbijeenkomst was er bij De Wanne na zo'n vijf weken een tussenbijeenkomst met een verslag door het kernteam. Daar vroegen ze de instemming van de rest van het team. Daarna is de verbeterfase ingegaan. Harold: "Veranderingen worden gedragen door het team, waardoor je meer kans hebt dat het duurzaam is. Het levert gemotiveerde medewerkers op. Het vraagt ook om een andere manier van leidinggeven."

Energie

Jessica vertelt hoe het project haar motiveert: "Ik zie het als taakverrijking. Krijg er heel veel energie van!" Harold ten slotte: "Na de pilot bekijken we of het een positief effect heeft. Als dat zo is, gaan ook de andere locaties van de Baalderborg Groep kennismaken met SAS."

Jessica en Harold voor het Wlita-bord van De Wanne

Baalderborg Groep

De Baalderborg Groep is gespecialiseerd in gehandicaptenzorg en ouderenzorg. We zijn te vinden op ruim 80 locaties in Overijssel en Drenthe met voorzieningen op het gebied van wonen, werken, dagactiviteiten, logeren en recreatie.

‘Wat je wordt, bepaal je zelf’

Werken in zelfsturende teams is inmiddels vanzelfsprekend binnen Estinea. Medewerkers reflecteren op hun eigen handelen en worden hierin ondersteund door collega's. Zij weten waar hun zwakke en sterke kanten liggen en kunnen van daaruit hun eigen leervragen formuleren. Een belangrijk kenmerk binnen een lerende organisatie als Estinea is dan ook het zelfsturend leren.

Judith Voss werkt inmiddels zes jaar bij Estinea en voelt zich daar als een vis in het water. "Iedere dag is anders en we zijn met allerlei interessante, nieuwe ontwikkelingen bezig. Naast mijn werk als persoonlijk begeleider van een aantal cliënten met een verstandelijke beperking ben ik leercoach en dat is een erg boeiende aanvulling."

Leercoach? "Ja, dit is een parttime taak die ik voor een wisselend aantal uren per maand, afhankelijk van de leervragen, invul. Een leercoach bij Estinea is een medewerker die naast de reguliere functie bepaalde vaardigheden of kennis bezit en dit overdraagt aan collega's die zich verder willen ontwikkelen. Je ondersteunt een collega of team bij het verhelderen van leervragen en het opstellen en uitvoeren van een bijpassend leertraject." Gedacht kan worden aan roosteren, rapporteren, methodisch werken, communicatie en feedback, maar ook het uitvoeren van een RI&E of ontruimingsoefening.

Praktisch maatwerk

Jullie cursussen liggen dus niet vast? "Nee, zeker niet. De keuze voor het werken met zelfsturende teams betekent bij ons ook

echt dat we ons werk helemaal zelf organiseren. We zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van het ondersteuningsplan van onze cliënten en bepalen dus ook zelf welke aanvullende kennis en vaardigheden we daarvoor nodig hebben. Dit kan per team en medewerker anders zijn. Cliënten verschillen immers, hebben allemaal hun eigen vragen, en ook de ene begeleider is de andere niet."

Waar haal je dan wat je nodig hebt? "Het interessante is dat veel van wat we willen leren al in de organisatie aanwezig is. Inhuren van externe trainers is dan helemaal niet nodig. Onze eigen collega's hebben vaak veel meer kennis en vaardigheden in huis dan we denken. Door een goed systeem van netwerken gebruiken we dit om van elkaar te leren en het kennisniveau binnen de organisatie te optimaliseren. En dat doen we bij voorkeur zoveel mogelijk in de dagelijkse praktijk, op de eigen werkplek. Daarnaast maken we natuurlijk ook dankbaar gebruik van methodieken en technieken die al ergens anders zijn ontwikkeld. Eenzelfde werkwijze geldt binnen Estinea ook voor het leerbeleid voor cliënten. Door het stellen van de juiste vragen kun je er best achter komen wat cliënten willen leren en hier gezamenlijk aan werken. Eigenlijk is het best eenvoudig en daarnaast ook erg stimulerend voor onszelf om dit soort dingen uit te zoeken en te ontwikkelen."

Toekomst

"Deze manier van zelf je werk organiseren en je eigen leer- en ontwikkelingstrajecten samenstellen is absoluut de toekomst. Je komt er als individu veel verder mee en het motiveert enorm. Regelmatig geef ik voorlichting op vmbo-scholen om leerlingen te interesseren voor een baan in de zorg en dan blijkt vaak weer dat juist deze persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden en het idee van learning-on-the-job jonge mensen aanspreekt."

MINDER METEN, MEER WETEN

De laatste trend in de zorgsector is dat alles zoveel mogelijk uitgedrukt moet worden in cijfers en sterren.

André Kuipers, manager zorg & welzijn bij Zorggroep Manna, heeft zijn twijfels bij deze trend. In een kort interview licht hij zijn ideeën toe over betere zorgverlening en zorgvergelijking zonder alles te meten. De nieuwe trend zou moeten worden: minder meten, meer weten!

“Stel, je komt in een kledingwinkel. Een medewerker helpt je vriendelijk en denkt met je mee. Bij het verlaten van de winkel wordt je gevraagd hoe je de aandacht vanuit de winkel vond. Je mag een cijfer tussen de 1 en 5 geven. Je zult erachter komen dat iedereen, ook al krijgt iedereen exact dezelfde aandacht, een ander cijfer geeft. Waarom? Omdat de ene persoon wel graag zo geholpen wil worden, terwijl een ander graag zelfstandig winkelt en niet zit te wachten op zoveel aandacht”, vertelt André. “Zo gaat het ook in de zorg. We willen alles meten, alles uitdrukken in cijfers. We gaan er vanuit dat we precies weten wat een zorgvrager wil en dat meten we. Maar daarmee lopen we de essentie van de zorgverlening mis: zorgvragers ondersteunen in wat ze zelf niet meer kunnen.”

Maar door te meten kunnen we de kwaliteit van instellingen vergelijken?

“We zijn teveel bezig met meten en vergelijken maar vergeten daardoor juist de kwaliteit van de zorgverlening. Meer aandacht voor een zorgvrager is niet per definitie toename van kwaliteit of tevredenheid. Daarom willen we in Zorggroep Manna toe naar ‘Minder meten, meer weten!’”

Wat houdt dat in?

“Door het aantal verschillende medewerkers bij een zorgvrager zo laag mogelijk te houden, kunnen de betreffende medewerkers de zorgvrager veel beter leren kennen. Er ontstaat een veel beter beeld van de gewenste zorgvraag, maar ook op het welzijn van de zorgvrager. Op den duur weten deze medewerkers veel van de zorgvrager. De zorgverlening kan dan veel beter aansluiten op de wensen en vragen van de zorgvrager. Hij of zij zal dan ook snel tevreden zijn, immers: het doel van de zorgverlening wordt behaald én binnen de wensen van de zorgvrager.”

En dan stoppen met meten?

“Nee, we zijn wettelijk verplicht een aantal zaken te meten. En ook van deze metingen, zoals cliënttevredenheid en de zorginhoudelijk indicatoren, leren we. Maar we moeten weer helemaal terug naar de individuele zorgverlener. Wat zijn de verwachtingen van de zorgverlening en hoe kunnen we daarin als zorgverleners aan voldoen, binnen de kaders van de zorginstelling en wet- en regelgeving. Beperk het meten en vergroot het weten!”

NIEUW IN DE BEGELEIDING

De Lichtenvoorde is een dienstverlenende zorginstelling aan mensen met een verstandelijke beperking in Oost-Gelderland. Wij werken met ongeveer 650 medewerkers in vaste dienst en 150 vrijwilligers en begeleiden 950 mensen met een verstandelijke beperking.

Onze zorglocaties zijn verdeeld over een viertal clusters in Achterhoek Zuid West, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. Daarnaast kennen we het Bureau Zorgexpertise en het bestuurs- en bedrijfsbureau in Lichtenvoorde.

Bob Tuenter, 31 jaar

"Ik ben van huis uit kok en besloot in 2011 de overstap naar de zorg te maken. Ik vind het fantastisch iets voor anderen te kunnen betekenen en hulp te bieden waar dat nodig is. Nu word ik opgeleid voor medewerker maatschappelijke zorg binnen De Lichtenvoorde. Als ik klaar ben met de opleiding lijkt mij de functie van persoonlijk begeleider erg uitdagend. Het is fijn te weten dat De Lichtenvoorde mij hierin wil ondersteunen."

Janny van Toor-Brunsveld (50 jaar)

gediplomeerd medewerker maatschappelijke zorg, voorheen assistent-begeleider: "Ik had behoefte aan kennisverbreding en wou meer verantwoordelijkheid. Ik heb onlangs het diploma voor niveau 4 behaald. Misschien doe ik op termijn wel weer een studie."

Pauline Stängel (44 jaar) 2e jaars in opleiding

medewerker maatschappelijke zorg, voorheen civiel medewerker: "Als ik volgend jaar mijn diploma haal zoek ik een passende baan; 't Liefst een mengelmoes van verzorging, begeleiding en ondersteuning."

Patrick Wennekes, 28 jaar

"Ik werk nu 8 jaar als persoonlijk begeleider bij De Lichtenvoorde. De Lichtenvoorde heeft in samenwerking met Avans+ de Leergang Jeugdzorg ontwikkeld. Ik heb deze Leergang gevolgd en in januari ben ik de opleiding docent gevaarsbeheersing gaan volgen. De Lichtenvoorde is geïnteresseerd in mijn toekomstplannen en deze zijn ook bespreekbaar. Ik hoop dat ik na het behalen van mijn diploma met deze kennis een meerwaarde heb voor de organisatie."

Patrick Wennekes (boven) en Bob Tuenter (onder)

Zorg en Welzijn horen bij elkaar!

Een jubileumjaar voor Marcel Smit: 25 jaar in dienst bij AriënsZorgpalet. Marcel is teamleider Welzijn en beleeft zijn vak met nog evenveel passie als bij de start van zijn carrière. Zijn werk is welzijnsactiviteiten bieden aan de cliënten die gebruik maken van wonen, zorg en overige diensten van de instelling. Daarnaast geeft hij leiding aan een heel team.

Boeiend werk in een veranderend tijdsbeeld

Marcel begon zijn loopbaan als jong broekie bij de Stichting Dr. Ariënshuizen (nu AriënsZorgpalet). Als activiteitenbegeleider vond hij de doelgroep van toen best wel oud vergeleken bij nu. "Tja, ik denk dat dat zo voelde, omdat het leeftijdsverschil toen zo groot was." Voor de bewoners (nu cliënten genoemd) werden diverse activiteiten georganiseerd. Het werk was leuk en afwisselend, je kon creatief bezig zijn en er was veel ruimte voor vernieuwende activiteiten. Na circa 5 jaar kwam het leidinggeven aan de orde. Marcel: "Ik had eigenlijk geen ambitie om door te groeien naar een leidinggevende functie, maar werd gevraagd."

Veranderingen in de loop der tijd

Wat vroeger voor de cliënten en medewerkers vanzelfsprekend was is het nu meer afwegen en keuzes maken. Het aanbod bepaalde voorheen waar men gebruik van kon maken. Mensen werden enthousiast gemaakt en min of meer onder de arm meegenomen naar een groepsactiviteit. Nu weegt men af: wil ik dat wel, wat stelt het voor, wat zijn kosten? De cliënt staat nu centraal en maakt zijn eigen afwegingen. Dit maakt het werk niet altijd makkelijker. Wel boeiender en het past meer in het tijdsbeeld. De cliënten kunnen nu veel meer kiezen.

Nadruk op warmte en aandacht

Het mooie van zijn werk vindt Marcel het bieden van aandacht, een lach en een vriendelijk woord. Mensen iets geven dat hen even uit de dagelijkse sleur haalt. Het klinkt te simpel voor woorden, maar om dit dag in dag uit te doen is niet aan iedereen besteed. "Het blijft leuk, omdat geen dag hetzelfde is". Beleving is een begrip waar alles om draait. Iedereen ervaart het anders, vanuit een eigen invalshoek, op een ander moment. Maar hoe je het ervaart en deze ervaring deelt met anderen, daar dient aandacht voor te zijn. Ondanks dat het beleid zakelijker is geworden, blijven warmte en aandacht de uitgangspunten.

Marcel hoopt vurig, dat in de toekomst de cliënten een welwillend oor blijven vinden en dat medewerkers Welzijn plezier, inspiratie en motivatie blijven halen uit hun werk. Dit is niet meer zo vanzelfsprekend. De individuele cliënt staat nu centraal met al zijn wensen en eisen. De maatschappij is individueler ingesteld, de collectiviteitsgedachte is veel minder dan voorheen. Marcel is een welzijnswerker in hart en nieren. "Dag in dag uit welzijnsactiviteiten, al dan niet in een nieuw jasje? Het is elke dag weer anders. Je laat je telkens weer verbazen, de mensen motiveren je, ze maken inspiratie los!"

Vaarwel overbodige regels...

Welkom thuis!

Kom je bij ons werken?

Wij hebben vacatures voor (wijk)verpleegkundigen en verzorgenden (IG). Kijk op www.zorgaccent.nl of facebook.com/hoezosaai en solliciteer direct!

ZorgAccent

Denkt in mogelijkheden

Wij zijn: De Parabool

Bij Stichting de Parabool ondersteunen we kinderen, (jong)volwassenen en ouderen met een verstandelijke beperking. Ons logo, het blauwe huis, staat voor bescherming, voor je thuis voelen. Met mensen om je heen bij wie je je veilig en gewaardeerd voelt.

Dit huis geeft je ruimte om je vleugels uit te slaan, jezelf te ontwikkelen en je leven te leven zoals jij dat graag wilt. Een thuis waar je als cliënt de beste zorg krijgt. Daar waar nodig en op een manier waarbij jij je het prettigst voelt. En een omgeving waarin je de kans krijgt om als individuele medewerker het beste van jezelf te laten zien.

www.deparabool.nl

Stichting de Parabool Colmschaterstraatweg 6A
Tel. 0570-627973 7433 PR Schalkhaar

KOM OOK NAAR DE HAN!

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Een impuls in uw carrière in Zorg en Welzijn?

De HAN biedt u volop kansen voor uw professionele ontwikkeling!
Start nu met een praktijkgerichte opleiding (voltijd, deeltijd, duaal of e-learning):

BACHELORS

- Creatieve Therapie
- Culturele en Maatschappelijke Vorming
- Maatschappelijk Werk en Dienstverlening
- Medische Hulpverlening
- Pedagogiek
- Sociaal Pedagogische Hulpverlening
- Toegepaste Psychologie
- Verpleegkunde
- Management in Zorg en Dienstverlening
- Coördinator in Zorg en Dienstverlening
- Leraar Gezondheidszorg en Welzijn
- Onderwijsondersteuner Zorg en Welzijn

HAN VDO OPLEIDER IN ZORG & WELZIJN

Post-hbo opleidingen, cursussen en trainingen

HAN MASTERPROGRAMMA'S

Zorg en welzijn: alle opleidingen
OPEN DAG 17 NOVEMBER

Management in Zorg en Dienstverlening
OPEN AVOND 11 DECEMBER

Leraar Gezondheidszorg en Welzijn
OPEN AVOND 12 DECEMBER

▶ HAN

www.han.nl

Kijk voor werken in zorg en welzijn op www.zorgselect.nl

Een dag mee met Manon Freriks

"Vandaag begin ik om 7.00 uur tot 15.00 uur. Wij helpen de cliënten uit bed en daarna zorgen wij voor het ontbijt. Na het ontbijt gaan de cliënten naar de dagbesteding en halen wij boodschappen."

Fatima Zorg in Nieuw-Wehl is altijd op zoek naar nieuwe talenten. Jaarlijks lopen tientallen stagiaires/leerlingen rond bij Fatima Zorg. Manon vertelt over een 'gewone' stagedag. Geschreven door Ellen Dekker

's Ochtends doen wij de was en werken wij de agenda-punten af. Dit kunnen dingen zijn zoals een doktersbezoek of bijvoorbeeld een verjaardagskaartje sturen naar een familielid."

"Rond 12.00 uur eten we met z'n allen warm. Het eten wordt bezorgd, dus wij hoeven het alleen nog maar op te scheppen. Sommige cliënten moet je helpen met het eten en anderen redden zichzelf."

"Op woensdagmiddag is iedereen thuis en gaan we leuke dingen doen. Vanmiddag gaan we snoezelen en wandelen. Het is mooi om te zien hoe ze genieten. We ondernemen zelf geregeld activiteiten of er zijn vanuit Fatima Zorg activiteiten georganiseerd waar we aan mee doen zoals een discomiddag."

"'s Avonds eten we brood en daarna gaan de pyjama's aan. Elke avond kijken we Lingo tijdens de koffie. Soms gaan we ook rummikubben. Na de koffie is het tijd om naar bed te gaan. Wanneer we rond half 10 klaar zijn, bellen we de nachtdienst en geven we bijzonderheden door."

“MEDERWERKERS MEER VANUIT HUN HARTEN LATEN WERKEN”

Deel je leven, dat is het nieuwe motto van Zorggroep Sint Maarten. Bedoeld om vooral medewerkers en vrijwilligers meer vanuit hun hart te kunnen laten werken.

Maar dit thema biedt ook volop mogelijkheden om Zorggroep Sint Maarten nu al voor te bereiden op allerlei toekomstige problemen in de zorg. En niet alleen de steeds verdergaande bezuinigingen, maar ook de personele problemen die dreigen als gevolg van de toenemende vergrijzing, in combinatie met het verminderde aanbod van jonge medewerkers. Bestuurder Bert Kwadijk van Zorggroep Sint Maarten vertelt hoe.

Eerst uitnodigen, dan binden

“Medewerkers in de zorg worden veelal gestuurd door dienstroosters en allerlei strakke plannings. Daardoor verlies je al snel de mogelijkheid om te kunnen werken vanuit waardevolle, persoonlijke contacten en sociale activiteiten met cliënten. Binnen Zorggroep Sint Maarten vinden wij het dan ook van groot belang om juist daar meer ruimte voor te bieden. Vandaar ons nieuwe motto: Deel je leven”, licht bestuurder Bert Kwadijk van Zorggroep Sint Maarten toe. “Zodat alle mensen meer vanuit hun hart kunnen werken. En daarbij gaat het overigens niet alleen om onze medewerkers. Ook vrijwilligers en de familieleden en mantelzorgers van onze bewoners en de buurtbewoners denken wij via ‘Deel je leven’ veel meer te kunnen uitnodigen en te binden aan onze locaties.” Dit laatste ziet de bestuurder bovendien als een welkome oplossing voor het dreigende personeelstekort in de nabije toekomst, als gevolg van de toenemende zorgbehoefte door de vergrijzing én het verminderde aanbod van jonge medewerkers op de arbeidsmarkt.

In de praktijk brengen

Idealen zijn mooi en een visie ook. Maar op het moment dat je ze in praktijk wilt brengen, blijkt er vaak een intens spanningsveld aanwezig tussen wat de mensen aankunnen en wat de organisatie van ze verwacht. Hoe heeft Zorggroep Sint Maarten dat opgelost bij het in de praktijk brengen van ‘Deel je leven’? Bert Kwadijk: “We hebben onze plannen per locatie gepresenteerd en daar vooraf ook uitgebreid met elkaar over gediscussieerd. En op dit moment worden er al veel stappen gemaakt om ‘Deel je leven’ ook in de praktijk handen en voeten te geven. Dat lukt heel goed, is onze ervaring, zodra je mensen maar voldoende ruimte biedt om daar eigen activiteiten in te ontwikkelen. Het werken met dagboeken is daar een praktisch voorbeeld van. Want daarmee bevorder je die zo belangrijke dialoog tussen medewerkers, vrijwilligers en buurtgenoten met onze bewoners en hun familieleden en/of mantelzorgers.”

Nieuw in ZGT: Resultaat Verantwoordelijke Eenheden

Sinds begin mei 2012 heeft ZGT een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd met Resultaat Verantwoordelijke Eenheden (RVE's), in totaal 26. Deze zijn verzameld in acht clusters en worden aangestuurd door even zoveel bedrijfskundig managers. Per RVE is er een medisch manager. Wat betekent dit allemaal in de praktijk?

Ad Claassen, chirurg en medisch manager van de RVE heelkunde legt uit. "Voor een optimale kwaliteit van zorg in ZGT hebben de medisch specialisten behoefte aan meer zeggenschap over het organisatiebeleid. De dokters hebben kennis van de inhoud en nemen van daaruit vaak het initiatief voor nieuw beleid. Zij werden in het verleden geconfronteerd met de financiële grenzen van de zorg die door anderen werden bewaakt. Daarom is de vakgroep chirurgie blij in de RVE meer invloed te hebben op zowel zorginhoudelijk als organisatorisch gebied en het daarbij behorende budget. Geld is schaars en we moeten goed afwegen hoe we hiermee omgaan. De RVE heelkunde is met veel enthousiasme aan de slag gegaan met plannen voor de patiënt in Twente. Binnen de muren van ZGT maar ook regionaal en landelijk lopen we met de nodige ondernemerszin vooruit op de ontwikkelingen."

Dit doet Claassen allemaal niet alleen. Chirurg Johan Raymakers is aangesteld als vice-voorzitter. Eduard Monteban is bedrijfskundig manager van onder meer de RVE heelkunde. "Sinds mei is er al veel gebeurd, er zijn veel dingen die je moet leren," aldus Claassen. De medisch manager is het hoofd en samen met de bedrijfskundig manager verantwoordelijk voor de RVE. De tweede dokter in het management van de RVE doet mee in het leertraject en biedt ondersteuning. Zo is de continuïteit gewaarborgd bij afwezigheid. "De samenwerking met Monteban voelde bekend, hij was al interim-manager van de OK. We hebben bewust gekozen voor deze functies en de combinatie met elkaar. En we hebben er dan ook alle vertrouwen in om het samen goed te doen. Het werkt tot nu toe naar alle tevredenheid."

De RVE is zelfsturend, het management legt rechtstreeks verantwoording af aan de Raad van Bestuur. Claassen en Monteban: "De RVE bepaalt het beleid, maar de RVE is onderdeel van de ZGT-organisatie en die is weer onderdeel van de maatschappij. Dat geeft kansen en beperkingen. Met goed ondernemerschap proberen we de meerwaarde van de RVE te bereiken. De wereld om ons heen verandert enorm snel. We kunnen niet weglomen voor onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om te kijken naar de kosten voor goede gezondheidszorg. De RVE heelkunde gaat deze uitdaging aan en heeft de ambitie veel te bereiken en nieuwe mogelijkheden te exploreren. De zorg in ZGT naar een hoger plan trekken met behulp van de RVE. Dat gaan we doen!"

Eduard Monteban (boven), Ad Claassen en Johan Raymakers

Cliënten op het podium

Iedere vrijdagmiddag tussen 15 en 16 uur gebeurt er iets bijzonders in verpleeg- en reactivatiecentrum Zandhove te Zwolle. Onder leiding van vrijwilligerscoördinator Jacqueline van Luyk, met vrijwilliger Norhelio Martien komen 13 verpleeghuiscliënten samen om als toneelclub te oefenen voor de komende musical.

Het bijzondere is dat het gaat om cliënten met Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH). Reden voor Jan van het Veld, één van de cliënten, om deel te nemen aan de toneelclub: "Het is het samenzijn van de groep, het voelt veilig en vertrouwd, met toneel heb ik het gevoel dat ik boven mijn eigen krachten word uitgetild. Als ik het podium opga, heb ik zo'n goed gevoel en het is echt teamwork! Dit had ik nooit gedacht want ik heb zelfs met Norhelio een weddenschap gehad dat ik niet op het podium zou gaan, en nu dus toch."

De toneelclub heeft al twee musicals opgevoerd, 'Ja zuster, nee zuster' en 'Daar in het kleine café aan de haven', mede dankzij financiële ondersteuning Sluysterman van Loo, NutsOhra en privédonaties. Het was een daverend succes waarbij de zaal letterlijk helemaal vol zat.

En nu zijn ze de volgende musical aan het voorbereiden. Ongeveer een half jaar voor de opvoering, wordt het geheel fijngesneden door een regisseuse en theatermaakster, worden medewerkers gevraagd voor het achtergrondkoor, worden decorstukken door cliënten gebouwd en kostuums passend gemaakt door een medewerker. Op de dag van de musical helpen veel vrijwilligers. Kortom echt een productie van cliënten, medewerkers en vrijwilligers.

De cliënten van de toneelclub zien Jacqueline van Luyk als motor van de groep. Zij schept structuur in de chaos en wanorde. Zij is steun en toeverlaat. Jacqueline geeft aan dat de toneelclub een bijzondere club voor haar is: "Ze kunnen meer dan ze denken. Vaak hebben ze door alles wat ze hebben meegemaakt last van faalangst of willen ze liever niet in the spotlight. Maar als je ze dan op het podium ziet, dat is zo mooi, dat geeft zo'n kick." Norhelio beaamt: "Voor mijn stage dacht ik, wat moet ik nu precies bij een toneelclub voor cliënten? Al snel was ik verkocht. Na mijn stage ben ik gestart als vrijwilliger, juist alleen voor de toneelclub."

‘In de gebarentaal zijn begrippen als iPad en iPhone allang ingeburgerd’

De landelijke organisatie Kentalis is er voor mensen met een beperking in horen of communiceren. Communicatie staat altijd voorop. “Juist daarom zijn digitale middelen voor onze cliënten zo handig”, vertelt persoonlijk begeleider Janneke Vissers. Samen met logopediste Petra Hagen-Geerts startte zij binnen Kentalis een pilot op. Het doel: méér digitale middelen inzetten om de communicatie en zelfredzaamheid van de cliënten te versterken.

Petra: “Voor onze cliënten is communiceren niet vanzelfsprekend. Ze zijn bijvoorbeeld doof of hebben een ernstig spraakprobleem en daarnaast vaak een verstandelijke beperking of autisme. Daarom is alle communicatie maatwerk, afgestemd op de behoefte van de cliënt. Gesproken en geschreven taal zijn maar twee vormen van communicatie die we gebruiken, daarnaast zetten we onder andere symbolen, taal van voorwerpen en gebarentaal in.”

Leren boodschappen doen met de iPad

Steeds meer communicatie verloopt via sociale media en mobieltjes. Zo kwamen Janneke en Petra ook op het idee om hun pilot op te zetten. Ze willen de communicatie en zelfredzaamheid van de cliënt versterken aan de hand van nieuwe apparatuur en technieken.

Janneke: “Nieuwe digitale middelen bieden allerlei mogelijkheden om onze cliënten ondersteuning op maat te bieden. In de gebarentaal zijn begrippen als ‘iPad’ en ‘iPhone’ allang ingeburgerd!”

Petra: “Binnen de pilot begint het met de vraag van een cliënt. Met een iPad, beeldhorloge of Handiphone (soort smartphone) leert de cliënt bijvoorbeeld zelfstandig boodschappen doen. De cliënt kan via een speciale app op zijn iPad stap voor stap zien wat er allemaal komt kijken bij het doen van boodschappen. Van het maken van

een boodschappenlijstje tot betalen en het terugkrijgen van wisselgeld. We leren de cliënt én zijn begeleider hoe de app werkt en ondersteunen ook in de praktijk.”

Janneke: “Heeft een cliënt een vraag? Dan gaan we op zoek. Er zijn op internet veel gratis apps te vinden voor onze doelgroepen. Bijvoorbeeld een app om het betaalproces te visualiseren of een agenda-app met pictogrammen voor mensen voor wie de geschreven taal lastig te begrijpen is. Regelmatig benaderen we de ontwikkelaars van apps met suggesties om de apps te verbeteren op basis van onze gebruikerservaringen. Meestal krijgen we dan heel enthousiaste reacties terug en passen ze het aan. Dat is zo leuk!”

De pilot loopt goed. Steeds meer jongeren weten Janneke en Petra te vinden. Petra: “Laatst werd ik benaderd door een van onze jonge cliënten. Hij wilde graag de betekenis van verkeersborden leren om zo uiteindelijk verkeersveilig te worden. Dat hebben we natuurlijk meteen opgepakt en meegenomen in het project.” Petra en Janneke willen de resultaten breed delen en inzetten voor andere cliënten binnen Kentalis. Petra: “Ons doel is dat de cliënt zo volwaardig mogelijk kan meekomen in de maatschappij.”

Spoedzorg Jaracom

‘Veiligheid staat voorop’ en ‘Crisis biedt kansen’

Compleet vernieuwd pakket

Jaracom is de toegang tot spoedzorg van Jarabee en Commujon, organisaties voor jeugdzorg in Twente. De werkwijze is vernieuwd nu ook pleegzorg is toegevoegd. Bij het spoedzorgteam kunnen cliënten terecht voor crisisinterventie. Zij werken nauw samen met het Crisis Interventie Team (CIT) van Bureau Jeugdzorg Overijssel. Als het kind nog onbekend is met jeugdzorg, schrijven zij direct een spoedzorgbesluit met doelen om aan te werken. Jaracom is telefonisch 24/7 bereikbaar. Meteen wordt besloten welke spoedzorg-medewerker de crisis oppakt vanuit welke interventie: Ambulante Spoedhulp (ASH), crisispleegzorg of Families First (FF). Rita Berghout: “Het doel is altijd: de crisis bezweren, het kind snel naar huis laten gaan en uithuisplaatsing voorkomen. Eventueel kan direct een ‘time out’ worden geregeld in één van de noodbedden bij Commujon, Jarabee of in een crisispleeggezin.”

Snel de beste plek

Elke medewerker heeft specifieke competenties, zodat nu voor verschillende soorten crises de best passende hulpverlener wordt gezocht of ze zetten elkaars expertise in. De medewerkers werken intensief samen met de ouders en jongere in de thuissituatie. ASH of FF kan gedurende 28 dagen dagelijks enkele uren thuis in het gezin worden ingezet. Annemarie Remmink: “Soms moet er veel worden uitgezocht, vooral als de veiligheid van kinderen in het geding is.” Met het inzetten van spoedzorg is nu snel duidelijk of het kind veilig thuis kan blijven wonen en of vervolghulp nodig is. Alle betrokkenen

werken aan verbetering van de thuissituatie en voorkoming van uithuisplaatsing.

Eerst sturen, dan bouwen

Al bij het eerste gesprek vraagt de hulpverlener hoe het netwerk rond het gezin kan worden ingezet. Er wordt veel met EK-c’s gewerkt. Rita: “In de spoedzorg moet de hulpverlener soms wat sturend te werk gaan om een patroon te doorbreken of ouders weer in hun kracht te zetten. Daarna ontstaat ruimte om opbouwend verder te gaan vanuit de kracht van het gezin zelf, of met hulp van hun eigen netwerk.”

Goede samenwerking is essentieel

Met Bureau Jeugdzorg is een goede netwerksamenwerking opgebouwd, en de samenwerking wordt uitgebreid met steeds meer andere partijen. Om goed te kunnen samenwerken en af te stemmen is een flexibele opstelling van alle partijen voorwaarde. Annemarie: “Van crisispleegouders wordt soms gevraagd om met weinig informatie direct een kind op te nemen. Soms moet een plaatsing geheim blijven, als de veiligheid thuis ernstig verstoord is.”

Actie!

Het motto van het team is: ‘Veiligheid staat voorop’ maar ook ‘Crisis biedt kansen’. Annemarie: “Om die kansen goed te benutten is het noodzaak om snel en op het juiste moment in actie te komen, zodat het perspectief helder wordt en iedereen weet waar hij aan toe is.”

VERVE

Sterke focus op veiligheid en eigen kracht van de cliënt

Peter Lucassen, praktijkleider van het pilotteam jeugdbescherming, vertelt over het project Verve. Verve staat voor: veiligheid en regie voor elk. Bij Bureau Jeugdzorg Overijssel zijn de ervaringen zo positief dat de keuze is gemaakt om vanaf het najaar van 2012 alle teams te scholen en Verve de werkwijze te laten zijn waar we als BJZ Overijssel in geloven en verder mee willen.

"Verve is niet zozeer helemaal nieuw, maar is wel een mooie samensmelting van een paar bekende werkwijzen: de Deltamethode (Jeugdbescherming), Signs of Safety (Raad voor de Kinderbescherming en Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) én het activeren van het eigen netwerk van de cliënt, zoals met een Eigen Kracht Conferentie gebeurt. De focus ligt vooral op veiligheid en het activeren van het eigen netwerk. Het legt de verantwoordelijkheid terug waar deze hoort, bij de cliënt en zijn/haar netwerk en geeft de cliënt de mogelijkheid om zelf de regie in handen te nemen."

"In de ontwikkelfase, gestart eind 2011, wordt er een methodiek en procesbeschrijving ontwikkeld. Dit vindt in eerste instantie plaats binnen zeven pilotteams bij de Raad voor de Kinderbescherming, de William Schrikker Groep en de Eigen Kracht Centrale. Vanuit BJZO zijn zes (45 medewerkers) van de 25 teams direct betrokken bij het project. Adri van Montfoort (Hogeschool Leiden) en Wim Slot (VU) volgen in het kader van professionalisering en onderzoek casussen. Kern in deze ontwikkelfase zijn de casus besprekingen waarbij naast het pilotteam ook vertegenwoordigers van andere deelnemende organisaties aanwezig zijn. Onder leiding van de praktijkleider of gedragwetenschapper wordt op een gestructureerde manier een ingebrachte casus besproken. Focus ligt hier ook op: veiligheid en regie bij de cliënt. Schematisch komt aan bod: Wie zijn de mensen? Wat zijn de feiten? Wat is de weging? Wat zijn de volgende stappen? (Wat gaat goed, wat kan beter en wie kan daar een bijdrage aan leveren)."

"Er is groot enthousiasme en een sterke motivatie voor Verve. Niet alleen de cliënt wordt in zijn/haar eigen kracht gezet, ook de werker voelt weer zijn eigen kracht en deze werkwijze raakt weer aan de kern van de hulpverlening. Een meer stimulerende rol naar de cliënt om zelf de regie in handen te nemen. De professional neemt daar waar nodig de regie over (met name waar veiligheid in het geding komt) en bewaart afstand waar het kan en neemt een meer dienstbare, faciliterende houding aan. Ik denk dat de jeugdhulpverlening met de ontwikkeling van Verve een weg inslaat die ons, ook in het kader van de overstap naar de gemeentes, een sterk middel biedt dat bijdraagt aan de doorontwikkeling van een professionaliseringslag die we binnen de jeugdhulpverlening inmiddels met 'verve' aan het maken zijn."

Zorg delen in het onderwijs

Debbie Nijkamp: "MEE Twente verlicht de lasten"

MEE Twente heeft onderzoek gedaan naar de ondersteuningsbehoefte binnen het basisonderwijs. Met de komst van zorgadviesteams lijkt de hulp aan leerlingen, die vastlopen op school, geregeld. Niets blijkt minder waar. Signalen van afwijkend gedrag worden vaak nog laat opgepikt; tegelijk knellen de procedures bij het organiseren van de juiste zorg bij de juiste leerling. Richtlijnen en standaarden dwingen in een keurslijf; de druk bij de indicatiestelling is groot en vertraagt de hulp; een integrale benadering, waarbij de vraag vanuit school én thuis in één aanvraag wordt afgehandeld is nog ver weg. Debbie Nijkamp, consultant Leren bij MEE Twente: "Wij kunnen als voorliggende voorziening gezinnen en scholen direct ondersteunen, zonder bureaucratisch geregeld. Snel en effectief reageren op probleemgedrag, voorkomt dure en complexe zorg in een later stadium. We luisteren en zoeken concrete oplossingen voor leerling, school én gezin. De druk is weg, de lasten gedeeld; verlichting voor iedereen."

Signalen juist interpreteren

Debbie Nijkamp: "Uit onderzoek blijkt dat 10 procent van de leerlingen met een beperking te maken heeft. De beperking kan ook in de thuissituatie liggen, een ouder met hersenletsel bijvoorbeeld. Situaties die zijn weerslag hebben op een kind. Kinderen worden overvraagd, wat zich uit in moeilijk hanteerbaar gedrag, op school, thuis of beiden. Leerkrachten vinden het moeilijk om thuissituaties bespreekbaar te maken met ouders. Hun taak ligt bij het onderwijs; ze zijn bang om in het privé-domein te treden; hebben daar eigenlijk ook geen tijd voor. Het gaat er om signalen van afwijkend gedrag goed te interpreteren," stelt Debbie. Als autisme of een andere beperking eenmaal

wordt vastgesteld, blijken vrijwel altijd, uit de geschiedenis van het kind, achteraf eerdere signalen aan te wijzen. Consulents van MEE Twente zijn getraind en ervaren om vroege signalen te herkennen en te duiden. Preventief ingrijpen voorkomt dure vormen van complexe zorg op latere leeftijd.

Ondersteuning in voortraject

Debbie: "Ik pleit niet voor de bemoeizucht van professionals. Integendeel, juist in een vroeg stadium kun je effectief gebruik maken van de eigen kracht van het kind en het gezin, waarin hij opgroeit. Mits er goede afspraken zijn gemaakt tussen ouders, kind en school." MEE Twente start dit najaar een pilot op een reguliere basisschool in Losser en een sbo-school in Oldenzaal. Debbie zal daar het komende schooljaar structureel actief zijn. Signalen oppikken, het team ondersteunen, een aantal gezinnen begeleiden; meekijken, meedenken, meedoen. De pilot biedt inzicht in de meerwaarde van preventieve ondersteuning.

Debbie Nijkamp, Projectleider Zorgstructuur Onderwijs, MEE Twente Tel: 074 2559300, debbie.nijkamp@meetwente.nl

Een dag mee met Annabelle de Haas

Annabelle de Haas (43) werkt bij Driezorg-locatie Fermate in Zwolle. Als helpende zorg en welzijn, vindt zij in haar functie een ideale combinatie. Zorg en welzijn zijn binnen Driezorg namelijk onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Driezorg is actief op het gebied van ouderenzorg door middel van het aanbieden van dienstverlening en faciliteiten op het gebied van Wonen, Welzijn & Zorg. Daarnaast richt Driezorg zich ook op zorg en begeleiding bij zelfstandig wonen voor mensen met een verstandelijke beperking.

Het is een zonnige ochtend. Annabelle komt aanlopen met een kar vol koffie en thee. De zaal begint al aardig vol te stromen met cliënten van Fermate.

Het doel van de bijeenkomst is een wandschildering in wijkcentrum Holtenbroek in Zwolle. Jong en oud zijn in de wijk Holtenbroek voor dit project benaderd en Fermate wil graag zijn "steentje" bijdragen. De cliënten van het woonzorgcentrum maken vandaag een proefschildering, onder leiding van Annabelle. Zij maakt zelf ook kunst en heeft de passie doorgegeven gekregen van haar vader, een kunstschilder. Het is vandaag een gezellig samenzijn, vol creativiteit.

Annabelle heeft vandaag avonddienst. Ook hier speelt het welzijn, naast zorg, een grote rol. Zij richt haar volledige aandacht op de cliënt. "Het is ook fijn om met haar te praten en ze luistert goed," zei een cliënt. Annabelle houdt van haar werk; dat kun je duidelijk zien.

ALS GOD IN BREEDENBROEK

Het raakt haar als een van de cliënten haar angst voor paarden eindelijk overwonnen heeft. Of als, na driekwart jaar oefenen, een andere cliënt bijna zelfstandig met een schop het onkruid kan wieden. "Ik had nooit gedacht dat het me zoveel zou doen."

We zijn in gesprek met Esther Teunissen op zorgboerderij Buitenkans in Breedenbroek, vlak bij Dinxperlo. Een jaar geleden gaf haar manager Wilko haar de sleutel van een oude boerderij: "Hier is je boerderij, succes ermee!" Wilko had geen betere keuze kunnen maken. Esther is met haar veelzijdige achtergrond, haar ondernemende en creatieve talent en haar persoonlijke ervaring in zorgland – ze heeft een zoon met een beperking – geknipt voor dit nieuwe project.

"We zijn met dit project gestart om cliënten in deze regio meer en gevarieerder werk aan te bieden. Dat sluit helemaal aan op de visie van Zozijn: eigen regie en dus eigen keuzes voor cliënten. Er is al een repro, een kunstatelier annex Kadohuis, een broodjesmakerij, een wasserij en een montage- en inpakcentrum. Deze boerderij met het stuk land is hier een mooie aanvulling op. We zijn nog volop in ontwikkeling. De boerderij wordt helemaal opgeknapt en stapje voor stapje bouwen we verder aan de activiteiten rondom de boerderij. We verzorgen nu wat pony's van iemand uit de buurt en kweken pompoenen, aardbeien, tomaten en vaste planten. Binnenkort komen er meer dieren op de boerderij en richten we een ontspanningsweide in. De wensen van de cliënten staan centraal. Dat is het mooie aan dit project, dat we samen optrekken. We genieten er allemaal erg van, we hebben veel plezier."

Esther krijgt dagelijks hulp van vrijwilligers, die helpen met het opbouwen en met de begeleiding van cliënten. Ook dorpsgenoten dragen hun steentje bij. Esther hoopt dat

plaatselijke ondernemingen wat klussen willen uitbesteden aan de cliënten van Buitenkans. Familieleden van de cliënten komen geregeld langs en zien resultaten die ze niet voor mogelijk hielden.

"Ik heb de afgelopen periode ontzettend veel geleerd. De creatieve manier waarop cliënten oplossingen verzinnen en het respect waarmee we hier met elkaar werken geven me veel inspiratie en houden me scherp. Ik heb ontdekt hoe ik de cliënten het beste volgens onze visie kan begeleiden. Ik geef de kaders aan, laat cliënten zelf ervaren en ik volg hen kritisch op afstand. Ik ga met de cliënten om zoals ik zelf ook behandeld wil worden. Oog hebben voor details, jezelf kwetsbaar opstellen en een flinke portie humor, daar gaat het om. Zo leren we van elkaar. Als je dan ook nog de kunst van het omgaan met veel verschillende mensen beheerst, dan kom je er wel. Ik heb een prachtbaan, met dit werk voel ik me als God in Breedenbroek."

Zozijn ondersteunt mensen met een verstandelijke beperking en NAH bij wonen, werken, logeren, leren en vrije tijd. Het doel is te komen tot maximale zelfontplooiing en regie over eigen leven.

Dynamiek in de tbs-kliniek

“Ik vind het leuk om erover na te denken hoe we ons werk efficiënter kunnen maken”

Na haar opleiding tot orthopedagoog zocht Ellen Stevens, 29 jaar, een baan met voldoende uitdaging. Zo kwam ze vijf jaar geleden terecht in Forensisch Psychiatrisch Centrum Veldzicht, de tbs-kliniek in Balkbrug. Wat werken in Veldzicht bijzonder maakt is het forensische aspect: de rechter legt naast de gevangenisstraf de strafrechtelijke maatregel tbs op, dat maakt de doelgroep patiënten anders dan in de reguliere zorg. “Ik had al eerder gewerkt binnen justitie in de jeugdhulpverlening, voor jongeren met een lichte verstandelijke beperking, dat maakte de overstap naar Veldzicht niet zo groot.”

Ellen werkte eerst als assistent hoofdbehandelaar in Veldzicht en inmiddels als hoofdbehandelaar. “Als hoofdbehandelaar ben ik verantwoordelijk voor de forensisch psychiatrische behandeling van de patiënt. Ik ben voorzitter van het multidisciplinaire behandelteam waarin we samen de doelen voor de behandeling van de patiënt bepalen. Primair is het behandeldoel van elke patiënt het verminderen van de delictgevaarlijkheid, dus het risico dat de patiënt opnieuw een misdaad pleegt zo klein mogelijk, aanvaardbaar, te maken. Dan pas kan een patiënt terugkeren naar de samenleving of een andere instelling.”

Het werken in een psychiatrisch ziekenhuis is allerm minst eentonig vindt Ellen: “Het werk is afwisselend en je weet nooit wat er op een dag gaat gebeuren. Sommige dagen zijn rustig en dan doet zich ineens een crisis voor en moet je hierop direct reageren. Patiënten zijn hier 24 uur per dag. Het gaat dan ook niet alleen om het volgen van trainingen en therapie, maar ook om het wonen, werken en de vrijetijdsinvulling. Dat maakt dat je te maken krijgt met alle levensgebieden.”

Naast de dynamiek in de tbs-kliniek, zijn er allerlei vernieuwingen in het werk die Ellen tegenkomt: “Op ICT-gebied komen er steeds betere, ondersteunende computerprogramma’s. Hiermee kan ik bijvoorbeeld patiëntgegevens registreren en de voortgang in de behandeling volgen.” Naast vernieuwingen op ICT-gebied heeft FPC Veldzicht een opleidingsbeleid waardoor er veel mogelijkheden zijn om je te ontwikkelen. “Ik ben nu de GZ-opleiding aan het afronden. Daarnaast kan ik binnen FPC Veldzicht als psycholoog van alles ‘uitproberen’. Naast de reguliere werkzaamheden als hoofdbehandelaar onderhoud ik therapeutische contacten binnen de therapeutische dienst en kan ik bijvoorbeeld ervaring opdoen met testdiagnostiek.”

Wat Ellen verder nog interessant vindt is de ontwikkeling van nieuw beleid. “Ik zit in een beleidadviesgroep die zich de afgelopen periode bezig heeft gehouden met een pilot om de patiëntbespreking/behandelevaluatie om de twee en dertien weken te houden. Ook heb ik meegedacht over het opzetten van clustervorming binnen de behandeling. Tot slot heeft Ellen nog een aandachtsgebied waar ze zich voor wil inzetten: “Ik vind dat er nog meer aandacht zou moeten zijn voor nieuwe behandelmethoden voor patiënten met een verstandelijke beperking. Er zijn al interne cursussen voor hoofdbehandelaren en er zijn een aantal collega’s die zich hierin willen specialiseren. We krijgen namelijk steeds meer patiënten met een verstandelijke beperking, ook voor hen moet het aanbod in therapie, training en bijvoorbeeld arbeid aangepast worden. Ik vind het leuk om na te denken over hoe we ons werk niet alleen leuker maar ook efficiënter kunnen maken, waarbij het voor mij vooral van belang is dat de kwaliteit van de behandeling ook verbetert. Daar zet ik me graag voor in.”

MILIEU EN GEZONDHEID

Een geslaagde combinatie

"Werken bij de GGD is zinvol, afwisselend en boeiend!" Zo vertelt Nellie van der Stouwe enthousiast. Zij werkt op de afdeling Milieu en Gezondheid van GGD IJsselland en Twente. Beide GGD-en werken samen en bedienen op die manier alle gemeenten in Overijssel. "Het milieu heeft invloed op onze gezondheid. Mensen vragen zich vaak af: Kan ik ziek worden door het milieu? Of: ik ben ziek, komt dat door het milieu? Die diverse vragen beantwoord ik, samen met mijn collega's in Twente en IJsselland."

Vragen en onderzoek

Op het gebied van milieu verandert er veel. Er wordt onder meer veel onderzoek gedaan. "Als er nieuwe onderzoeken zijn gedaan, krijgen wij daar vaak vragen over. Bijvoorbeeld over intensieve veehouderij, gebruik van mobiele telefoons en het gevaar van straling, maar ook asbest en wat je kunt doen tegen hitte of kou. Ook onderwerpen als schimmels, hoogspanningslijnen en buitenlucht komen langs. Echt heel divers. Het team doet zelf ook onderzoek. Dat maakt mijn werk zo interessant. De onderzoeksresultaten gebruiken we om ons advies te onderbouwen en voorlichting te geven."

Eikenprocessierups en onderzoek

De eikenprocessierups geeft ieder jaar overlast. De haartjes van de rups geven jeuk, bultjes, oogklachten of allergische reacties. Een voorbeeld van het werk van Nellie waarbij een vraag en onderzoek samen komen. "Hoeveel mensen gaan er met deze klachten naar de huisarts? Daar waren we benieuwd naar. Daarom zijn we dit jaar gestart met een onderzoek. Bij veertig huisartspraktijken in heel Nederland wordt geregistreerd hoeveel mensen er komen met klachten door de rups. De resultaten willen we gebruiken om te adviseren over bestrijding van de rups."

Toiletten en muffe lokalen

Uit onderzoek blijkt dat het slecht gesteld is met de hygiëne en ventilatie op scholen. "Een gezonde, frisse school, dat is wat ik als GGD-medewerker belangrijk vind. Daarom zijn we in 2011 gestart met 'Gezond en Fris'. Verpleegkundigen geven voorlichting aan leerkrachten en directeurs van basisscholen. Centraal staan zaken als ventilatie, schoonmaak, het melden van infectieziekten en het opruimen van bloed en braaksel. Doel is om infectieziekten en gezondheidsklachten te voorkomen."

Team

In het team Milieu en Gezondheid werken verpleegkundigen, milieugezondheidskundigen en een arts/toxicoloog. Een diverse samenstelling dus. "Een specifieke opleiding is er niet. Het meeste leer je in de praktijk. Belangrijk is dat je interesse hebt in milieu en medische kennis hebt. Ook goede communicatieve vaardigheden zijn van belang", aldus Nellie tot slot.

Moniek Pierik, Erik Dierink en Jolanda van Brussel (v.l.n.r.).

Erik, Moniek en Jolanda kijken uit naar toekomst TMZ

De zorg is een fantastisch vak. Daar zijn Erik Dierink, Moniek Pierik en Jolanda van Brussel het roerend over eens. Ze werken alle drie binnen verschillende teams van TriviumMeulenbeltZorg (TMZ), maar krijgen toch steeds meer met elkaar te maken. “De grenzen tussen thuiszorg en intramurale zorg vervagen, en dat maakt het werken in de zorg steeds leuker en veelzijdiger.”

Aan het woord is Moniek Pierik. Als wijkverpleegkundige zet zij zich elke dag in om haar cliënten de best mogelijke zorg te bieden. “We werken met kleine, zelfstandige teams met veel verantwoordelijkheid. Deze aanpak zorgt ervoor dat we een band krijgen met onze cliënten en dat is ontzettend waardevol. Mensen voelen zich meer op hun gemak, het verbetert de kwaliteit van zorg en het geeft werknemers meer werkplezier.”

Hulp invoeren

Groot voordeel van haar werk is volgens Pierik de grote kennis, expertise en hulpmiddelen die binnen TMZ aanwezig zijn. “De mogelijkheden zijn heel divers. Waar nodig kunnen we bijvoorbeeld snel de hulp van een ergotherapeut, fysiotherapeut of diëtiste invoeren. Ook van medewerkers die normaal gesproken intramuraal werken. Het geeft een fijn gevoel dat we deze vakmensen altijd kunnen raadplegen.”

Specialist

Erik Dierink is een van de vakmensen die regelmatig de muren van de zorglocaties van TMZ verlaat om zijn expertise bij cliënten thuis in de praktijk te brengen. Als verpleegkundig specialist in opleiding wordt hij regelmatig ‘ingevlogen’ bij moeilijke

situaties op het gebied van wondzorg. “Ik vind het geweldig om bij mensen thuis te zijn. Het maakt het werk spannender en je wordt gedwongen om creatief na te denken.”

Ontwikkeling

Dierink is begonnen als verzorgende en heeft zich binnen TMZ steeds verder ontwikkeld binnen het zorgvak. “Ik heb binnen deze organisatie ontzettend veel kansen gekregen. Als je kunt aantonen dat je – bijvoorbeeld door het volgen van een studie - iets kunt toevoegen aan TMZ dan zijn er veel mogelijkheden. Hierbij is het wel belangrijk dat je de kansen ook pakt!”

Toekomst

Ook Jolanda van Brussel vindt het prettig dat er ruimte is om jezelf verder te ontwikkelen. Op dit moment voelt zij zich echter uitstekend op haar plek als verzorgende bij Het Meulenbelt in Almelo. “Ik heb kinderen en werk parttime. Toch leer ik van de verantwoordelijkheid die ik krijg binnen de afdeling en zorgt de informele sfeer ervoor dat je snel dingen van collega’s oppikt. Ik sta altijd open voor veranderingen. Wie weet ga ik in de toekomst een opleiding tot verpleegkundige volgen of is de thuiszorg iets voor mij.”

Durf jij het beste
uit jezelf te halen?

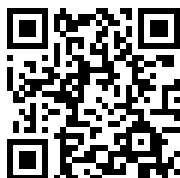

Jij bent verpleegkundige of verzorgende IG en je hebt een afgeronde HBO- of MBO-opleiding. Dan is Sensire op zoek naar jou!

Samen en
persoonlijk

Sensire

De teams van Sensire zijn op zoek naar verzorgenden niveau 3, verzorgenden IG, verpleegkundigen. Ben je geïnteresseerd? Kijk dan op www.sensire.nl/vacatures of scan de QR-code.

yuno is onderdeel van Sensire.
Acquisitie wordt niet op prijs gesteld.

Zozijn is een professionele dienstverlener, die kinderen en volwassenen met een beperking en mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) ondersteunt om te komen tot maximale zelfontplooiing en regie over hun eigen leven.

Zozijn investeert in de ontwikkeling van haar medewerkers. Wil jij ook werken bij Zozijn? Kijk dan op www.zozijn.nl

Kijk op www.agiszorgenwel.nl voor meer informatie

Voor jong en oud, single of samen

Kies voor een verzekering die bij u past!

 AGIS de zorgverbeteraar

Agis maakt deel uit van Achmea

Kijk voor werken in zorg en welzijn op www.zorgselect.nl

Wil jij werken vanuit je hart?

Kies voor een toekomst bij TriviumMeulenbeltZorg

Wij zoeken verzorgenden (niveau 3) en verpleegkundigen (niveau 5)

Ben jij op zoek naar een (nieuwe) uitdaging in de zorg en zijn afwisseling, voldoening en de mogelijkheid om je verder te ontwikkelen voor jou belangrijk? Dan is een baan bij TriviumMeulenbeltZorg (TMZ) jou op het lijf geschreven. TMZ groeit en vindt het belangrijk om nu en in de toekomst kwalitatief goede zorg te bieden. We zijn daarom op zoek naar verzorgenden (niveau 3) en verpleegkundigen (niveau 5) die het verschil kunnen maken. We hebben uitdagende banen beschikbaar binnen de thuiszorg en onze zorglocaties.

TMZ is een organisatie waar medewerkers volop ruimte krijgen om hun vakmanschap in de praktijk te brengen. Zelfstandigheid, creativiteit en betrokkenheid zijn dan ook belangrijke vaardigheden die wij vragen van onze medewerkers. TMZ richt zich nadrukkelijk op de relatie met de cliënt, familie, medewerkers, vrijwilligers en andere betrokkenen. Deze nauwe verbondenheid met onze omgeving vind je overal terug binnen het werk. Samen maken wij de zorg persoonlijk. TMZ werkt nauw samen met opleidingsinstellingen zoals het ROC van Twente en Saxion Hogescholen. Een keuze voor TMZ betekent dan ook een keuze om jezelf continu verder te ontwikkelen binnen het zorgvak in relatie tot de ander.

Interesse?

Lijkt het jou leuk om bij TriviumMeulenbeltZorg aan de slag te gaan? Kijk dan op www.triviummeulenbeltzorg.nl voor de functieprofielen en meer informatie. Je kunt ook bellen met 0900 - 2453 453. We zien je reactie graag tegemoet!

Kom bij ons werken

- Kies voor onze wijkteams (thuiszorg) of onze zorglocaties
- Volop mogelijkheden om jezelf verder te ontwikkelen
- Veel zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid
- Ook fulltime dienstverbanden mogelijk
- Ruimte om te wisselen van locatie of functie

TriviumMeulenbeltZorg (TMZ) is een organisatie op het gebied van wonen, zorg, welzijn en behandeling voor ouderen en chronisch zieken. TMZ levert hoogwaardige huishoudelijke zorg, persoonlijke verzorging, verpleging, begeleiding en behandeling bij mensen thuis en in verzorgings- en verpleeghuizen. TMZ is actief in Almelo, Borne, Hengelo, Tubbergen en Twenterand.

Zorg jij voor vernieuwing?

Kom dan werken in zorg
en welzijn! Vacatures vind
je op www.zorgselect.nl

Ben je op zoek naar een baan in zorg en welzijn? Kijk op www.zorgselect.nl. In de vacaturebank van ZorgSelect staan vacatures van de zorg- en welzijnsinstellingen in Oost-Nederland. De vacatures beslaan alle functies die voorkomen in zorg en welzijn: van afdelingsassistent tot manager; van verpleegkundige tot groepsleider; van secretaresse tot controller. Dagelijks komen er nieuwe vacatures bij. Schrijf jezelf bij ons in, dan krijg je passende vacatures toegestuurd per e-mail en kunnen werkgevers contact opnemen als zij een baan voor je hebben.